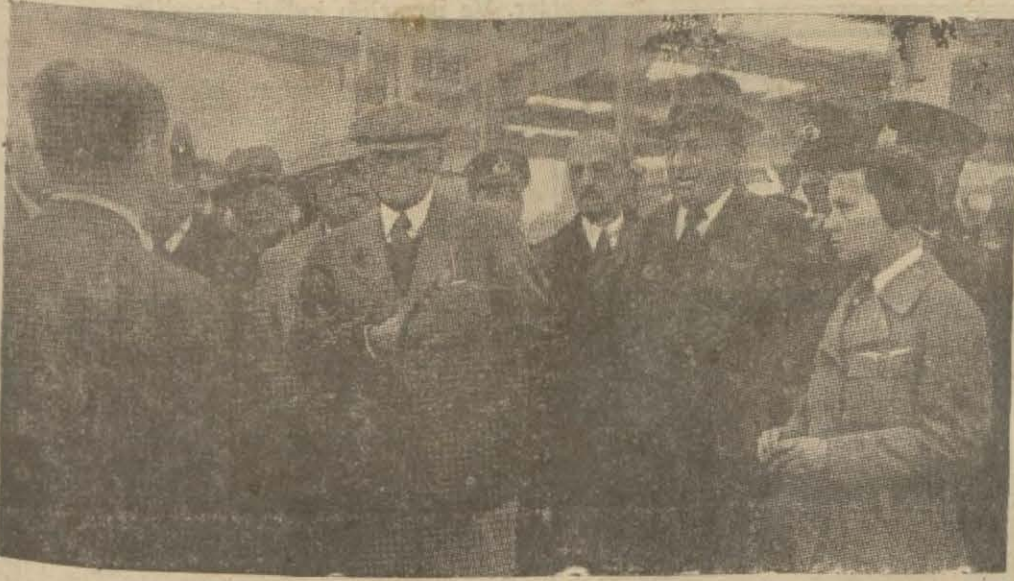

Atatürk dün Tuncelini şereflelendirdiler

Hozat deresi üzerinde inşa edilen beton Singeç köprüsünü bizzat Atatürk açtılar

Büyük Şef imar faaliyetleri hakkında izahat aldılar ve Tuncelinde kendilerini karşılayan minimni mektep çocuklarıyla konuştular

Atatürkün Sivastaki tedkilerine aid iki intuba

Elâziz 17 (A.A.) — Reisisumhur Ataturk bugün saat 13 de Elâziz şehrinde şereflelendirdiler. İstasyonda vilâyet ve be-

lediye erkânı C. H. P. heyetleriyle, 4 üncü umumî müfettişlik erkânı ve bölge valisi (Devamı 11 inci sayfada)

Müftülere dair bir kanun teklifi yapıldı

Teklifte müftü adının başımamlığa tahvili talep edilmektedir

Ankara 17 (Hususi) — Muş meclisi Hakkı Kılıçoğlu vilâyet ve kazalardaki müftü adının başımamlığa tahvili hakkında meclise bir kanun teklifi vermiştir. Teklif bütçe encümenine havale edilmiştir. Hakkı Kılıç teklifinin mucip sebeplerini mazbatasında şöyle izah etmiştir: (Devamı 11 inci sayfada)

Parisde siyasî bir suikast teşkilâtı meydana çıkarıldı

İçî silâh ve mühimmat dolu bir villa bulundu

Paris 17 (A.A.) — Gazeteler, sağ taraftan hükûmete karşı 16 aydan beri müsellâh bir hareket hazırladığının meydana çıkarıldığını bildirdiler. (Devamı 11 inci sayfada)

Almanya, İngiltereye 10 senelik bir mütareke teklif ediyor

Berlin, Orta Avrupada serbestce hareket edebilmek şartıyla on sene müddetle müstemleke meselesini ortaya atmıyacakmış

Lord Halifax dün Berlinde temaslarına başladı, bu akşam Münih'e gidecek, cuma günü de Hitlerle görüşecek

Londra, 17 (Hususi) — Sunday Express gazetesine göre Almanya müstemleke meselesine dair, Orta Avrupada serbestce hareket etmesine mümanaat edilmemek şartıyla İngiltereye on senelik bir mütareke teklif edecektir.

Gazete bu hususta Berlin'den Londra'ya bazı malûmat geldiğini ilâve etmekte ve on senelik mütareke devresinde Almanya'nın müstemleke meselesini asla mevzuu bahsetmeyeceğini bildirmektedir. Hitlerin mütareke için ileri süreceği şartların şunlar olacağı tahmin edilmektedir: (Devamı 11 inci sayfada)

Alman hariciye nazırı Kont Ciano ile bir arada

Şehir Meclisinin dünkü toplantısı

Münakaşası 30 dakika süren 30 uncu madde

Evlerin önünde iskemle atıp oturmayı menetmeli mi? Peki ama sokaklarından araba değil, eşek bile geçmeyen fakir vatandaşların bunaltıcı yaz gecelerinde biraz hava almalarında ne mahzur var?

Şehir Meclisi dün de toplandı. Dünkü toplantıda, evvelâ bermutad geçen celse'nin zaptı okundu. Onu müteakib, İsmail Şevketin teklifi üzerine, bir kaza neticesinde rahatsızlanmış bulunan Nemlize de Mitatın ziyaretine bir heyet gönderilmesi kararlaştırıldı. Sonra da ruznameye geçildi. Encümenlerden gelen mazbatalar, alâkadar encümenlere gönderildi. Bu arada, beş mazbatanın ihtiva ettiği teklifler de kabul olundu.

Bunlardan birisi, Beyoğlunda, Şehit Muhtar mahallesindeki Feridiye sokağında dairdi. (Devamı 2 inci sayfada)

Selâmi İzzet

Çinliler Nankini şiddetle müdafaa için sivilleri şehirden çıkardılar

Mareşal Çan - Kay - Şek Başvekâletten çekildi, Başkumandanlık yapacak

«Japon erkânıharbi yesinin neşrettiği son tebliğde Japon ordusunun ric'at halinde bulunan Çin ordusunu (Kunshan - Soosov - Wushi) demiryolu boyunca nefes almadan takip etmekte olduğunu söylemektedir. 15 ikinciteşrin sabahı Hangsoy limanına çıkmış olan Japon kıtası da aynı akşam (Kashan) in garb mintakasına varmıştır.»

Londra 17 (Hususi) — Pekinden gelen son haberlere göre Çinliler Sarinehir boyunca ric'at etmektedirler. Tientsin'den Fu-Keu'ya giden demiryolu Japonların eline geçmiştir.

Japon tayyareleri tarafından bombardıman edilen Şanghayın şimal istasyonu

Bütün Japonyada İngiltereye karşı hücum şiddetlendi

Gazeteler: "Elleri yukarı teslim., diye bağıyorlar

Londra 17 (Hususi) — Deyli Telgraf gazetesine Tokyo muhabiri tarafından bildirildiğine göre Japon matbuatı İngiltereye 9 lar konferansının perde arkasında gizli kalan bir müşevviki telâkki etmekte ve bu bakımdan İngiltereye karşı her nüshada derecesi artan bir şiddetle hücumlarında bulunmaktadır. Bu nesriyat şu cümle ile hülâsa edilebilir: — Elleri yukarıya, teslim. (Devamı 2 inci sayfada)

Bu isim kalkmalıdır!

Dün görüştüğümüz Şehir Meclisi âzaları da (Kadınları Esirgeme Derneği) nin adını ve gayesini beğenmiyerek sür'atle değiştirilmesini istiyorlar

Kadınları Esirgeme Birliğinin lüzumsuzluğu hakkında gazetemiz vasıtasıyla ortaya atılan fikirler, sade münevver bayanlarımız, ve halk arasında değil, Şehir Meclisi - mimizde de geniş bir alâka uyandırmıştır. Şehir Meclisi âzalarından Bay Hamdi Rasim diyor ki: — Ben, fakir kadınların himaye edilmesine aleyhdar değilim. Fakat himayesini sade kadınlara değil, bütün kadınlara hasreden bir teşekküle aleyhdarım. (Devamı 11 inci sayfada)

Kadınları Esirgeme Derneğinin levhası

Hergün

Yazı Çok Olduğu İçin
Bugün Konamadı

Şehir Meclisinin
dünkü toplantısı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu sokakta eskiden «uygunsuz kimse-ler» varmış. Fakat bu «uygunsuz kimse-ler» oradan çoktan sürüldüğü halde, bi-çare sokak suişöhretinden kurtulama-mış.

«İnsanın adı çıkacağına canı çıksın!» derler. Anlaşıyor ki, adları kötüye çı-kan sokaklar da, talihsizlikten yana, isimleri fena çıkan insanlardan geri kal-mıyorlar.

Nitekim, «Feridiye» sokağında oturanlar, mevsimsiz, vaktisiz ve biçimsiz ziyaretlerle rahatsız ediliyorlarmış. Çünkü bu töbekâr olmuş sokağın vefakâr müdavimleri, oradaki kapıları, hâlâ aynı lâubalilikle çalıyorlarmış. Şimdi, orada oturanları, mahud «Feridi-ye» nin suişöhreti yüzünden tâciiz olunmaktan kurtarmak için o sokağa yeni bir isim takılacakmış:

«Temiz Sokak!»

«Azalar, bu teklife hiç düşünmeden aynı ce-vaibi verdiler:

— Muvafık!

Elbet te muvafık! Töbekâr olan kadınlar isimlerini değiştirirler de, töbekâr olan so-kaklar değiştirmezler mi?

Temennî edelim ki, tez günde, Beyoğlunun diğer bazı maruf sokakları da aynı âkibete kavuşsunlar. Ve onların levhalarında da şu isimleri okuyalım:

«Bakireler sokağı»

«Melâkeler caddesi»

★

Onu takib eden teklif de, merhum şair Abdülhak Hâmid'e dairdi.

Kabul edilen bu teklife göre, Abdülhak Hâ-midin evine bir plâka asılacak, ve Taksim-deki caddeye konulan: «Abdülhak Hâmid» ismi, üstadın içinde yaşadığı sokağa naklo-lunacak.

Dün Şehir Meclisinin bu kararlarına iki de temennî ilâve edildi:

Halkevlerinin kütüphanelerinde birer Abdülhak Hâmid köşesi bulundurulması,
Üniversitemize, bir şeref sütünü dikilmesi ve Hâmid gibi büyüklerimiz isimlerinin bu sütuna altın harflerle yazılması...

★

Dün verilen bir diğer karara göre, artık, umumî evlerde çalışan kadınlar, aşıladıkları hastahkların tedavi masraflarını ceblerinden verecekler.

Yani, belediyenin, oraya gidecek olanları hastalığa yakalanmaktan korumak için ala-cağı tedabirin, ve vesaitin masrafları, her a-yın muayyen zamanlarında, o evleri işleten-lerden tahsil edilecek!

★

Ve... Belediye zabıtası talimatname proje-sinin müzakeresine devam edildi.

Müzakere edilebilen üç maddenin en fazla münakaşa koparanı şu oldu:

«Yollarda ve meydanlarda, belediyece ko-nulmuş olan kanapelerden başka yerlerde, ve evlerin, dükkânların sokak üzerindeki kapı-ları önünde oturmak suretille sokağı işgal etmek yasaktır»

Canım, bu maddenin de münakaşa edile-bilecek neresi var? diyeceksiniz Filhakikâ: bu madde, evvelâ hiç bir itirazı mahal bırak-mıyacak kadar dört başı mamur görünüyor. Fakat bakın Selâmi İzzet ne diyor:

— Efendim... Bu madde değiştirilmeli... İstanbul şehrinin kenar mahallelerinde, iş-lerinden otomobil değil, yük arabası, hattâ beygir, eşek bile geçmiyen sokaklar var. Bu sokakların, iki odalı evlerinde oturan fakir vatandaşlar, faraza bunaltıcı bir yaz gecesinde, nasıl hava atacaklar? Kapılarının gö-nüne iki sandalye atıp biraz soluk alınasın-lar mı?

Böylece başlayan münakaşa, şöylece devam etti:

— Ne demek... Sokak ortasında hava mı alınmaz? Bu müsaadeyi verin de, görün-siz sokakların halini. Allmallah, caddé orta-sına nargile kurarlar!

— Hem ne müsaabet efendim... İstanbu-lun hava alacak yeri mi yok? Belediyenin petirdiği koskoca parklar inler, cinler için mi? Gitsinler, oralarda istedikleri kadar ha-valansınlar!

Neticede, bu maddenin müdafileri ağır bastılar. Ve münakaşası 30 dakika süren 30 uncu madde de kabul edilince, reis Necib Serdengeçti:

— Kâfi değil mi? dedi... Bugünlük müza-kere kâfi değil mi?

Müzakere, bittabi kâfi görüldü. Fakat bu uzun celsentn yorgunluğu arasında Necib Serdengeçti ilk defa olarak, meclisin bundan sonraki toplantı gününü bildirmeyi unuttu! Eğer azalar bundan sonra toplanacakları günü tahmin etmekte mütefikân isabet gösterirlerse, şehir meclisimizin sade ferasetine, dirayetine değil, kerametine de iman eyliyeceğiz!

Naci Sadullah

Resimli Makale:

✕ Şarkı ve garbi ayıran farklar.. ✕

Garb memleketlerinde bir pazar günü dolaşmaya çıkan-ları gözden geçiriniz. Aralarında seviye ve servet farkını dikkate çarpar bir şekilde göremezsiniz, hissedilmeyecek de-recede azdır. Buna mukabil şark memleketlerinde seviye ve servet farkı derhal göze çarpar.

Garb gıdaya sadece vücudu besleme noktasından bakar, lezzet ve fazlalık kısmına bakmaz, artırdığı parayı giyinme-sine hasreder, şark ise bilâkis gıdanın lezzet kısmına bakar, parasının en büyük kısmını buna harcar, giyinmeyi ikinci dereceye bırakır. Biri garb, diğeri şark düşüncesidir.

SÖZ ARASINDA

Köşeyastığı
Müsabakası

Şikagoda yapılan bir köşe yastığı müsabakasında birinciliği, yukarıda resmini gördüğümüz yastık kazanmış-tır. Bu yastık, tıpkı bir göz biçiminde-dir.

Evlenmek için takib edilen
garip bir usul

Dünyanın en zengin adamlarından sayılan 57 yaşında Belçikalı Aben Brükselde güzel bir dansöz ile tanış-mış ve onunla birkaç ay birlikte yaşa-mıştı. Dansöz Peşteye gitmek üzere Belçikalı zenginden ayrılırken eğer bir erkek çoğu dünyaya getirirse mâzisini nazarı dikkate almyarak kendisine ev-leneceği vâdini almıştı.

Aben'in sevgilisi şimdi Belçikalı bir hastahkının bulunduğu bir doğum hastanesinde bir erkek çocuğu doğur-muştur. Bu hâdisenin telgrafla Aben'e bildirilmesi üzerine hemen Peşteye ge-lerek vâdini yerine getirmiş ve geçen salı günü 19 yaşında bulunan bu dan-söz ile evlenmiştir.

Fordun "Sulh gemisinin,"
hazin âkibeti

1915 ilkkânununda, otomobil kralı Han-ri Ford bir gemi satın alarak, ismini «Sulh vapuru» koymuş, bununla Avru-paya seyahat etmişti. Oraya varınca da 1916 Noelinde, siperde çarpışanları çekip alacağı ve harbe nihayet vereceğim demişti. Fakat kazan ayağı öyle çıkmadı. Sefer, muvaffakiyetsizlikle neticelendi, ve Ford hayal inkisarına uğrıyarak Ame-rikaya döndü.

Son günlerde bu sulh gemisinin enka-zının bir mühimmat fabrikasına satıldı-ğı haberini alan Ford:

— Desenize emelimde muvaffak ola-madım. Şimdi gemiyi parçalayıp, erite-cek ve bunlardan kurşun yapacaklar» demiştir.

HERGÜN BİR FIKRA

On kuruş bahşiş

Hasis hüngür hüngür ağlarmış. O-nu bu halde görenler sormuşlar:

— Ne ağlıyorsun, ne oldu?

Hasis cevap vermiş:

— Yüz lira kaybettim.

— Vah vah, bulmak ümidi de yok ha?

— Buldular, getirdiler; esil ona ađ-lyorum ya!

— Neye?

— Bulup getirene on kuruş bahşiş vermek mecburiyetinde kaldım da.

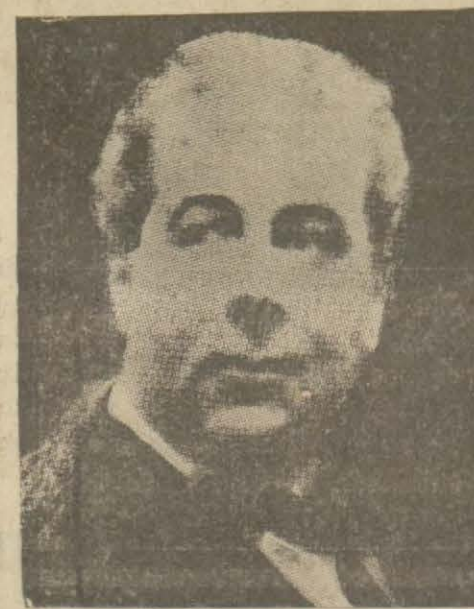
Dünyanın en çok
Sevişen çifti

Berlin hayvanat bahçesi direktörü -ne bakılacak olursa, dünyanın en çok sevişen çifti yukarıda resmini gördü-günüz Berlin hayvanat bahçesindeki karı koca su aygırlarıdır.

Pamuk toplamak için bir
alet keşfedildi

Amerikada pek çok senelerdenberi pamuk mahsulünü toplayacak bir ma-kine yapılması için bütün makinistler büyük gayretler sarfetmekte idiler. Son zamanlarda böyle bir makine ya-pılabilmiş ve bütün pamuk toplayan-lar tarafından kullanılmaya başlan-mıştır.

Bu makine son derece mükemil sa-yılmaktadır. Mahsulü tamamen topladı-ğı gibi iyisini ve kötüsünü de seç-mektedir. Bir saat içinde 4,000 metre murabba mahallin pamuğunu bu su-retle toplayıp seçmektedir. Yeni ma-kine-neler şimdiye kadar Amerikada pamuk toplamak için çalıştırılan işçilerin mi-k-darını 2 milyondan beş yüz bine indir-miştir.

Nobel mükâfatını
Kazanan muharrir

Bu sene Nobel edebiyat mükâfatı Fransız muharrirlerinden Roger Mar-tin du Gord'a verilmiştir. Yukarıda resmini gördüğümüz muharrir, bu mükâfatı kazanan 6 ncı Fransızdır. On-dan evvel hep Fransız olan Sully-Prudhomme, Mistrol, Ronion Rolland, Anatole France ve Bergson da bu mükâfatı almışlardır.

Dünyanın en garip
vasiyetnameleri

İmza yerine parmak işareti bulunan bir vasiyetnamenin muteber ve hükmü carî midir? Londra mahkemeleri he-men de ilk defa işgal eden böyle bir me-sele hakkında İngiliz hâkimleri hüküm-lerini vermişler ve parmak işareti ile o-lan vasiyetnamenin muteber ve hükmü carî olduğunu kabul etmişlerdir. Bu mü-nasebetle gazeteler bazı garib vasiyetna-melerden bahsediyorlar.

Meselâ birisi varis yapmak istediği bir genç kızın fotoğrafının arkasına «her şeyimi buna bırakıyorum» diye vasiyetini yapmıştır. Diğer bir kadın da dünyanın en uzun vasiyetnamesini yapmıştır. Bu vasiyetname 1066 sayfa ve 95,940 keli-medem mürekkebe imiş. Vasiyetnamede koyduğu şartlardan birisinde hiç bir veçhile yaşından bahsedilmemesini ve mezar taşına doğduğu tarihin konma-masını ısraren istemekte ve buna mu-halif hareket eden varislerin haklarını kaybedeceğini zikretmekte imiş.

Sözün Kıyası

Oku da
İnanma

İsmet Hulusî

D ün sabahleyin evden çıktım. Akşam evgime döndüm. Bütün bu müddet esnasında hiç sinirlenmedim.

★
Sokakta hiç bir dilenci bana el aç-madı.

★
Beyoğlu caddesinde koluma çarptık -tan sonra bana dönüp:

— Gözün kör mü be adam! diyen ol-madı.

★
Haliç vapuruna bindim, vapur işkeleye tam vaktinde gelmişti. Gene tam vak-tinde hareket etti.

★
Sokakta kavga edenlere rastgelmedim.

★
Kadın eşyası satan mağazaların came-kânlarının önünde bir tek kadın dur-muyordu.

★
Öteberi alacaktım; hangi mağazaya gir-dimse hepsinde de bir tek fiat söyledi-ler. Ve pazarlığı kabul etmediler.

★
Kömürçüye uğradım, kömür alacak -tım.

— Kaça?

Dedim. Bana bir ay evvel söylediği fiatı söyledi.

★
Saatimi Karaköydeki saatle âyar ettim. Eminönündeki saatle de, Beyazıddaki sa-atle de saniye şaşmıyordu.

★
Yağ aldım. Zerre kadar hilesi yoktu. İsmet Hulusî

Bütün Japonyada
İngiltereye karşı
Hücum şiddetlendi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Nevyork 17 (Husuli) — Amerika mat-buatı 9 lar konferansının vardığı netice-yi hiçten ibaret saymaktadır.

Nev-York-Times gazetesi:

— Acınacak bir vaziyet, diyor.

Journal of Commerce ise:

— Japonyaya karşı iktisadî abluka ya-pılmasına ve Çine fiilen yardım edilme-sine karar verilmedikçe işin içinden çıkıla-mıyacağını kaydetmektedir.

Romadan bir ses

Roma 17 (A.A.) — Havas ajansı mu -habirinden:

İtalya ile Almanyanın, Çin ile Japonya arasında mutavassıtlık yapmak üzere bir müdahalede bulunmalarına İtalyan me-hafilinde mevsimsiz nazarile bakılmakta ise de bu kabil bir müdahale, İtalyan dip-lomasisinin ulaşmak istediği gaye olma-ktan çıkmamıştır. Aynı mehafil, Japonya-nın ne Brüksel konferansını ve ne de A-merikanın tavassutunu kabul etmeyece-ğini, fakat zaman geldiğinde İtalya ile A-lmanyanın müşterek bir hareketlerinin muvaffakiyetle neticelenebileceğini be-yan eylemektedir.

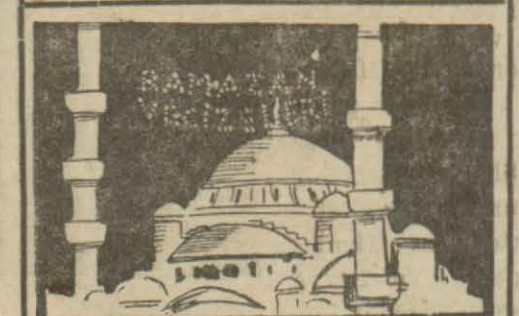
TAKVİM

İKİNCİTEŞRİN

Rumî sene 1353	18	Arabi sene 1356
2 ci Teşrin 5	Resmî sene 1937	Kasım 11

PERŞEMBE

GÜNEŞ		Ramazan				İMSAK	
S.	D.	14				S.	D.
2	02					12	19
6	50					5	08
Öğle		İkinci		İFTAR		Yatsı	
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	7	10	9	44	12	—	1
Z.	11	59	14	33	16	49	18

Kalemin kuvveti bileğinkin -den müessirdir

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir gazetede okuduk:

— Birkaç sene evvel Dersimde (3) metre kutrunda, (0,0) metre uzunluğunda bir ceviz ağacı kesilmiş, bu ağacı kesildiği noktadan bir Karadeniz limanına kadar getirmek için (4000) lira nakliye ücreti verilmiş, sonra bu ağacı görmek

için Almanyadan sureti mahsusada gelen ve matluba muva-fık buian bir mütehassisa tamam (11,000) liraya satılmış. Evet bu satırları muhterem bir meslekdaşımızda okuduk ve arkadaşımızın doğru sözlü olmasına rağmen hikâyesinin ha-kikat olabileceğine inanmadık, fakat ey okuyucu sen:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

İngiliz ve Belçika Kralları Londrada nutuk söylediler

Londra 17 — İngiltere kralı, resmi bir ziyaret yapmak üzere buraya gelmiş olan Belçika kralının şerefine dün akşam verdiği ziyafetteki nutkunda iki memleketi birbirine bağlayan müşterek menfaatler ve müşterek ideallerin yaratıldığı sağlam bağları kaydettikten sonra aradaki muhabbet ve sıkı dostluğun ebediyen kalmaması temennisinde bulunmuş ve istikbalin, hüsnü niyetle ve harici siyasette dürüst bir hareketle sulh davasına hizmet etmek yolundaki azmimizde sulhun en kıymetli inancasını bulacağına kanaatini vermiştir.

Belçika kralı Leopold, İngiltere'de geçirdiği uzun senelerden ve umumi harbillerinde binlerce Belçikalıya İngiliz milletinin gösterdiği kabuldünlü dolayısıyla

şükranlarını bildirmiş, iki memleket arasındaki münasebatın ötedenberi sıkı ve dostça olduğunu söylemiş ve demiştir ki: «İngiltere bize yalnız istiklâlimizin tekrar teessüsünde yardım etmemiş bu istiklâli müdafaa hususunda bize yardım vâdinde bulunmuştur. Zaman geldi ve İngiltere derhal ve tereddüt göstermeksiz verdiği sözü tuttu.

Kral Leopold, İngiltereyi sulhun bekçisi olarak tavsif etmiştir. — Bu gece de Buckingham sarayında mükellef bir balo verilmiştir. Balo esnasında, ilk defa olarak bir caz orkestrası dans havaları çalmıştır.

Buckingham sarayında şimdiye kadar yalnız askerî bando çaldı.

Londra, 17 (A.A.) — Belçika kralı Buckingham sarayında Londra şehir müessesilerini kabul ettikten sonra Belçika elçiliğine gitmiş ve orada yarım saat kadar kalarak Belçika tebaalarını ve Bayan Baldwin ile Lord ve Bayan Samuel'i kabul etmiştir.

Paris, 17 (A.A.) — Fransız gazeteleri, Belçika kralı Leopold'un Londrayı ziyareti etrafında muhtelif tahminlerde bulunuyorlar.

«Oeuvre» gazetesi, kralın Londrada müstemlekeler meselesini ve merkezi Avrupa vaziyetini görüşeceğini yazmaktadır.

«Jour» ise, kralın İspanyada bir müteakke akdini müzakere edeceği müteakkeleinde bulunmaktadırlar.

Londra konferansında müşkülât henüz bitmedi

Şimdi de İspanyadan cevap bekleniyor, İngiltere Franko nezdine ticarî mümessilini tayin etti

Londra 17 (Hususi) — İspanyadan ecebî gönüllülerin geri alınması, iki taraflı muhariblik hukukunun verilmesi ve kontrolün takviye edilmesi gibi üç esas üzerinde anlaşılmuş olmasına ve Rusya'nın da İngiliz planını kayıtsız ve şartsız kabul etmiş bulunmasına rağmen mesele bitmiş sayılmamaktadır. Şimdi İspanyada çarpışmakta olan iki tarafın cevapları beklenince, bu arada da teknik pürüzlerin tedkikine devam edilecektir.

İngiliz mümessili tayin edildi

Londra 17 (Hususi) — Ademi müdahale komitesi reisi Lord Plymut, Moskova hükümetinin İngiliz planını aynen kabul ettiğini, gerek Valens, gerek Salamanca makamlarına bildirmiştir.

Diğer taraftan İngiliz hükümeti İspanyaya ilk ticarî mümessilini tayin etmiştir.

Bu mümessil, İngilterenin Arnavudlukta eski konsolosu Sir Robert Huchinsondur.

İspanyada çarpışma tekrar kızıştı

Londra 17 (Hususi) — İspanyadan bildirildiğine göre dün akşam bütün cep-

helerde şiddetli bir ateş faaliyeti görülmüştür. Her iki tarafın da şimdi Madrid cephesine ehemmiyet verdikleri görülmektedir. Bu sabah hükümet topçusu şehrin Frankocular eline geçmiş olan Üniversite mahallesini, Franko topçuları da şehrin hükümet elinde bulunan merkez semtlerini bombardıman etmişlerdir.

Salamanca 17 (A.A.) — General Franco, matbuata şu beyanatta bulunmuştur: «Kiliseyi ve hristiyan medeniyetini müdafaa edeceğiz. Yeni devlet hakiki bir demokrasi olacak ve bütün vatandaşlar hükümete iştirak edeceklerdir.»

General, dinî tarikatlar idaresinde yapılan tedrisatı ve civiltiyi meneden kanunlarla rahiplere aid emvalin müsadereesine dair olan kanunların kaldırılacağını ilâve etmiştir.

Yanlış bir haber

Londra 17 — Amiralik dairesi, Barcelona'dan ve Cardium adındaki İngiliz vapurunun âsilerin bir tayyaresinin tecavüzüne uğramış olduğuna dair olan haberi tekbiz etmektedir.

Ziraat âletleri fabrikası kuruluyor

Orta anadoluda 12 vilâyet köylüsünün her biri birer fennî alet sahibi edilecek

Ankara 18 (Telefonla) — Ziraat Bakanlığı Atatürk'ün senelik nutkunda işaret ettiği işler üzerinde bütün ziraat teşkilâtını seferber etmiş bulunmaktadır. Bunun için bir çok komisyonlar kurulmuştur. Bu komisyonlardan birinde köylünün asrî ve teknik ziraat âletleriyle tehzil etrafında tedkikler yapılmaktadır. Köylünün muhtac olduğu pullukların yard içinde yapılması için bir plân ha-

zırlanmaktadır. Şimdilik bir fabrika kurulması, pulluk, tırmık, tohum temizleme, ekme, ilaçlama makinelerinin bu fabrikada yapılması mutasavverdir. Orta Anadolunun 12 vilâyetinde bulunan 600 bin çiftçi ailesinin en kısa zamanda hiç olmazsa birer pulluğa sahip olmaları temin edilecektir. Bundan başka gübre meselesile de ehemmiyetle iştigal edilmektedir.

Makineye verilirken

Fransada meydana çıkarılan hükümet darbese işinde Alman parmağı mı var?

Gizli silâh depolarında bulunan bütün silâhlar Alman mamulâtı imiş, Paristeki tevkifler 10 u buldu

Paris, 18 (Hususi) — Polis tarafından meydana çıkarılan siyasî darbe hükümet teşkilâtının çok şumullü olduğu anlaşılmalıdır. Şimdiye kadar Pariste 10 kişi tevkif edilmiştir. Vilâyetlerden de birçok tevkif haberi gelmektedir. İşin içinde sağ cenaha mensub bazı mebusların ve diğer nüfuzlu şahsiyetlerin bulunduğu anlaşılmalıdır.

Paris civarında meydana çıkarılan, gizli silâh depolarındaki binlerce rovelver, maver ve makineli tüfekler hep Alman mamulâtıdır.

Dublende İngiliz kralının heykeli kaldırıldı

Dublin 18 (A.A.) — İngiltere kralı İkinci Georges'un Caomber - Districtin medhalinde bulunan heykeli kaldırılmıştır. Bu hey-

kel, İngiliz krallarının Dublende heykellerinin sonuncusudur.

Rusyanın Letonya ve Estonya elçileri

Moskova 18 (A.A.) — Sovyetler Birliği Merkezi İcra komitesi, İvan Zotovu Letonya ve Kuzma Nikitini Estonya elçiliğine tayin etmiştir.

Frankoyu Macaristan da tanıdı

Budapeşte 18 (A.A.) — Hariciye nazırı B. de Kanya, General Franconun Macaristan tarafından tanınmasına mütedair olarak mebusan meclisinde sorulan bir suale tahriren verdiği cevabda, hükümetin daha Eylül ayında general Franconun Budapeştedeki mümessil kont dö Bailon ile temasa geçmiş olduğunu bildirmiştir.

Elâzizin türkçesi

Şaylav Fazıl Ahmet Büyük Şefin emir ve direktifleri ile kelimenin aşını teşrih etti

Ankara 18 (Telefonla) — Elâzizde Halk evinde Elâziz mebusu Fazıl Ahmed, Atatürk'ten aldığı direktif ve emir üzerine bir müsahabede bulunmuş ve arabça sanılan Elâziz kelimesinin Türkçe memleket manasına gelen el ile gıda manasına Azıgdan tereküb ettiğini, bu itibarla kelimenin münbit, mahsullü, ve bereketli manasına geldiğini söylemiştir. Ve Atatürk'ün dikte ettirdiği notları okumuştur. Bugünkü Ulus gazetesi de Elâziz kelimesinin yerine Türkçe olduğu için Elazığ ismini kabul ederek kullanmıştır.

[Büyük Şefin seyahatlerine aid tafsilât birinci ve on birinci sayfalarımızdadır.]

Antikomünist paktının tatbikatı

Roma 17 (A.A.) — Hali hazırda İtalya ile Almanya ve Japonya arasında komünizm aleyhinde akdedilmiş olan itilâfa merbut protokolun derpiş etmekte olduğu daimi komiteyi tesis etmek üzere görüşmeler yapılmaktadır.

B. Von Ribbentrop'un merkezi Berlinde olacak olan bu komitenin başına getirileceği muhakkak addedilmektedir.

Yeni Romen Kabinesi

Bükreş 17 (Hususi) — Eski başvekil Tataresko, önümüzdeki mebusan intihabını tedvir etmek üzere yeni bir kabine kurmuştur.

Musolini Japonya ile yeni bir pakt imzalamak istiyor

Tokyo 17 (A.A.) — Halen Japon milletinin mümessili olarak İtalyada bulunan Seyukai partisi şefi İşiro Hatayamağ Nisinisi gazetesine B. Musolininin kendisi ile yaptığı bir görüşmenin neticesini telefonla bildirmiştir.

Hatayama, gazeteye telefonla şunları bildirmiştir:

Musolini, Japonyaya karşı en derin bir dostluk beslemektedir. Hattâ bana dedi ki, memleketlerimiz karşılıklı olarak birbirine bağlayan dostluk hislerinin samimiyetini kelimeler ile ne derece bildir-mek mümkünse o derece mükemmel bir surette ifade edecek yeni bir pakt imzalamak istiyorum.

Rusyadaki İtalyanlar Çıl arılıyor

Roma, 17 (Hususi) — Moskovadan gelen bir habere göre, Sovyet Rusya, İtalyanın da antikomünist pakta dahil olması üzerine, Sovyet topraklarında yaşayan bütün İtalyanları 1 kanunuevvele kadar Sovyet topraklarını terketmeğe davet edecektir. Bütün ikamet mezoniyetleri kaldırılmıştır.

Bu Sabahki Gazetelerde Gördüğümüz Fikirler

Cumhuriyet — Yunus Nadi bugünkü başmakalesinde Diyarbakırda yapılan demiryolu töreninden bahsetmektedir. Bu tören münasebetile Nafia Vekili Ali Çetinkayanın söylediği nutkun bazı parçalarını iktibas ve bunları teşrih eden Yunus Nadi sözlerini şöyle bitiriyor:

«Şimdi bütün şimendiferleri ecebî kumpanyalardan daha iyi olarak kendimiz işletiyoruz, ve bütün şimendiferlerimizi kendimiz yapıyoruz. Atatürk Türkiyeinde tahakkuk eden inkılâpları anlamakta müşkülât çekenele yalnız bu şimendiferlikte temin ettiğimiz tarakkiler üzerinde düşüncelerini tavsiye ederiz.

Tan — Ahmed Emin Yalman «Tavsiyenin kararı ve beyazı» başlıklı başmakalesinde münakaşa mevzuuna dokunuyor ve ancak, aynı gazetede çalışan iki arkadaşın münakaşada belki kavgaya tutuşmayacaklarını ışaret eden Ahmed Emin, Akagündüzün kendii gazetesinde, kendine karşı yazdığı bir polemik yazısından bahsederek, Aka ile münakaşaya girişiyor. Akagündüz Ahmed Eminin «Bir hastalık: tavsiye mektubu» adlı yazısına cevap vermiş, tavsiyenin kötüsü olduğu gibi, iyisi de olabileceğini söylemiştir. Ahmed Emin de verdiği cevabda tavsiyenin kararı ile beyazını birbirinden ayırdığını söylüyor ve sonra şu neticeye varıyor:

«Memleketimizde inkılâbın yeni devri için (rasyonallaşyon) diye bir programın Büyük Şef tarafından kabul edilmesi, tavsiye mektubunun delâlet ettiği zihni ihtiyatlarının ölümlü demektir.»

Kurum — Asım Us da bugünkü başmakalesinde Atatürk'ün son seyahatleri ve yeni Diyarbakır ismi üzerinde durmakta ve bu isim değişikliğinin haklı manasında vatan çevresi içinde yeni bir hayat tekâmülünün besareti olduğunu yazmaktadır.

Asım Us iki gün evvel yazdığı Diyarbakırda temeli atılan Cizre hattının temel atma töreninde bizzat Atatürk'ün bu töreni şerefli kılmaları ve törenin Atatürk'ün bu güzel şehri ilk defa şereflendirmiş olmasının 20 inci yıldönümüne tesadüf etmesinin tarihî birer ehemmiyet aldığını kaydetmektedir.

Asım Us 20 yıl evvel bu şehirde ordular kumandarı sıfatile bir sürü askerî meşguliyetler arasında uğraşırken Diyarbakır ortasında bir ana cadde açtıran Atatürk'ün bir gün Diyarbakır'dan geçen ve iki komşu memleketi giden bir demiryolunun açılma töreninde bulunması Diyarbakırlılar için olduğu gibi bütün Türk milleti için de paha biçilmez bir bahtiyarlık olduğunu yazmaktadır.

Ortaköyde bir ihtiyar genç bir kadını yaraladı

Ortaköyde Salkım sokağında oturan bütün işçisi Numanın refikası Fatma, kocasından ayrılarak kendisine varmasını teklif eden ve bakkallık yapan polis mütekaidi 60 yaşında Hüseyinin teklifini reddetmiş, Hüseyin de bundan muğber olarak tabanca ile kadını muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Bu hâdisenin muhakemesi ağır cezada görülürken de Hüseyin Fatmaya davasından vaz geçmesini teklif etmiş, Fatma bu teklifi de reddedince Hüseyin büsbütün kızmış ve dün kadını gene tabanca ile sol memesi altından ağır surette yaralamıştır. İhtiyar sonra prens Sabahattin yalısında oturan kızı Fethiyyenin yanına gitmiş, ona da iki el silâh atmış, fakat kız yaralanmamıştır, vak'adan sonra kaçan ihtiyar carih gece yakalanmıştır.

Marsilya konsolosumuz geldi

Marsilya konsolosu ailesi ile birlikte mezenen bugünkü ekspresle şehrimize gelmiştir.

Sabahtan Sabaha:

Geçen gün bir Ankara telgrafı okudum. İlkmeçteblerde devlet hesabına parasız yatılı talebe için açılan müsabaka imtihanına bin çocuk girmiş. Bundan önce elli biri muvaffak olmuş.

Binde elli bir farkı izah etmek güçtür. Memlekette inkılâb maarifini yaymak için hükümet sistemle, programla çalışıyor. Büyük bir muallim ordusunu ve gittikçe genişleyen maarif kadrosunu beslemek kolay değildir. Şunu da itiraf etmek lâzımdır ki Türkiye'de tahsil başka yerlere nazaran parasız denecek kadar ucuzdur. Bizde zeki bir çocuk aile bütçesine yük olmadan ilk tahsilden başlayarak yüksek tahsiline kadar devam edebilir.

Buna rağmen her derece tahsil mekteplerinin devlet hesabına yatılı kısmına girebilmek için şayanı hayret bir tehlik var. İşte binde elliyi bu noktadan izah etmek güçtür.

Bu bir ruhi halettir ki bizi daima ucuza ve bedavaya heves ettirir. Vakti hali yerinde aileler bile çocuklarına bedava tahsil yaptırmak için her çareye ve her kapiya baş vururlar. Bereket maarif idaresi isabetli bir kararla meccani tahsil kadrosuna girecekleri sıkı ve anonim bir imtihana tâbi tuttu. Bunu umumî ahlâk noktasından takdir etmek lâzımdır. Çünkü bu bedava tahsil aşkı ile daha küçük yaşta çocukların iltimas ve tavsiye peşinde koştuğlarına şahid oluyorduk. Yeni imtihan şekli bu çirkin müracaatlara sed çekti.

Bürhan Cahid

Siyaset ALEMİNDE

Krallar kralı ve imparatorlar imparatoru evini, barkını satıyor

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bir zamanlar Haile Selassé adıyla anılan Habeş imparatoru, bugün, İngilterede, Londra şehrinin muhtevazi bir mahallesinde bir mülteci hayatı yaşıyor. Krallar kralı ve imparatorlar imparatoru, herhangi bir ihtimale karşı İngilterede vaktile tedarik etmiş olduğu evini ve işlerini çabuk görmek için almış olduğu otomobilini satılığa çıkarmıştır. Çünkü parası yoktur. Vaktile memleketini terkederken beraberinde alıp götürdüğü iddia edilen servetin aslı çıkmamıştır. Yakın bir atide memleketine dönebileceği zannile beraberine aldığı pek az miktar para ise suyunu çekmek üzere bulunuyor. Başında, İtalyan zehirli gaz ve tayyare bombalarından kurtulabilmiş akrabaları var. Yarının endişesi bugünden omuzlarına çökmüş ve onları manen çökertmiştir.

Habeşistanda birçok zorluklarla karşılaşan İtalya, sabık imparatora memlekete dönüp İtalyan hâkimiyetini kabul etmek şartile eski mevkiine muadil bir vaziyet vermeyi teklif etmektedir. Krallar kralı için, bu teklifi kabul edip yarının maddî endişelerinden kurtulmak derhal mümkündür. Fakat Haile Selassé hiçbir zaman yıldızı barışmamış olduğu İtalyanın bu tekliflerini reddederek sefaleti tercih etmektedir. Şu kadar var ki onun bu vaziyetini görenler, İngiliz hariciyesine baş vurarak kendisine, İngiliz hazinesinden muayyen bir tahsisat bağlatmaya teşebbüs etmişlerdir. Fakat Haile Selassé İtalyanın tekliflerini reddetmesine mukabil İngiliz hazinesinden maş almak gibi bir derekeye düşmeyi kabul edecek olursa, o zaman, bütün bu yaptığı fedakârlıkları, topyekûn, kendi eliyle silmiş ve kendi kendini mahkûm etmiş olacaktır. Bir vatansız için, karşısında mağûl olduğu düşmanından atıfet beklemek ne ise, ecebî bir dostundan maddî yardım görmek ve buna tennezzül etmek de aynı şeydir. Ümid etmek lâzımdır ki talihi fena bir cilvesine mağûl olan bu bedbaht, zaruretin doğurduğu elim bir vaziyet içinde ihtiyatsızlığa düşerek tarihin mahkûmiyetine hak kazanmaz. — Selim Ragıp Emeç

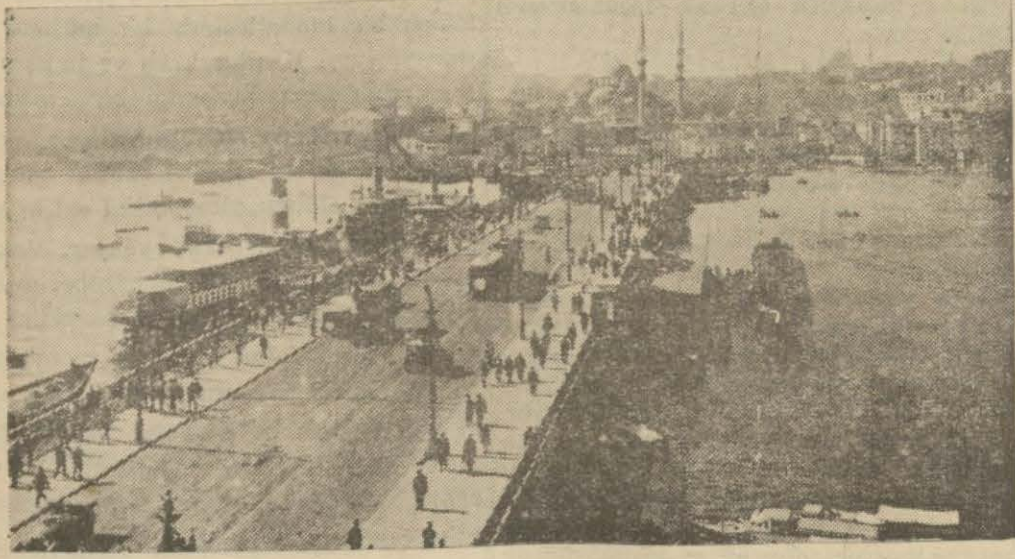
Harb tehlikesi zail oluyor

Deniz nakliyatında harbe karşı sigorta primleri mahsus miktarda indirildi

Londra 18 (A.A.) — Deniz nakliyatında harb tehlikelerine karşı sigorta primleri, mahsus surette indirilmiştir. Akdeniz muntakası için sigorta haddi yüz İngiliz lirası için 7 şilin 6 peniden 5 şiline, Şanghay için de gene yüz İngiliz lirası için 20 şilinden 5 şiline indirilmiştir.

İstanbulda umumî nakil vasıtalarına binenler gittikçe azalıyor

Köprü üstünden muhtelif nakil vasıtalarını gösterir bir manzara

Şehircilik mütehasşısı Vagnerin yaptığı bir istatistiğe göre İstanbul şehri içinde işliyen vesaiti nakliyenin hemen hepsinin taşıdığı yolcular her sene bir miktar daha azalmaktadır. Yapılan istatistiklere göre 1913 senesinde Şirketihayriye ve purları Boğaziçine 18,613,000 yolcu taşımış iken 1936 senesinde bu miktar 9,482,000 azalarak 9,131,000 e, Haliç ve purları 1913 senesinde 10,321,000 yolcu taşımış iken 1936 senesinde bu miktar 6,719,000 azalarak 3,602,000 e, Akay ve purları 1927 senesinde 11,694,000 yolcu taşımış iken bu miktar 1936 senesinde 6,110,000 azalarak 11,083,000 e, tramvay idaresi 1926 senesinde 62,202,000 yolcu taşımış iken 1936 senesinde bu miktar 6,190,000 azalarak 56,012,000 e, Tünel 1927 senesinde 10,843,000 yolcu taşımış iken 1936 senesinde bu miktar 3,973,000 azalarak 6,906,000 e, Devlet Demiryolları Avrupa hattı banliyösü 1929 senesinde 3,792,000 yolcu taşımış iken 1936 senesinde bu miktar 778,000 azalarak 3,024,000 e, Haydarpaşa banliyösü 1929 senesinde 3,375,000 yolcu taşımış iken, 1936 senesinde bu miktar 845,000 azalarak 2,521,000 e düşmüştür.

Bu yekünlara göre son seneler içinde en fazla yolcu kaybeden Şirketihayriye, ikinci derecede Haliç ve tramvay idareleridir. En az yolcu kaybeden Akay ile Devlet Demiryolları banliyöleridir. Maamafih Avrupa hattı banliyösünde hazi randanberi tatbik edilen tenzilâtli tarife yüzünden 1937 senesinde taşınan yolcu miktarı evvelki seneleri aşacaktır.

1936 senesinde şehir dahilinde işliyen otobüsler 3,904,000 yolcu, taksiler 4,750,000 yolcu taşımıştır. Yolcu sayılarının azalmasına başlıca sebep İstanbulda nüfusun muhtelif sebeplerden dolayı azalmış olmasıdır. Diğer sebeplerin en başında mevcut vesaiti nakliye nisbetinde otobüs seferleri ihdası ve halkın her sene başka tarafa rağbet etmesi yüzünden göç etmesi gelmektedir. Meselâ Şark demiryolları 1934 senesinde aşağı yukarı 1,300,000 yolcu kaybetmiştir. Halbuki aynı sene Bakırköy hattına işliyen otobüsler 1,260,000 yolcu taşımıştır ki bundan da tren yolcularının treni bırakıp otobüse binmeğe başladığı pek aşikârdır.

Eyüb ile Keresteciler arasında işliyen otobüsler 936 senesinde 1,343,000 yolcu nakletmiştir. Aynı otobüs seferlerine müvazi olarak Galatadan Hasköy ve Sütlüceye kadar ikinci bir otobüs hattı ihdas

Poliste:

Bir araba sürücüsü arabasının altında kaldı

Dün Lâleliden geçmekte olan pamuk balayaları yüklü Ali idaresindeki 2538 numaralı yük arabasının hayvanları ürkmüş ve arabacı Ali arabasının altına düşerek ayaklarından yaralanmıştır. Yaralı Ali Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Müteferrik:

Deniz Bank kanunu

Denizbank kanunu birinci kânun a - yında Büyük Millet Meclisinden çıkarılmış olacak ve 938 senesi ikinci kânunu başında Denizbank teşekkül etmiş bulunacaktır. Denizbanka geçecek olan deniz müesseselerinde hazırlıklar başlamıştır.

edilince Haliç vapurlarının vücuduna büyük met kalmıyacaktır.

Vesaiti nakliyyeye taksi ve hususî otomobiller de rekabet etmektedir. Taksi ve hususî otomobiller yapılan tahminlere göre 1936 senesinde altı milyona yakın yolcu taşımıştır ki bu miktar Devlet Demiryolları Avrupa ve Haydarpaşa hattı banliyösünün taşıdığı mikdara baliğ olmaktadır. İstanbulda 310 kişiye bir otomobil isabet etmektedir. Vesaiti nakliyye işlerinin modern bir şehre yakışır şekilde idare edilmesi için bir elden idaresi zaruridir. İstanbul belediyesi bu işi halletmek azminindedir. Yakın zamanda şehrin bütün vesaiti nakliyesi İstanbul belediyesinin eline geçecektir. Avrupanın modern şehirlerinden bir çoğunda vesaiti nakliyye bir elden idare edilmektedir. Şehirlerde münakale tevhidini ilk olarak 1912 senesinde Berlinde yapılmıştır. Bundan sonra Londra 1933 senesinde aynı usulü kabul etmiştir.

İstanbul belediyesi vesaiti nakliyyeyi şehre mütevazın olarak tevzi etmek maksadile ileride Gazi köprüsünden yalnız otobüs işletecek, Haliçin iki sahil boyunca otobüs seferleri başlayınca Haliçte feribot işletilecek, Bebek - Eminönü tramvay hattı kaldırılıp yerine otobüs ikamesi ileride tasavvur edildiğinden Bebekten de İstanbul feribot seferleri ihdas olunacaktır. Vesaiti nakliyye işleri bir elden idareye başlanınca halka aktarma hakkı verilecektir.

1937 senesinde şehir dahilinde otobüs seferleri ikamesine geniş vüs'at verilmiştir. Bilhassa Maçka - Beyazıt ve Kurtuluş - Beyazıt arasında işliyen otobüslerin taşıdığı yolcular bir hayli yeküna baliğ olmaktadır. Takriben her gün 9-10 bin yolcu Beyoğlu ile İstanbul arasında gidip gelmektedir. Tramvay arabalarının 1937 senesinde taşıdığı yolcu sayısı 1936 senesine nazaran bir hayli daha azalacağı şüphesizdir. Maamafih buna rağmen hâlâ tramvaylarda oturacak yer bulmak mümkün olamamaktadır.

Alman askerî hey'eti şerefine dün bir çay ziyafeti verildi

Dünkü ziyafetten bir intiba

Ordumuz ve askerî mekteplerimiz hakkında tedkiklerde bulunmak üzere Ankara'yı ziyaret eden Alman askerî heyeti, dün şehrimize dönmüştür.

İstanbul - Edirne asfalt yolu bir sene sonra bitecek

İstanbul - Londra asfalt yolu bitince seyyahlara büyük kolaylıklar gösterilecek

İstanbul ile Londra arasındaki asfalt yolun inşasına alâkadar hükümetler büyük ehemmiyet vermektedir. Yolun Türkiyedeki kısmının inşası gelecek sene tamamlanacaktır. Macaristandan sonra Avrupa yolları düzgündür. Türkiye hududundan Macaristan hududuna kadar devam eden Balkan hükümetleri yollarının ise çoğu bozuktur. Bu sebepten İstanbulla Avrupa şehirleri arasında yapılan otomobil seyahatleri pek az yeküna baliğ olmaktadır.

Londra - İstanbul asfalt yolu açılınca bu hat boyundaki bütün hükümetler bu yolda yapılacak seyahatler için büyük kolaylıklar gösterecektir. Yol boyunca gidip gelecekler, pasaport harcı ve diğer bazı kayıtlardan âzade tutulacaklardır. Beynelmîlî turizm teşkilâtı ile hükümetin turizm teşkilâtı ile sıkı surette münasebette bulunacak, her tarafta otomobii yolcularına aynı şekilde sühulet gösterilmesini temin edecektir. Bu vaziyette Edirne tuzfizm bakımından beynelmîlî bir ehemmiyet alacaktır.

Trakya umumî müfettişliğinin delâleti ile Trakya şehirleri arasında otomobil ve otobüs gezinti seferleri ihdas edilmiştir. Bu seferlere de gelecek sene daha geniş vüs'at verilecektir.

Buhran vergisi

150 liraya kadar dul, yetim ve emekli maaşlarından alınan verginin iade edileceği doğru değil

Bazı gazeteler 150 liraya kadar olan dul, yetim ve emekli maaşlarından buhran vergisi alınmıyacağını, şimdiye kadar alınmış olanların da iade edileceğini yazmışlardır.

Alâkadar makamlar kendilerine bu yolda bir tebliğat vaki olmadığını, bu işin bir kararla değil, ancak bir kanunla yapılabileceğini bildirmişlerdir. Esasen 30 liraya kadar bütün maaşlar buhran vergisinden muaf. Otuz liranın yukarı maaşlardan da ilk 30 lira için buhran vergisi alınmamaktadır.

Eğer kanunun bu sarahatine rağmen ilk 30 liranın buhran vergisi alınmış ise bu verginin eshabına iadesi icab etmektedir. Yoksa 150 liraya kadar olan maaşlardan alınan buhran vergisinin iadesi hakkında henüz ne bir kanun, ne bir karar, ne de bir emir yoktur. 150 lira maaşın kanuna göre ancak 120 lirası buhran vergisine tâbidir. Eğer yanlışlıkla 150 liranın hepsinden vergi alınmış ise bu vergide ilk 30 liraya aid olan verginin iadesi icab etmektedir.

Balık Bank kuruluyor

Balıklardan un ve gübre yapacak fabrika da gelecek yıla kadar kurulmuş bulunacak

İstanbul balıkçıları İtalya için balık alan firmalar arasında fiat üzerinde bir anlaşma yapılmış olmasına rağmen, beklenen neticeler tamamen alınmış değildir. Bu firmalar, istedikleri kadar balık almakta, balıklar, fazla balıkları, gene, ya denize dökmek, yahud da, toptan, çok ucuza vermek mecburiyetinde kalmakta ve mutazzır olmaktadır. Geçenlerde İstanbula gelecek balıkçıları görüşen İktisad Vekâleti balıkçılık şubesi müdürü Kemal, balıkçıların, Vekâletin düşündüğü gibi fabrika açılarak fazla balıklardan yağ ve gübrelik un çıkarılması- na çok taraftar oldukları neticesine varmıştır.

Memleketimizde, fazla balıklardan konserve yapılması, yağ ve un çıkarılması için fabrikalar kurulması esas itibarile tekarrür etmiştir. İktisad Vekâletine bağlı balık bank isimli bir banka kurulması için meclise bir lâyiha verilmiş bulunmaktadı. Bu lâyiha, yakında müzakere edilecek ve meclisten çıktıktan sonra, banka kurulacaktır. Banka, bu fabrikaların kurulması ve satış işleriyle çok yakından alâkadar olacak, halkın daha fazla balık yemesi için icab eden tedbirleri de alacaktır. Önümüzdeki seneye kadar fabrikaların kurulacağı ve balıkların bugünkü müşkül vaziyetten tamamen kurtarılacakları ümit olunmaktadır.

İpeklî kumaş standardizasyonu
Ticaret Odası, müddeti zarfında beyannameleri verilmiş olan ipeklî kumaşları, ipeklî kumaşlar standard nizamnamesi hükmünce damgalanmaya devam etmektedir. Şimdiye kadar damgalanan kumaşlar yüz bin metreyi geçmiştir. Damgalanma işi üç dört güne kadar tamamlanacaktır.

Altı ay müddeti olan ipeklî çorablar standard nizamnamesi de iki aya kadar tatbika başlanacak, o zaman da, ipeklî çorabların damgalanması işi başlayacaktır.

Çivi narhının kaldırılışı memnuniyet uyandırdı

Çivi ve çivi telli narhının kaldırılışı çivi piyasasında müsbet ve müsaide tesirler yapmıştır.

Üzüm standardizasyonu talimatnamesi
İzmir, 17 (Hususî) — Üzüm davamızda büyük bir hamle olan üzüm standardizasyonu tahakkuk ettirilerek bu husustaki nizamname dününden itibaren mer'iyete girmiştir. Üzüm kontrol heyeti dününden itibaren 7-12 ve 17-21 numara arasındaki standard tiplerin muayenesine başlamıştır. İhraç edilecek üzüm mahsulü, standardizasyon mütehasşısı Doktor Bade'nin nezaretinde, kontrol memurları tarafından kontrol edilmektedir. Bu suretle alıcı piyasalara hilesiz, taşsız ve topraksız üzüm sevkî mümkün olacaktır.

Fransanın ihracat tüccarlarına bir tavsiyesi
Fransız hükümeti, ihracatçılarına, hususî

takas yöñle memleketimize ihracatta bulunmalarını tavsiye etmiştir. Bu tavsiye, Fransız ticaret ve sanayi nezaretinin resmî organı olan Moniteur Officielle'de neşredilmiştir.

Altın boyuna fırlıyor
Birkaç gün evvel Parisden gelecek Ankara'ya giden ve tekrar şehrimize avdet eden Dünyu Umumiye komiseri Ali Rıza, bugün Paris'e hareket edecektir.

Türk borcu tahvilleri, dün, İstanbul borsasında 14.75 lirada açılmış, bir aralık 14.70 liraya kadar düştükten sonra tekrar 14.75 de kapanmıştır.

Londra borsasında bir sterlin karşılığı 147.41 olarak açılan frank, cüz'î bir yükseliş ile 147.29 olarak kapanmıştır. Doirda mühim bir değişiklik yoktur.

Altın, borsa haricinde biraz daha yükselmiş, 1087, hattâ 1089 kuruşa kadar satılmıştır.

Bir haftalık ihracatımız

Bu ayın ikinci haftası zarfında İstanbul gümrüğünden muhtelif ecebi memleketlere ihrac edilen tütün, yumurta, tiftik, palamut balığı vesaire gibi ihtisâl maddelerimiz oldukça ehemmiyetli yekünlara baliğ olmuştur. Son hafta zarfında İstanbul gümrüğünden Almanya'ya 21.301.793, Finlandiya'ya 99.217 kilo tütün; İtalyaya 17.528, Yunanistana 9.950 kilo yumurta ihrac edilmiştir. Bundan başka Almanya'ya 9.805 kilo keçi kılı, 89.736 kilo tiftik, 38.800 kilo da ceviz kütüğü ihrac edilmiştir.

2,650,000 liralık nikel ve bronz para toplandı

Ay başından itibaren tedavülde kaldırılacak olan nikel 25 kuruşluklar la bronz 10 kuruşluklar peydeydar darhaneye gönderilmeğe başlanmıştır. Şimdiye kadar 650 bin liralık bronz on kuruşluk, 2 milyon liralık da nikel 25 kuruşluk toplanmıştır. Evvece piyasaya 4 milyon liralık nikel yirmi beş lik çıkarıldığına göre elyevm bunların yarısı toplanmış bulunmaktadı.

Toplanan sarı on kuruşlukların halitaları biraz daha ıslah edilerek yeni 10 paralık ve 20 paralık bronz paraların basılmasına başlanacaktır.

Eski paralar toplanırken piyasada bir ufaklık buhranı husule gelmemesi için icab eden tedbirler alınmıştır. Toplanan eski paraların yerine yenileri çıkarılmaktadır.

BU AKŞAM BÜYÜK SİNEMA MÜSAMERERİ OLARAK
SARAY SENENİN EN GÜZEL VE ŞAHANE FİLMİ DÂHİ BESTEKÂR
sinemasında PUÇÇINI'nin ŞAHESERİ

LA BOHEME
MARTHA EGGERTH-JEAN KIEPURA

ve Avrupanın en büyük iki komiği **PAUL KEMP - THEO LINGEN**
Localar ve numaralı koltuklar bugün sabahtan itibaren gişemizden temin edilebilir. Tel. 41656

YARIN AKŞAM **İPEK** sinemasında

TÜRKÇE SÖZLÜ
DIŞI TARZAN
İKİ SAAT HEYECAN

AŞK - GÜZELLİK
AKILLARA HAYRET VERECEK MACERALAR
BİNLERCE VAHŞİ - BİNLERCE FIGÜRAN -
BİNLERCE VAHŞİ HAYVAN
ve Baş rolde:
Hollywoodun en güzel vücutlu en güzel kıızı meşhur

DOROTY LAMOUR

Nazik ve gayet Parisli bir muhitte

JENNY

Mutlak bir ketumiyet.

ERTUĞRUL SADİ TEK

TIYATROSU
BAKIRKÖY'de
Cuma günü akşamı
Çamurda Zambak
Pazartesi akşamı
Kadıköy Süreyyada
(KÖR) ve (KILIBİK)

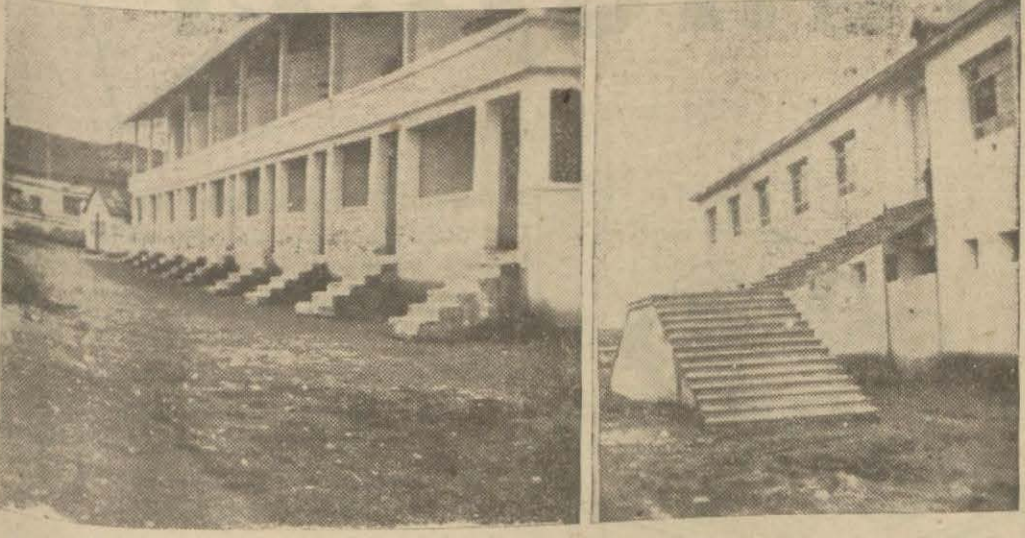
Şehir Tiyatrosu
Dram kısmı Tepebaşı
Tiyatrosunda
Bu akşam saat 20,30 da
İSPANYA
BAHÇELERİNDE
3 perde

Yakında: **Kral Lir**

Operet kısmı eski Fransız tiyatrosunda
Bu akşam saat 20,30 da
ATEŞ BÖCEĞİ
Komedi 4 perde

MEMLEKET HABERLERİ

İlca Erzurumun nümune nahiyesi oluyor

İlcadaki kaplıcanın önden ve arkadan görünüşü

Erzurumun en güzel nahiyesi olan İlca, yeni imar plânının tatbikinden sonra yurdun nümune nahiyelerinden biri olacaktır. Aynı zamanda işlek bir merkez olabilecek hususiyetleri de taşımaktadır. Trabzon - Erzurum transit yolu üzerinde oluşu, kaplıcaları, damızlık hayvan yetiştirme merkezi oluşu bu hususiyetlerin belli başlılarıdır.

Son zamanlarda inşası biten asri ve konforlu otel ve kaplıcaları, her sene binlerce vatandaşın istifade edebileceği bir

Bursa belediyesi faydalı tedbirler aldı

Bursa (Hususi) — Belediye a-çıkta ve yıkanmadan satılan gıda maddeleri üzerinde şiddetli takibat yapılmaktadır. Son bir hafta içinde 250 kilo kokmuş peynir, 820 kilo kokmuş balık, ci-şer ve sair bir çok maddeler imha edilmiştir. Belediye sınırı dahilinde bulunan Mıhraplı köprü altına 208 teneke benzin depo edildiği haber alınmış. Bunların kısmı azamî müsadere edilmiştir.

Şehri sinekten kurtarmak için hanlarla buna mümasil yerlerde gübre ve saire bulundurulması men edilmiştir.

Geçen gün valinin başkanlığı altında belediyede yapılan bir toplantıda şehrin müstakbel plânı görüşülmüş ve plânın yapılması işi mütesahhis Kandemirge verilmiştir. Şehir bin hektar üzerinden ihale edilerek bir hektarı dokuz liraya verilmiştir.

Çarşamba elektrik santrali ıslah edildi

Çarşamba (Hususi) — Çarşambanın tenviratını temin eden İş Bankası Çarşamba elektrik santralindeki motörü ıslah etmek suretile normal bir şekilde işlemlerini temin etmiştir. Motörün tebdili için santral direktörü Rifat çok çalışmıştır.

Manisada bir yaralama vak'ası

Manisa (Hususi) — Kırkağaç kazasında aslen Sındırgılı Mehmed oğlu Ramazan ve Mustafa oğlu Hüseyin arasında bir kadın sevmek yüzünden çıkan bir kavga sonucunda Hüseyin, Ramazanı sol memesi üzerinden ağırca yaralamıştır. Firara teşebbüs eden Hüseyin hemen yakalanmış ve evrakile birlikte cumhuriyet müddeiumumiliğine teslim edilmiştir.

Aşkalede demiryolu inşaatı

Aşkale (Hususi) — Bozuk ve yağışlı havalarda demiryolu inşaatı faaliyetini durdurmuştur. Bu havalideki kısımlarda, aynı yirmisinde faaliyet tatil edilecektir. Kışın, yalnız tünellerdeki faaliyet devam edecektir.

23 üncü kısım inşaatından 1070 metrelik tünelin ayak hafriyat ve inşaatı başlamıştır.

İzmir şehir meclisi mühim kararlar verdi

17 (Hususi) — Şehir Meclisinin son celsesinde alınan kararlar arasında en mühimmi 930 yılı şubatından önce İzmirde yangın yerlerinden arsa alanlardan bu arsaları iade etmek isteyenler hakkında verilen karardır. Hükümetimiz, bu tarihten önce emlakî milliyeden arsa ve bina alanlar hakkında, şimdiye kadar tediye nisbetleri yüzde yirmiyi bulanların, haklarından vaz geçmek şartile arsa ve binaları iade edebileceklerini son bir kanunla kabul etmişti. Riyaset, bu kanun hükümlerinin belediyein sattığı arsalarla da teşmilini istemiş ve kabul edilmiştir. Yekûnları İzmirde bir milyon lirayı aşan bu gibi arsaların sahiplerinden şimdiye kadar arsa tutarının yüzde yirmisini ödiyen veya tediyelerini bu nisbete çıkarılarak arsalarının geriye alınması kabul edilmiştir.

İzmir Şehir Meclisi reklâm işleri hakkında çok «cazib» bir karar almıştır. 937 İzmir fuarında yapılan tecrübe göstermiştir ki ticarî müesseseler hoparlörlerle ve ilân kuleleriyle yapılan reklâmlara büyük bir alaka göstermiş, yapılan müra-caatların bir kısmı râğbet yüzünden geri çevrilmiştir.

Şehir Meclisinde verilen karara göre belediye şehrin umumî yerlerinde, Kemeraltı ve saat kulesi önünde hoparlörlerle neşriyat yapacak, bu arada gazete havadisleri ve Anadolu ajansı havadis servislerini de halka verecektir.

Buna mukabil ticarî müesseselerden bir defalık reklâmlar için kelime başına on kuruş, tatil günlerinde de kelime başına yirmi kuruş alınacaktır. Bundan belediyein büyükçe bir varidat temin edeceği umulmaktadır.

Belediye, afiş işlerini de nizam altına almış ve afiş kuleleri hazırlamıştır. Daimî afişlerin metre murabbandan birinci sınıf için senevi elli lira, ikinci sınıf için yarım metre murabbandan 30 lira, üçüncü sınıf için yarım metre murabbandan 20 lira olacaktır. Belediye resimleri bunun haricinde kalır. Muvakkat reklâmlar hususî bir tarifeye tâbidir.

Yeni Adana ve Ceyhan tayyareleri

Adanalıların değerli yardımları ile alınan sekizinci ve dokuzuncu Adana tayyareleri ve Ceyhanın aldığı yeni tayyare bugünlerde mahallerine götürülecek ve büyük merasimle ad konacaktır.

Erzurumda Atatürk heykeli

Erzurumda Lalapaşa camii yanında yapılmakta olan şehir bahçesine Atatürk'ün heykelinin dikilmesine karar verilmiştir. Bu heykel için halen Cumhuriyet caddesinde bulunan kaideden istifade edilecektir ve bu kaide bahçeye nakledilecektir.

Hasankalede belediye işleri

Hasankale (Hususi) — Belediye umurunun kaymakamlık tarafından tedvirine başlanılmıştır. Yeni kaymakam Bay Münib belediyei ıslah etmiş ve kasabasının ihtiyaçlarını tesbit ederek faaliyet geçmiştir.

Ardanoş nahiyeye müdürü bir kaza atlattı

Ardanoş (Hususi) — Güleş köyü okulunun resmi küşadı için merasim mahalline giden nahiyeye müdürünün atı ürkmüş ve yoldan uçuruma doğru müdürle beraber yuvarlanmış. Müdür derhal attan sıçramış ve çalılara tutunarak muhakkak bir ölümden kurtulmuşsa da beygir 60 metrelik uçuruma yuvarlanarak telef olmuştur.

Erdekte bir deniz kazası

Erdeğe bağlı Marmara nahiyesinin Türkeli köyünden Rifat oğlu Mustafa çalıştırdığı deniz motörünü temizlerken, her nasıl olduysa altında kalmış ve boğularak ölmüştür. Hâdise hakkında tahkikat yapılmaktadır.

Bir beygir bir çocuğu öldürdü

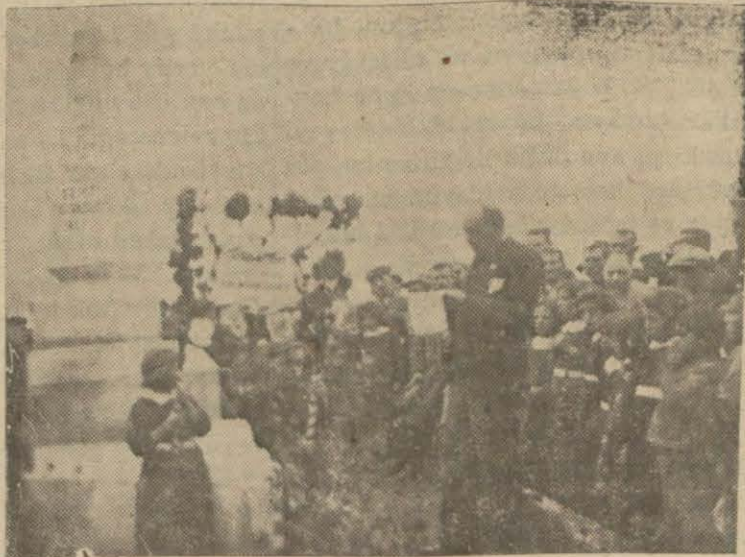
Torbali 17 (Hususi) — Karakızlar köyünde Mehmedin beygiri, dört yaşında Kâzım isminde bir çocuğu çiğniyerek öldürmüştür. Beygirin sahibi hakkında takibat yapılmaktadır.

Hasankale dağlarına kar yağıyor

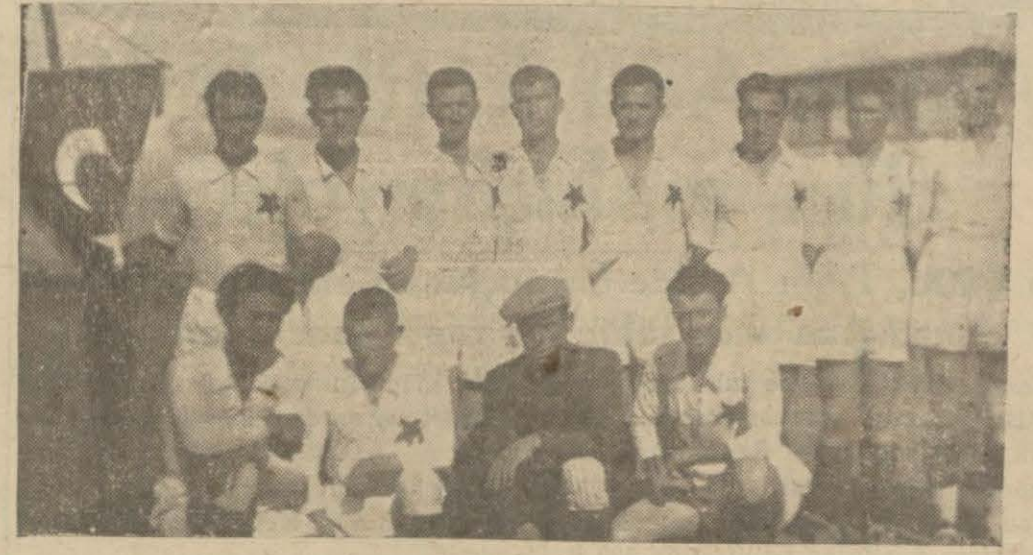
Hasankale (Hususi) — Burada havalar birdenbire bozulmuş ve civar dağlara kar yağmağa başlamıştır. Havalaların yağmurlu gitmesi yüzünden köylüler günlük tohumlarını ekememişlerdir. Kasabada bu yıl geçen yıla nazaran buğday, arpa ve diğer mahsulât çok bereketli olmuştur.

Hasankalede Ali Çavuş âbidesi

Hasankale (Hususi) — Hasankalenin kurtuluş günü olan 13 mart 1918 de, Hasankaleyi Ermenilerden kurtarmak için gelen ve Ermeniler tarafından şehid edilen Sivaslı Ali Çavuş için şehir kenarında bir âbide dikilmiş ve Ali Çavuşun kemikleri merasimle nakledilerek yeni yapılan mezarına konmuştur. Merasimde ilkmekteb talebeleri nüfus memuru ve kaymakam vekili Muhittin tarafından nutuklar verilmiş ve âbideye muhtelif çelenkler konmuştur. Âbidenin açılış resmi vali Haşim tarafından yapılmıştır. Resimde âbidenin açılış töreni yapılırken görülmektedir.

Memlekette spor

Erzurum (Hususi) — Kış sporlarının Erzurumda taammüm etmesi için merkez ümumi tarafından Erzurum spor kurumuna on adet kayak ile teçhizat yolladığı gibi sığınak yapmak için beş bin liralık da tahsisat göndermiştir. Dağlık federasyonundan İlyas kış sporları antrenörü olarak Erzuruma merkez tarafından gönderilmiştir.

Erzurumda mintaka başkanı vall Haşim Eminin himmetile spor faaliyeti artmıştır. Düne kadar âtil olan gençlik teşekkülü etmiş bulunan dört klübe yer alarak faaliyete geçmiş bulunuyorlar.

Halkevi kupası maçı için Halkevi takımı lise takımı karşılaştılar, lise takımı Halkevinin sifra karşı iki sayı ile mağlûp ederek kupayı almıştır. Resimde, maçtan evvel Halkevi takımını göstermektedir.

~~~~~

Tekirdağ Yılmaz spor, Çorlu Halkevi spor klübü arasında Tekirdağ sahasında bir maç yapıldı. Ve 0-0 berabere kaldı. Maçın hakemliğini Romanya federasyonundan hakem Ser-tifikalı Çorulu Aziz Şener yaptı. Hiç bir sızıltıya meydan verilmeden tarafeynin gayretile güzel bir oyun çıkmış ve gece-si de Tekirdağ genç-leri müsamere vermişlerdir. Resimde Çorlu Halkevi takımı görülmektedir.

~~~~~

Manisa (Hususi) — Sakarya spor klübü iyi bir şekilde çalış-maktadır. Klüb vliâ-yet ve kaza takımları ile muhtelif maçlar yapmaktadır. Halkevi spor faaliyetini art-tırmak için teşvik ko-guları yapacak, birin-ci gelene mükâfat verilecektir. Resimde Manisa sporcuların-dan bir grup görülmektedir.

~~~~~

Geyve İdman yurdu

Geyve (Hususi) — 926 da kurulan İdman yurdu spor klübü, dört senedir bir atalet devresi geçirmekteydi. Şimdi, heveskâr genç-lerle eski emektarlar memlekette sporu ih-yâ için yeniden teşebbüs yapmışlar, Halk partisi binasındaki klüb odasında toplanan heyeti umumiye, yeni idare heyetini seç-miştir. İnhisarlar muhasebecisi Cemal reis-liğe, kaptanlığa Nihad Vural, kâtibliğe Mus-tafa Akkya, idare memurluğuna Ahmed, azalıklara da Sabri Tarhan ve İsmail Çakır seçilmişlerdir.

Klübün gösterit kolu da yakında teessüs edecektir.

Pek yakında bir avcılık klübü tesis edil-mesi de düşünülmektedir.

İzmir - Balıkesir güreş müsabakaları

Balıkesir (Hususi) — İzmir bölgesi güreş takımı buraya gelmiş, Halkevinde Balıkesir bölgesi güreşçileri ile müsabakalar yaparak İzmir'e dönmüşlerdir.

Kalabalık bir güreş meraklısının bulundu-ğu bu güreşler çok alaka ve heyecanlı ol-muş, iki şehir güreşçileri arasında yapılan yedi müsabakayı Balıkesir güreşçileri iki mağlûbiyete karşı beş galibiyetle kazanmışlardır.

Bu müsabakaların neticesi şöyledir: 56 kiloda: Ahmed (Balıkesir) - Şefik (İzmir) Balıkesir sayı hesabı galib, 61 kiloda: Osman (İzmir), Hasan (Balıkesir) İzmir sayı hesabı galib, 66 kiloda: Enver (İzmir) Muzaffer (Balıkesir) İzmir tuşla galib, 71 kiloda: Ahmed (Balıkesir) - Bekir (İzmir) Balıkesir tuşla galib, 79 kiloda: Mustafa (Balıkesir) - Musa (İzmir) Balıkesir tuşla galib, 87 kiloda: Mustafa (Balıkesir) - Zeynel (İzmir) Balıkesir sayı hesabı galib, Ağır sikket: Şerif (Balıkesir) - Mehmed (İzmir) Balıkesir tuşla galib.

İkinci yedi müsabakayı da Balıkesir gü-reşçileri üç mağlûbiyete karşı dört galibiyetle kazanmışlardır. Bu müsabakaların neti-cesi de şöyledir: 61 kiloda: Ahmed (Balıkesir) - Osman (İzmir) Balıkesir tuşla ga-lib, 66 kiloda: Enver (İzmir) - Ahmed (Balıkesir) İzmir tuşla galib, 72 kiloda: Ali (İzmir) - Hüseyin (Balıkesir) İzmir tuşla galib, aynı kiloda: Ahmet (Balıkesir) - Bekir (İzmir) Balıkesir tuşla galib, 79 kiloda Mustafa (Balıkesir) - Hasan (İzmir) Balıkesir sayı hesabı galib, 87 kiloda: Musa (İzmir) - Mus-tafa (Balıkesir) İzmir sayı hesabı galib, Ağır sikket: Şerif (Balıkesir) - Mehmed (İzmir) Balıkesir tuşla galib.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Adanada bir ev çöktü

Adanada İcadiye mahallesinde oturan kunduracı Ahmedin evinde nişan merasimi esnasında merasime gelen birçok davetliler evin sofasına toplanmış bir vaziyette iken sofa direkleri ağırlığa dayanamıyarak kırılmış ve sofa da bulunanlardan Rahim karısı Fatma vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

Bir tokatta adam öldürmüş

Adananın Göbe köyünden Yusuf oğlu Mehmed adında biri aynı köyden arkadaşı Kasımla oynarlarken Kasım Ahmedin kulağının arkasına bir tokat vurmuş ve bu tokat neticesinde Ahmed hastalanarak aynı günde ölmüştür.

Bursada bir araba kazası

Bursa (Hususi) — Burada bir araba kazası olmuştur. Yeşilden Mehmed ve Feride isminde iki müşteri alan 10 numaralı araba hükümet istikametine giderken hayvanlar ürkerek arabayı alabildiğine sürüklemeye başlamışlardır. Tehlikeyi hisseden yolcular kendilerini arabadan dışarı atmışlardır. Yolculara bir şey olmamıştır. Başboş alabildi-ğine giden araba Gemlikli Murtaza'ya çarp-muş ve hafice yaralanmıştır.

Adanada bir yaralama vak'ası

Adanada Hürriyet mahallesinden İbrahim oğlu Ramazan ile aynı mahalleden Cuma Ali oğlu Remzi yekdiğerle kavga etmişler ve ne-

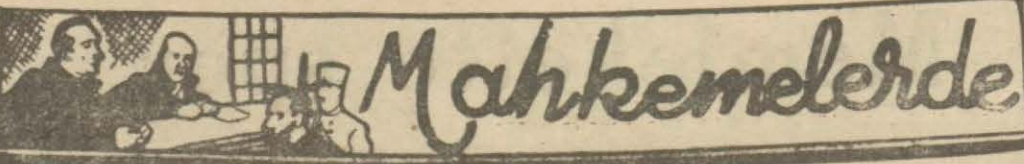
ticede Ramazan Remziyi karnından bıcağıyla yaralamıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış ve mütevaciz yakalanmıştır.

Orman kaçakçılığı

Geredenin Köşreli köyünden Saffet Çınar ile Mustafa ve on yedi arkadaşı Kızılcahamam ormanlarında ağaç keserlerken yakalanmışlar ve adliyeye teslim edilmişlerdir.

Mahkemelerde Tıbbî Adlî kâtibi Raif dün mahkûm oldu

Bu kâtib, Tıbbî Adlîde bir suçlunun ehliyeti cezaiyesi olmadığına dair sahte bir rapor tanzim etmişti

Resmî evrak üzerinde sahtekârlık suçundan Ağırceza mahkemesine verilen sabık Tıbbî adlî kâtibi Raifin muhakemesi dün neticelenmiştir.

Raif, ihtilâstan suçlu Nail isminde bir tahsildarın, kendisine teklif ettiği 500 lira mukabilinde, suçlu hakkında Tıbbî adlîde müşahedesini müteakib aklı hiç bir malûliyeti olmadığına dair verilen rapor, imha etmişti.

Bundan sonra suçlu Nail hakkında ehliyeti cezaiyesi olmadığına dair Tıbbî adlî müessesesinin resmî başlığını ve doktorların imzalarını havi sahte bir rapor tanzim ederek, bunu müddeiumumîlik yolu ile olmayıp bir hademe vasıtasıyla mahkemeye göndermişti. Raifin Ağırceza'da yapılan muhakemesi sonunda suçlu işlediği sabit olarak, 1 sene 6 ay müddetle hapsine, yapılan sahte muamelelerin iptaline ve 8700 kuruş mahkeme harcının kendisinden alınmasına karar verilmiştir.

Şile belediye veznedarının muhakemesi

Tahsilât defterine ve dip koçanlarına tahsil edilen paraların miktarını eksik yazmak suretile yedi yüz küsur lirayı ihtilâstan suçlu, eski Şile belediye veznedarı Eminin muhakemesine Ağırceza'da devam olunmuştur.

Suçlunun iddiasına göre ihtilâs ödildiği iddia edilen para evinden kasa anahtarını çalınarak, hırsızlık suretile kaybolmuştur.

Müddeiumumî bu iddiayı varit görmemiş ve Eminin ceza kanununun 80 ve 203 üncü maddelerine göre tecziyesini istemiştir.

Dünkü celsede suçlu vekili hâdisede bir hırsızlık olduğuna dair iddiasında ısrar etmiş ve mahkemeden tevsi tahkikat istemiştir.

Müddeiumumî de mevcut delillere göre buna lüzum olmadığını söylemiştir.

Mahkeme bu nokta üzerinde bir karar vermek üzere, duruşmayı talik etmiştir.

Cibali tütün fabrikasındaki ihtilâsın muhakemesi

Cibali tütün fabrikası tahakkuk memuru Faik ile tediye memuru Mehmed ihtilâs suçundan Ağırceza mahkemesine verilmişlerdi. Suçlular hakkındaki iddia, tevzi edilen paranın yekûnlarını fazla göstermek ve tevziat defterinde tahrifat icrası suretile, ihtilâs yapmaktır.

Suçlulardan Mehmed yapılan muhakemelerinde hâdis ile bir alakası olmadığını söylemiş, tahakkuk memuru Faik ise:

— Ben bu parayı ihtilâs etmiş değilim, para tevziat ile alakam da yoktur. Defter üzerinde yapıldığı söylenen tahrifata gelince... Bunlar, sadece bazı tashihihlerden ibarettir, demiştir.

Dün müddeiumumî Remzi mütaleasır serdetmiş ve dava son safhaya varmıştır.

Müddeiumumî mütaleasında, suçlu Faifin tecziyesini, Mehmedin beraetini istemiştir.

Suçlu vekilleri de tahliye talebinde bulunmuşlar, ancak bu talep mahkemece kabul edilmemiştir. Duruşma, müdafaa yapılması için, başka güne bırakılmıştır.

Suçlu Faik hakkında müddeiumumînin istediği ceza miktarı 3 sene müddetle hapistir.

Mahkûm kadınlar Kayseri bez fabrikasında çalıştırılacak

Adliye Vekâleti cezaevlerinde bulunan kadınların cemiyete faydalı birer uzuv haline gelebilmeleri yolunda tedkikler yapmaktadır. Bu arada, İstanbulda bulunan bu gibi kadınların Kayseri bez fabrikalarında çalıştırılmalarına dair bir tasavvur da mevcuttur. Bu husus kesbi kat'iyet ettiği takdirde icab eden makamlara bildirilecektir.

Hamamcılar belediye aleyhine dava açtılar

Belediyenin hamamlara tevzi edilen kırkçeşme suyunu kesmesi üzerine, şehirimizdeki bazı hamamcılar bir arzuhal ile müddeiumumîliğe müracaat ederek, belediye aleyhine dava açılmasını istemişlerdir.

Hâdiseyi tedkik eden müddeiumumîlik ortada âmme hukukunu alâkadar edecek bir mesele görmediğinden, davanın ancak hukuk mahkemelerinde açılacağına karar vermiştir. Bunun üzerine hamamcılar hukuk mahkemesine müracaat etmişlerdir. Belediye ile hamamcılar arasındaki bu ihtilâflı dava yakında hukuk mahkemelerinden birinde rüyet edilecektir.

Muallimlere konferanslar verilecek

İstanbul ilk tedrisat müfettişleri muallimlere imlâ, tahrir, hesap, fen bilgisi, yurd bilgisi, resim iş, beden terbiyesi derslerine aid konferanslar verecektir. Konferans mmtakası üçe ayrılmıştır. Konferanslar İstanbul erkek lisesi, Galatasaray lisesi ve Kadıköy 13 üncü ilk mektebinde verilecektir.

Beyoğlu Halkevinde muhasebe kursu

Beyoğlu Halkevinde: Evimizde (Muhasebe usulü) kursu açılmıştır. Bu ders yüksek ticaret ve iktisad mektebi profesörlerinden Ragıp tarafından verilecektir. Arzu edenlerin kaydolanmak üzere evimize müracaatları mercudur.

Kızılâyın evlere dağıtacağı kartlar

Kızılây İstanbul mümessilliği önümüzdeki şeker bayramında halkın Kızılâyaya üye yazılmasını teşvik maksadile 150 bin adet mektub ve kart tabettirmiştir. Bunlar yakında evlere dağıtılacaktır.

Mizah:

Aşk Mektubu Nümüneleri

Doktordan sevgilisine:

Pasteur'den kıymetli sevgimsine,
Seni gördüğüm anda hissettiklerimi bile bilseydin ne olurdu? Kalbimin atışları saniyede sekseni geçiyordu. Hele sen söz söylemeye başlayınca sesinin gıyayı tablim üstünde yaptığı ihtizaz beni adeta tirkütüyordu. Ah bilsen; seni karşında görmek, göğsünü, sırtını doya doya dinlemek istiyordum. Hattâ bunu da kâfi görmüyordum: Seni ameliyat masasına yarıp orada uzun uzun, saatlerce seyretmek için can atıyorum. Benim sevgilim, Kim bilir senin ciğerlerin ne kadar güzeldir. Miden ne muntazam işler, barsakların ne derece temizdir. Ben bu güzel ciğerleri okşamak, bu muntazam işliyen mideyi elimle tutmak, bu temiz barsaklara parmaklarımı dokunmak zevkini hiç duymuyacak mıyım?
Bu reçeteme acele cevap ver olmaz mı sevgilim.

Doktor
Bana Kalbdinler

Avukattan sevgilisine:

Sevgilim Masume;
Sana mektub yazmadım diye beni itham ediyorsun, kendimi müdafaa yolunda ve lâfi kat'iyetle ibrazına muktedirim. Bu öyle bir dava ki sen müdde ve ben müddealeyleh mevkiinde bulunduğumuz gibi, benim kendi kendimin ve -kâletini der'uhte etmiş vaziyette olduğumu da unutma. Şimdi sen bana mektub yazmadığım için tembel diyorsun. Gerçi cümleye göre tevâtür bünyesile buna hükmedilebilirdi ama bugünün kanunlarında bu yolda hüküm verilmeye imkân ve mesaj yoktur. Ben işte gıyaben ve vicahen tembel olmadığımı ve seni ihmal etmediğimi müdafaa sadedinde irad ediyorum. Bundan ötesî vereceğin karara bağlıdır.

Masume.. seni bu pazar günü muhakak beklerim, gene gelmediğin takdirde ilharen de celbettireceğimi bilmiş ol. Eğer gelirsen seninle bir bara gider, orada bir celse akteder, güzelce eğleniriz.

Avukat
Kanuner

Eski memurdan sevgilisine:

Ağuştan tevfiklerine,
Fî 15 tevfiklerini 937 tarihli ve bilânularahı tezkereyi aliyeleri cevabıdır.

Tezkerenizde mevzuubahs olan aşkı binihayemizin gubarı rüyet, gubarı ayıp ve gubarattan hiçbir sebeble sekterdar olmayacağım bir kere daha beyana cür'etyab olarak zatı aliyelerinin atikan esved, ve cediden asfar olan hariri saçlarımız ve lebi renginizi bus ile güldesti ihtiramı faikâi daimie mütemaiyeti aşikanelerini bir kere daha takdime cür'etyab olurum. Eyyamı güzestemizi derhatır ediyorum. Refikai şefikai canı beraberleri ismetli Nuriye hanımefendinin devlet-hanelerinde tertib buyurulan leyliyede caz ve saz bir taraftan aramsaz olurken, diğer taraftan zatı aliyelerle kaimen tilki reftarile icrayı raks ve şadümani eylediğimiz esnada vücudü lâtifinizin ağuştu aşikanelerini içre lerzan oluşunu bil-cümle lezaizi dünyeviye ve uhreviye tercih ettiğimi beyan edersem bunu hayretle karşılamayın, bu zevki binihayeyi eminim ki şu an değil değil benim gibi mülâzemeten kaleme müdavim bir efen-di, hülâfa ve mümeyyizin ve hattâ müdüranı şuabat dahi tatmamışlardır.

İkinci bir telâki için evamiri kat'iyelerine muntazırın hatmi kelâm elyerim.

Aşıkı bendeleri elhakir
Kâşif

Fütürist şairden sevgilisine

Ran ran ran
Run run run
Sendeki burun,
Az az az
Iz iz iz
Sendeki ağız;
Öz öz öz

Sendeki göz
Elâ
Belâ
Oldu başıma
Aşkın, vapur çarkını
Andırır akını..
Ördeklerin vak vakını,
Aradı sevgim..
Üzengim
Üstünde yükseldim

görmek için,
Harb ederken Japonya'ya Çin
Hicin
Develerinin kuları kenarında..
Yarında;
Damarında varsa,
Sorarsa
Seni aşkın 220 voltluk cereyanı;
Tereyağını
Ekmeğe sür de, aç
Karnına güllâç
gibi ye
gel bu hafta Heybeliye..
Alalım sırtımıza iki eşek;
Gevşek gevşek
Kur tur yapalım,
Kur yapalım.
Yapalım haydi!
Kim caydı?
Olan sevgilim!

Hayım Fikret

Şoförden sevgilisine:

Sevgilim,
Seni gördüğüm an hayatımın bir viraj noktasıymış. Gazımı kesmeden, frenime basmadan bu virajı döndüm. Artık direksiyonumu kaybetmiş gibiyim. Ötüm rap-pa mı, düz yol mu farkedemiyorum. Sana doğru nizamî sür'atten çok fazla bir sür'atle geliyorum. Kalbim manyatonun içindeki su gibi fıkrı kayıyor, daha fazla ilerlemek tehlikelil.. Ötümde belki yol kapalı, belki de benzinim bitecek. Bana acı. İşaret ver, ve bana gel.. Sana kalbimi otomobilimin kapısı gibi açık tutuyorum.

Şoför
Saim

Terziden sevgilisine:

Biz birbirimize göre biçilmiş iki sevgiliyiz.. Tam üç defa prova ettim ve artık anladım ki, kalıbı gibi uyuyoruz. En küçük bir pot bile bulmak imkânı yok. Aşkımların sanki telâli.. Hiçbir zaman bugünkü şeklini kaybetmeyecek, belki biraz diz verir, buruşuk yapar ama o zaman da onu ütiyle düzeltebiliriz. Bana ne vakit evleneceğimizi sormuştun. Bunu taksit site bağlayalım: Birinci taksitte söz kesme olur. İkinci taksitte nişanlarımız. Üçüncü taksit nikâhtır. Dördüncü taksit te düğün! Bak o kadar uzun vâdeli değil. Ancak dört taksit. Birinci taksitin zamanını bu aybaşı olarak tesbit etmeye sen de muvafakat ediyorsan acele cevap ver. Meseleyi görüşmek üzere bir an evvel tahsildarımı göndereyim.

Terzi
Makaser

Muhasebeciden sevgilisine:

Sevgilim Kebire,
İlk defa göz göze geldiğimiz anı hatırlar mısın, ben o anda aşkın; hayat defterimin zimmet yaprağına yazıldığını his-

setmiştim. El'an o defterde bakiye zimmet olarak görünüyor. Seni daha sonraları da gördüm. Uzun uzadıya tetkik ettim. Riya matlub, dudığına zimmet olan kızılık ne kadar göz alıcı idi. Hele saçlarının ondülasyonu defteri kebirin muntazam çizilmiş kolonlarını andırıyordu. Vücudün yürürken mütemadiyen açılıp kapanan bir yevmiyenin yaprakları gibi kıvrılıyor, bükülüyordu.

Artık bu aşkın bir bilançosunu yapmak zamanı geldi. Senei atiyeye devretmeye imkân yok. Müsaade et ben hemen bir beyanname hazırlayıp evlenme memuruğuna vereyim, tetkik etsin, kabul etsin ve aşk hesabının bakiye zimmetini evlenme hesabının matlubile kapıyalım ve birleşelim.

Muhasebeci
Savarer

Mimardan sevgilisine:

Sevgilim Baniye,
Gene bir binanın plânlarını yapıyorum. Senin adımı hatırladım. Esasen ne vakit hatırlıyorum ki, elime pergerimi aldığım zaman bacakların gözlerimin önüne geliyor. Dabl desimetremi büyütüyorum ve senin boyuna erişiyor. Gönyeme bakarken muntazam burnunu görmüş gibi oluyorum.

Dün yeni yaptığım bir apartmanın kiremidleri üzerine çıkmıştım, yalnızdım, etrafımda kimseler yoktu. Kiremidlerin üzerine gene boylu boyunca uzandım ve onları sanki senin kızıl saçlarını gibi uzun uzun kokladım ve öptüm.

Seni sevdim seveli hayatımın plânı bozuldu. Ruhumu aydınlatacak bir pencerinin açılacağı yeri tesbit edemiyorum. Ruhumun bir kapısı yok ki aşkımlı salıvermek için onu açabileyim.

Benim sevgilim Baniye,
Hayatımın kurnasını kurmak, onun her katına ayrı ayrı şekiller vermek senin elinde. Yarın akşam seni beklerim. Mektuba leffen gönderdiğim plânı eline al. O plânda görünen yere gel. Bol bol görüşür ve anlaşırız.

Mimar
Plâner

Aktörden sevgilisine:

Benim Bedia gülüşü, Şevkiye bakışlı, Şaziye halli; Semiha sesli, Melek boylu sevgilim;

Aşk sahnelerinin perdecisi gene perdedeyi açtı. Sahnede sen ve ben varız. Sen maşuka rolüne çıkmış en usta san'atkardan daha ustasın. Ben de jön prömiye rolü oynayan Raşid Rıza kadar cana yakınım.. Aşkımlar bize ne iyi bir rejisör oluyor, elindeki gönül kırbaçile bizi her an kırbaçlıyor. O hızla birbirimize her an daha yaklaşıyoruz. Sen ne güzelsin, saçların Mari Antuvanet rolüne çıkmış bir artistin proke kadar güzel, yüzünde bir La Dame O Camelia hali var. Dudakların Otello'nun son perdesinde. Otello ile karşılaşan Dezdemonanın dudakları kadar titrek, vücudün, bir Karmen vücudü kadar kıvrık. Sana ne kadar bağlayım bilsen... Romeo, Jülyeti benim seni sevdiğim kadar sevmemişti. Otello Dezdemonayı benim seni kışkırdığım kadar kışkırmamıştı.

Evlenmeye karar verdiğimiz andanberi kuracağımız yuvanın dekorunu düşünüyorum. Ne mükemmel olacak. Orada bize çiçekler, kuşlar, aşk teraneleri süfle edecekler, ve biz onları birbirimize tekrarlayacağız. Oh ne bahtiyarlık, kendimi bir alkış tufanı içinde kalmış gibi mes'ud hissediyorum.

Oynareri

Mizahçıdan sevgilisine:

Sayın kariim,
Yazdığım mektubların kopyalarını saklamak âdetim olmadığı için maatteessüf buraya kendi sevgilime yazdığım aşk mektublarımdan bir nümune koyuyorum. Özür dilerim.

İsmet Hulâsi

GÖNÜL İŞLERİ

Bir şantaj Teşebbüsü

İzmirde Bayan D. E. ye:

Bahsettiğiniz harekete şantaj derler. Kanunen bir suçtur, yapamı şiddetle cezalandırırlar. Yarın zabıtaya giderek:

«Bu genç, kızlık zamanında aile dostumuzu, kendisile konuşurdum, belki ihtiyatsızlık ederek bu konuşmada biraz da ileri gitmiştim, bilâhare birbirimizi kaybettik. Ben evlendim, çocuk sahibi oldum. Şimdi bu adam karşıma çıkmış, eski münasebetimizi kocana haber vereceğim cümlesile beni tehdit ediyor.»

Diyecek olsanız bu zatın aleyhinde gerek idarî ve gerek kanunî takibatın yapılacağından emin olabilirsiniz. Fakat bu teşebbüsü zevcinize haber ver-

meden yapmak doğru mu? Onun karakterine bakar. Ben olsaydım vaziyeti kocama anlatır, bu teşebbüsü ona yaptırırdım. Muhakkak olan nokta şudur: Korkmıyacak, soğukkanlılığımı kaybetmeyecek, tehdit karşısında gösterilecek küçük bir zafın sizi felâkete götürceğini unutmuyacaksınız.

Şişlide Bayan A. N. a:

Bir erkeğin resmî teşebbüse geçmeden evvel müracaatının kabul edilip edilmediğini anlamaya çalışmasını suç görmem. Bilâkis tabii bulurum. Genç kızın vereceği cevap müsbet veya menfi olduğuna göre iki cümiede hülâsa edilebilir:

— Bu teşebbüsü yapmayınız, veya:
— Babamla konuşabilirsiniz, şeklinde.

TEYZE

Kadın gözile Avrupa

Avrupalı kadın ve spor

Spor yapmak, Avrupa kadınları için bugün çok tabii ve hayatî bir mesele olmuştur. Sıhhatini seven, genç ve dinç kalmak isteyen her kadın sporcudur

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

- 27 -

Spor yapmak, Avrupa kadınları için bugün çok tabii ve hayatî bir mesele olmuştur. Sıhhatini seven, genç ve dinç kalmak isteyen her kadın sporcudur.

Avrupada bulunmuşum esnada tren veya otomobile ge-hir haricinde bir gezinti yaptığım vakit, mutlaka, hiç bekle-medığım bir yerde, muntazam adımlarla yürüyen kadın kafilerine rasladım. Bir çokları, bizim izcilerimiz gibi, arkalarına hafif birer çanta almışlar, ayaklarına ra-

hat ve ökçesiz ayakabuar giymişler ve kendilerini yeşil kırların temiz havasına bırakmışlardı. Bunların arasında on beş yaşından tutun da elli, elli beş yaşına kadar olanları da vardı ve hepsi aynı jimnastik adımlarla yürüyorlardı. Hele pazar günleri bu kafiyele o kadar çok tesadüf ettim ki adetâ bütün şehir kadınlarının kırlara döküldüğüne hükmedeceğim geldi.

Birkaç sene evvel Selim Sırrı Tarcan Üniversite salonunda verdiği bir konferansta, yürüyüşün vücutta olan faydalarından bahsettikten sonra bizde sokakta acele yürüyen genç kızlar için konu konuşunun «delişmen» dediklerini işaret etmişti. Avrupada yürüyüşe çıkan bu yaşlı denecek çağdaki kadınları gördükçe hep Selim Sırrının bu sözünü hatırlayıp için için güldüm. Orada «delişmen» olmanın kadın yok gibi. Meğer ki hasta veya çok ihtiyar olsun.

Avrupa kadınları için yürüyüş yalnız şehir civarında yapılan bir spor olarak kalmıyor, dağlara tırmanan birçok kadınlara da rasgeldim. Hepsinin yanakları pembe, gözleri parlaktı; ve hepsinin yüzünde yaşamağı seven ve hayatı tatlı bulan bir canlılık ve hoşnudluk vardı; hepsinin tabiatle koyun koyuna yaşamaktan büyük bir zevk ve saadet duydukları apaşıkardı.

Bunların kıyafetlerindeki sadelik bilhassa gözüme çarptı. Geniş etekli eski fakat temiz bir elbise, kolsuz bir bluz, saçları saran ince bir eşarp ve ökçesiz iskarpin. Arkalarındaki çantada hiç çüphe yok ki birer yünlülük hırkaları ve sair lüzumlu eşyaları mevcuddu.

Mektebine ve işine giderken de spor yapmak fırsatını kaçırmayan birçok kızlara rasladım. Bunlar mekteplerine, yazıhaneye, fabrika veya mağazalarına bisikletle gidiyorlardı. İsviçreye nazaran Paris ve Roma daha az fakat Cenevrede hemen her genç kızın bir bisikleti var dersen pek fazla mübalâga etmeyeceğim gibi geliyor.

Günün hangi saatinde otelimin balkonuna çıktığıysam, arka arkaya geçen bisikletli kızları seyredip durdum. Hele sabah ve akşam vakitleri bunların bir alay halinde önümden geçişleri çok zevimli bir manzara teşkil ediyordu. Üstlerinde sade kısa fiştanlar, başlarında alelade berelerle 13-22 yaşları arasındaki bu kızlar o kadar genç ve mütenasib vücutlu idiler ki bunlara bakmakla doyanıyordum. Hiç birisinde bir dirhem fazla et ve yağ yoktu ve hepsinin senelerden beri vücutlerini terbiye ettikleri besbelli idi.

Hele bir akşam gördüğüm bir manzarayı ömrüm oldukça unutmayacağım sanırım: Güneşin ışıkları henüz soluyor ve Leman gölünün mavi suları kurşunleşiyordu. Uzaktan çok neşeli bir şarkı sesi duyup balkona koştum. Bir de ne göreyim? Geniş asfalt rıhtım üzerinde yüzden fazla bisikletli genç, elele, omuz omuza dayanarak ve muntazam tempolu bir şarkı söylüyorlar. Başlarında, göğüslerinde ve kucaklarında renk renk çiçekler vardı. Kadınlar erkekli yüz-

kadar gencin bir ağzından söyledikleri bu şarkıda bile, spor yapmış sağlam bir göğüsten çıkan canlı bir ahenk vardı.

Yanımızdaki otelde, ecnebi oldukları belli olan birkaç kişi kafileyi alkışladılar, onlar da başlarından kasketlerini çıkararak: «Horra!» diye cevap verdiler.

Otelciden bunların kim olduğunu sordum:

— Şehirden uzakta çalışan işçilerdir. Hepsinin kendi bisikleti var ve işlerine onunla gidip geliyorlar, dedi.

— Niçin tramvaya binmiyorlar?

— Birçok sebeplerden dolayı.. Birincisi hergün bir iki saat bisiklete binmek iyi bir spordur; ikincisi bisiklet çok ucuz olduğu için, bedelini ödedikten sonra onlara tramvaydan daha elverişli gelir, üçüncüsü bununla istedikleri yere istedikleri yoldan giderler; dördüncüsü sabah akşam kafile halinde işe gidış geliş çok eğlenceli olur.

Ertesi gün bir ahabam bana İsviçre hükümetinin tramvay işletmesinde açığı olduğunu söylediği zaman hiç şaşmadım. Seyahatim yaza rasladığı için Niste ve İtalya sahillerinde deniz sporları yapan binlerce kadın gördüm; fakat içlerinden bir tanesi beni çok şaşırttı.

Kan şehrine bir çeyrek saat mesafede ve çamlıklarla meşhur Sent Onora adasının gazinosunda idim. Uzaktan son sür'atle bir motörün geldiğini gördüm. Adaya yaklaştığı sırada, ayaklarına tıpkı kar üstünde kaymağı mahsus olan skiler gibi iki ski takılı bir genç kadın denize atıldı ve motöre bağlı olan ipleri ellerle sıkı sıkı tutarak, baş döndürücü bir sür'atle sularda zikzaklar çevirerek dönmeğe başladı. Bu o kadar çabuk oluyordu ki benimle birlikte birçok kimseler fotoğraf çekmek teşebbüsünde buldukları halde buna imkân bulamadılar.

Ben bu sporu İstanbulda da görmüş-tüm. Beykoz sahillerinde genç bir kadın bir tahta üzerinde ayakta durup motöre bağladığı ipi tutarak dönüyordu. Fakat buradaki büsbütün başka bir şeydi; gerek sür'at, gerekse maharet itibarile.

Bazı dakikalar oluyordu ki uzaktan benim bile gözlerim kararıyordu. Kadın gâh dakikalarca uçarak, gâh denize yuvarlanıp gene çıkarak saatlerce suların üstünde kaldı. Öğleyin bu sporcuyu bayım gazinoda, yanında bir erkekle beraber yemek yerken gördüm. Bize yakın bir masaya oturmuşlardı. Esmem vücutleriyle ikisi de bronz heykelleri andırıyorlardı. Büyük bir neşe içinde konuşup güle-riş çesid çeşid ve bol bol yemek yediler, şarab içtiler ve sonra gazinonun arkasındaki çamların altına uzanıp uyudular.

Hemen her yazında yaptığım gibi, gene sözü bize çevirmeden geçemeyeceğim. Güzel memleketimizin her tarafı su, dağ ve ormanla örtülü olduğu halde, Anadolu içlerinde değil, maalesef İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerimizde bile sıhhi ve fennî bir surette spor yapmağı ve yaptırmağı ehemmiyet vermiyoruz. Dört bucağı mavi denizle örtülü olan İstanbulda kaç kişi deniz banyosu yapıyor?

(Devamı 13 üncü sayfada)

“Ben bir tımarhane kaçkınıyım!”,

Nihayet zabıta beni tıbbi adliye göndermeğe karar verdi

İyi kalbli polis memurları söyliy e söyliy ezberlediğim hikâyeyi tekrarlayınca bana acıyorlar, “Daha gençsin, geçer!”, sözlerle teselli etmek istiyorlardı

Röportajı yapan: Faruk Küçük
(Tercüme ve iltibas hakkı mahfuzdur)

- 27 -

Kalkıyorum, yanlarına yaklaşıyor, göz ucile yazılan şeyi okuyorum:

«Şişli Nahiye Baş K. «Sözü geçen zat, sınırlarımız dahilinde, «Büyük Duracı sokak 78 numarada o- «turmaktadır. Bir gına suihalî olma- «yıp ötedenberi müvazeneî akliyesinde «bozukluk olduğu yapılan incelemeden «anlaşılmıştır. Gereğinin yapılması i- «çin adamlı gönderildi.

Taksim Nahiye Başkomiseri» Evrakı hemen imzalyor. Muavin: — Faruk, diyor, seni beki ile gön- dereceğim. Sakın yolda huysuzluk fi- lân etme..

— Yapmam. Bekci ile yola çıkıyoruz. Ortalık a- damakılı kararımız.

Zavallı Cemal karşıya dikilmiş bana bakıyor.

Şuna son bir muziblik daha yapam- dedim. Bağra bağra:

— Cemal, benden bir nasihat ister misin? Sakın yoğurtlu sarmısaklı şam- panya içme. Yoksa sen de benim âkı- betime uğrarsın..

Sözlerimi duyan birkaç kişi yüksek sesle:

— Yoğurtlu sarmısaklı şampanya.. bu da nasıl şey? diyorlar, bir tecrübe edelim.

Bekci ile yavaş yavaş yollanıyoruz. Yolda soruyorum:

— Adın ne senin? — Ali..

Yürüyoruz. Bu sefer o bana soruyor:

— Ne yaptın? Niçin posta gidiyor- sun?

— Bilmem.... Bütün yol boyunca konuşmamız bun- dan ibaret kalıyor.

Pangaltı muavini beni tekrar karşı- sında görünce yerinden sıçırıyor:

— Ne arıyorsun burada?

— Gönderdiler..

Kâğıdı alıyor. Bana yer gösteriyor, oturuyorum. Bir kere okuyor, bir da- ha okuyor, gene okuyor, sonra kendi kendine:

— Bu Taksim merkezi de bunu tı- marhaneye gönderecek yerde tekrar bize gönderiyor.

Sonra bana dönüyor: — Söyle bakalım evlâdım. Nasılsın? Sakin sakin cevap veriyorum:

— İyiyim. — Bugün ne yaptığının farkında mı- sın?

— Ne yaptım? — Adamın birisinin elinden istida- sını kaptığı gibi parçaladın. Sonra pastaneyi altüst ettin. Ayıb değil mi evlâdım, ne için böyle yapıyorsun?

— İstiyerek yapmıyorum ki efen- dim. — Ya!..

— Evet, içimde benden kuvvetli bir şey var. O emrediyor ben yapıyorum. — Ya!

— Meselâ tramvayda gidiyorum. Kulağıma bir ses: Şurada oturan ka- dının gırtlığına sarıl diyor... Bu esna- da tramvay durursa ne âlâ hemen aşağı iniyorum. Durmazsa kendi kendime başlıyorum kavgaya:

— Gırtlığına sarıl! — Sarılma! — Sarıl! — Sarılma!

Ve bu mücadele esnasında buram buram ter döküyorum:

— Vah vah. Evvelce hastanede falan yattınız mı idi?

— Hayır.. — Sizi hastaneye göndersek ister misiniz?

— İsterim.. — Ne iş yaparsınız?

— Evvelce matbaalarda çalışırdım. — Şimdi?

— Şimdi seyyar köftecilik yapıyo- rum. — Peki..

Bekci ile tekrar Şişliyi boyladık Evrakı aldı. Odadan çıktı. Biraz son- ra geldi:

— Gel bakalım, dedi. Seni serkomi- ser istiyor.

Yukarı çıktık. Muavin:

— İşte, bay komiser dedi. Komiser başını kaldırdı:

— Adın ne senin? — Faruk.

— Bugün adama neye saldırdın? — I..

— Ye seni dövseydi ne yapardın? — I..

— Hiç hastanede yattın mı? — Yatmadım.

— Çoktanberi böyle şeyler hissediy- or musun?

— Bir senedir.. — Seni hastaneye göndersek ister misin?

— İsterim. — Peki, alın götürün öyle ise.

Tekrar kaleme girdik. Muavin bir müsvedde yaptı. Sonra seslendi:

— Lütfi efendi, şunu daktilo ile yaz- dır.

Bu esnada tekrar benimle konuş- mağa başladı:

— Anlat bakayım evlâdım; neler hissediyorsun?

Doktor Cezairliya ve arkadaşlara okuya okuya ezberlediğim masalları tatlı tatlı okudum.

Zavallı iyi kalbli muavin hem dinli- yor, hem de arada sırada:

— Ya!..

Okuyucu Mektupları

Karamürselde Susuz kalan bir Göçmen köyü

İzmit okuyucularımızdan İbrahim Ka- vala yazıyor:

— Geçen sene Romanyadan İzmitte bir- çok göçmen geldi. Bu arada Karamürsel kazasında yeniden yapılan Subaşı köyü- ne 130 hane göçmen yerleştirildi. Bu göç- menlerin bütün ihtiyaçlarının yerlerine getirildiğini, hattâ müstahsil hale geldik- lerini bizzat giderek gördüm.

Yalnız göçmenler su inçyacıle kıvran- maktadırlar. Bunun için de hükümetin su getirilmesi yolunda göstereceği çalışma- lara göçmenler maddeten ve manen yar- dım edebileceklerini, inşaatta, nakliyat işle- rinde çalışacaklarını söylemektedirler. Subaşı köyünün suyunun temini için a- lakadarların nazarı dikkatini celbederim.

Afyonda 700 talebe muallimsiz kaldı

Afyondan emekli yüzbaşı Y. Demiret yazıyor:

— Afyon mekteplerinden bazıları son günlerde muallimsiz kalmıştır. Bunun se- bebi de meclis umumünün bu mektebler- deki bazı sınıfların muallimleri için tah- sissat ayırmamasıdır. 700 kadar talebe şim- di boş sınıflarda, boş vakit geçiriyorlar. Maarif müdürlüğüne başvuruyoruz, bize: «Yeni meclisten tahsisat istiyeceğiz, ve- rirlerse sınıfları açacağız!» cevabını veri- yorlar. Yavrularımızın başı boş kalması

— Vah vah.. — Daha pek gençsin geçer! diyor, beni teselli ediyordu.

Biraz sonra kâğıd geldi. Gene benim eski evraka rabtedildi. Bekçinin eline verildi:

— Haydi evlâdım, dedi. Allah şifa lar versin. Kadri bey de davadan falan vazgeçti. Adamcağız sana acıdı. Fakat söz aramızda çok korkmuş.

Yolda bekçinin elinden kâğıdı aldım. Bir elektrik fe..rinin altında okudum.

• Sözü geçen Faruk bugün saat 15,30 raddelerinde Pangaltıda Haylayf pas- tanesinde hiç tanımadığı eski maliye memurlarından Kadriye tecavüz et - miştir. Tavır ve hareketi müvazeneî akliyesinde bozukluk olduğunu göster- mektedir.

Sınırlarınızda oturduğuna göre taba - beti adliyeye sevkedilmek üzere a - damlı olarak iadeten gönderildi.

Şişli nahiye başkomiseri Taksim merkezinde bu defa beni serkomiser Kemale çıkardılar. Evrakı okudu. Sordu:

— Bak burada ne yazıyorlar. Sen bugün tanımadığın bir adamın gırtlı - ğına sarılmışsın...

— I... — Ayıb değil mi? — I...

— Biraz aşağıda otur bakayım, dü- şünelim.

Kalem odasına indik. Köşede bir is- kemleye iliştim. Muavin masasında. Ö- nü evrak dolu. Harıl harıl yazı yazıyor. Mukayyid Enver, Abdülkadir, Musta- fa, başlarını masadan kaldırmıyorlar bile. Bu akşam tenha burası. Kimsecik- ler yok.

Gözlerimi kapadım. Yorulmuşum. Tekmil kemiklerim sızlıyor. Başımda bir ağırlık var. İçim eziliyor. Sabahtan beri bir şey yemediğimi hatırlıyorum.

Bütün gün cereyan eden vak'alar gözümün önünde resmigeçid yapıyor. Gündüzkü vak'alar adetâ günlerce ev- vel cereyan etmiş gibi geliyor bana..

Acaba ne olacak? Yarın tımarhane- ye gidebilecek miyim? Doktorlar ne diyecekler? Tımarhanede ne muame- le yapacaklar? Düşünmek bile istemi- yorum bunları. Sıkılıyorum.

(Arkası var)

— Ya!..

— Evet, içimde benden kuvvetli bir şey var. O emrediyor ben yapıyorum. — Ya!

— Meselâ tramvayda gidiyorum. Kulağıma bir ses: Şurada oturan ka- dının gırtlığına sarıl diyor... Bu esna- da tramvay durursa ne âlâ hemen aşağı iniyorum. Durmazsa kendi kendime başlıyorum kavgaya:

— Gırtlığına sarıl! — Sarılma! — Sarıl! — Sarılma!

Ve bu mücadele esnasında buram buram ter döküyorum:

— Vah vah. Evvelce hastanede falan yattınız mı idi?

— Hayır.. — Sizi hastaneye göndersek ister misiniz?

— İsterim.. — Ne iş yaparsınız?

— Evvelce matbaalarda çalışırdım. — Şimdi?

— Şimdi seyyar köftecilik yapıyo- rum. — Peki..

— Vah vah.. — Daha pek gençsin geçer! diyor, beni teselli ediyordu.

Biraz sonra kâğıd geldi. Gene benim eski evraka rabtedildi. Bekçinin eline verildi:

— Haydi evlâdım, dedi. Allah şifa lar versin. Kadri bey de davadan falan vazgeçti. Adamcağız sana acıdı. Fakat söz aramızda çok korkmuş.

Yolda bekçinin elinden kâğıdı aldım. Bir elektrik fe..rinin altında okudum.

• Sözü geçen Faruk bugün saat 15,30 raddelerinde Pangaltıda Haylayf pas- tanesinde hiç tanımadığı eski maliye memurlarından Kadriye tecavüz et - miştir. Tavır ve hareketi müvazeneî akliyesinde bozukluk olduğunu göster- mektedir.

Sınırlarınızda oturduğuna göre taba - beti adliyeye sevkedilmek üzere a - damlı olarak iadeten gönderildi.

KADIN

Bu kış moda olan manto, tayyör ve roblar

Moda olan renkler:

En başta siyah geliyor. Manto, tayyör, rob her türlü elbisede siyah çok moda. Bu tayyörlerle mantoların çoğu astrakanla süslü.

Yalnız siyahın bir mahzuru var. Esmerlerin çoğuna pek yaraşmaz. Bu yıl modası yaratılırken bu da düşünülmüş. Bu kış siyahla beraber bütün koyu (pek koyu) renkler de rağbet görecek: Gece mavisi, siyah lâle, mürekkebe siyahı, koyu şarab rengi, koyu kestane, koyu yaprak yeşili gibi...

Bilhassa erguvan ve mor arasındaki renkler pek sevilmeğe. Mor ve eflâton üç yıl önce de moda olmuştu. Fakat bu yıl gene zevk ve heyecanla karşılandı.

Eflâton bilhassa genç kadınlar tarafından çok seviliyor. Hakikatte de genç, ince ve çok beyaz tenli kadınlara daha ziyade yaraşiyor.

Şarab rengi de esmerlere aynı derecede iyi gidiyor.

Moda olan kumaşlar:

En fazla kadifeler, düz yünlüler, jerse ve krepler moda. Kıvrıkcık, çiçekli, çizgili kumaşlar eskisi kadar görünmüyor. Bilhassa sabah ve sade (öğleden sonra) ları yumuşak düz yünlülerden yapılıyor. Yün jerse de çok rağbette. İpekli kreplerin çoğu yünü gibi mat. Bazıları yün ve ipek karışık.

Büzgülü, plili, parçalı modeller için daha ziyade krep marokenle krep romen kullanılıyor. Tayyör tarzında dar etekli düz biçimlerse, ince dralarla düz yünlülerden yapılmaktadır.

Hele kadife, belki hiçbir zaman bu kış kadar sevilmemiştir. En sade roplardan, en abiyee elbiselere kadar hep cins cins kadife kullanılıyor.

Biçim ve garnitürler:

Bu kış elbise biçimleri çok sade. Etekler daha kısa. Beller biraz daha yukarı-

da. Yakalar ya dümdüz, yahud yuvarlık. Kollar uzun ve az kabarık.

En göze çarpan yenilik şu: Elbiselerin önü biraz bol. Bu bolluğa hem sabah, hem de öğleden sonra elbiselerinin çoğunda rashiyaçığız.

Bazı modellerde eteğin önündeki plise korsaja kadar çıkıyor. Fakat çoğunda yalnız etekte kalıyor.

Bunun için elbiselerin bu söylediğimiz yeniliğinden istifade etmelisiniz. Eğer geçen mevsimden kalan ropunuzun parçasından biraz varsa bunu derhal önüne bir pli gibi ilâve ediniz. Geçen yılın dar ve düz etekleri bu şekilde değiştirilmeye çok müsaidir.

Fazla parçanın yoksa, gene demode elbisenizi modaya uydurabilirsiniz. Plisiz eteklere bu kış gene (yirtmaç) yapılıyor. Bilhassa yanlarda. Bu modeller ötekilerinden daha çok dar. Eski robunuzun eteğini biraz daha darlaştırıp yanından yirtmaç açarsanız bugüne uydurmuş olursunuz.

Yeni robların korsaj kısımları fazla abiyi, modeller de çok karışık. Fakat sade elbiselerde umumî şekli şundan ibaret: Önden düğmeli, roba veya bandla süslü, büzgülü veya drapeli kesikler.

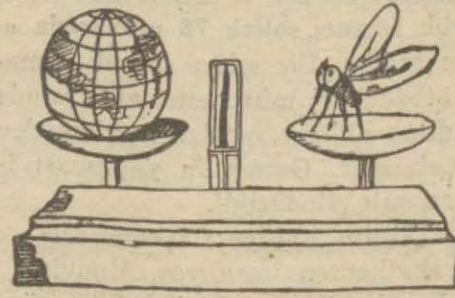
Bunlardan birçoğu pek sade. Fakat tam genç işi. Biçimlerin bu sadeliği üstünde garnitürler çok göz alıcı ve her türlü var: nervür, gans, şerid... Pikür hemen hiç yok.

Bunları biliyor muydunuz?

İnanılmıyacak bir rakam

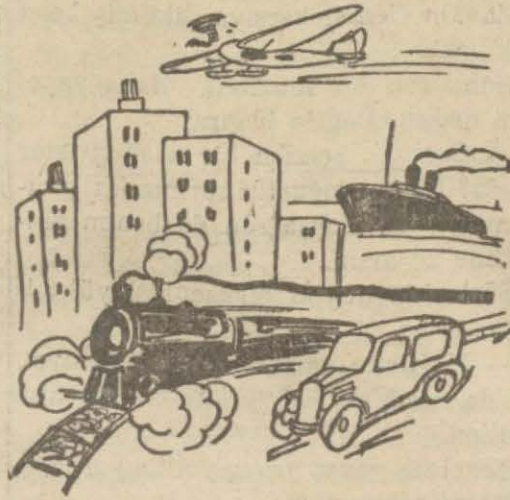
Maruf hayvanat âlimi Howarda göre bir tek karasinekten, bir mev - simde 6,000,000,000 karasinek meydana gelir. Pastör enstitüsüne göre ise, bu mikdar 24,000,000,000 dur.

130,000,000 ton sinek

Yer yüzünde mevcut bütün sineklerin ağırlığı, bütün insanların sikletine muadildir. Yan (130) milyon ton.

Gürültünün zararları

Beşer neslinin âkıbetini tehlikede gören bir çok âlimler, bunun, bilhassa şehirlerin müthiş gürültüsünden ileri geldiğinde ittifak ediyorlar. Çünkü bu gürültü, dayanılmaz bir asabî yorgunluk doğurmaktadır.

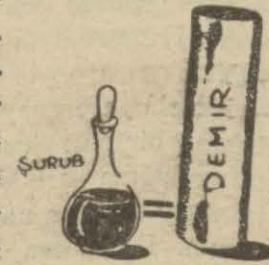

En uzun boylu adam

Dünyanın şimdiye kadar görülmemiş olan en uzun boylu adamı bugün sağdır. Bu, bir Finländiyalıdır. Adı Cañaruestir ve boyunun uzunluğu (2) metre (83) santimdir.

Şurup gibi çelikler

Çok büyük bir tazyika maruz kalan en katı cisimler dahi, hiç bir hararet değişikliği olmadan pekmez gibi yumuşarlar. Meselâ (20-30) bin metre u-

Geliboluda bir geminin makinesi bozuldu

İstanbul limanından İzmir hareket eden Yunan bandıralı Cermanya vapurunun Gelibolu önlerinde Galata feneri civarında makinesinin bozulduğu telsizle Türk Gemi Kurtarma şirketine bildirilmiştir. Vapurun makinesi bozulunca suların cereyanına kapılmaktan korkulmuş, imdad istenilmiştir. Mahallinde yapılan tedkikler üzerinde makinenin tamir edilebileceği ve ortada bir tehlike olmadığı anlaşılmıştır. Çanakkaleden vasıta gönderilmiş ve makinenin tamirine başlanmıştır. Geminin yoluna devam ederek bugün İzmir varması beklenilmektedir.

SİNEMA

Sefalet içinden bir anda yıldızlığa yükselen artist

İsa Miranda diyor ki: "Rollerimi yaşiyarak oynuyorum. Çünkü sefalet, acı, bedbahtlık, hep alışık olduğum şeylerdir. Bunları yadırgamıyorum,"

Son zamanlarda bütün sinema muhitlerinin nazarı dikkatini şiddetle celbeden bir yıldız vardır. O da meşhur İtalyan sinema yıldızı İsa Miranda'dır.

Fevkalâde mütenasib bir vücutta, asil bir güzelliğe malik bulunan bu genç san'atkârın en son çevirmiş olduğu ve geçenlerde İstanbul'da dahi gösterilen (Nina Petrovna'nın yalanı) filmi, her tarafta, pek büyük bir rağbet ile karşılanmıştır.

Bu güzel İtalyan yıldızı, hayatı ve çevirmiş olduğu bu son filmi hakkında şu malûmatı vermektedir:

— Son günlerde sık sık bana şu sual irad edildi:

«En çok hangi filminizi beğeniyorsunuz?»

Ben de bilâtereddüd şu cevabı verdim:

«En son çevirmiş olduğum (Nina Petrovna'nın yalanı) filmi...»

Size bunu etrafı anlatayım:

Bu filmi ne için seviyorum biliyor musunuz? Çünkü hayatıma çok benzemek-

İsa Miranda, Nina Petrovna rolünde

tedir. Ben hususî hayatımda «meşum bir kadın» değilim. Fakat çocukluğum, gençliğim, san'atki ilk adımlarım hep hüznün ile geçmiştir.

İtalyada Milano şehrinde doğdum. Ebeveynim zengin adamlar değildi. Hayatımı kazanmak için genç yaşta «hayat mücadelesi» denilen şeye atıldım. On bir yaşında bir terzinin yanında çıraklık ediyordum.

Seneler geçtikçe sırasile bir moda mağazasında satıcılık, mankenlik, modellik yaptım.

Sonra daha fazla ilerlemek istedim ve gece dersanelerine devama başladım.

Az zamanda steno-daktilo imtihanımı verdim ve meşhur bir avukatın yanında kâtib oldum. Sabahlara kadar çalışıyordum ve ancak ailemi geçindirebiliyordum. İnanınız, tam sekiz sene hiçbir eğlence yerine ayak basmadım. Bunca gayretime rağmen 1934 senesinde işsiz kaldım.

Nihayet bir gün bana bir iş bulundu: Bir garajda satıcılık... Birkaç gün sonra da Milanoda küçük bir stüdyoda pek ehemmiyetsiz bir rol aldım. Ortalığı süpüren bir hizmetçi rolü. Bu rolü yapıp para kazanabilmek için her akşam dört kilometrelik yol yürüyordum. Buna hayat denir mi?.

Nihayet iyi bir rol almağa muvaffak oldum. Bu Pirandello'nun bir eseri idi. Milano'nun iyi bir tiyatrosunda oynanıyordu. Oyun verileceği akşam saat beş raddelerinde babam revolverle oynarken kazaan öldü. Ben, bu acı dakikalarda bile yaşiyabilmek için rolüme çıktım.

Sonra müteaddid piyeslerde rol aldım. Rollerim beğenildi. Yaşiyarak oynadım çünkü. Sefalet, acı, bedbahtlık hep alışık olduğum şeylerdir. Bunları yadırgamıyordum.

İlk filmim «La signora di Tutti» olmuştu. Sonraları birçok film çevirdim. Fakat bu son filmimdeki heyecan kadar hiç bir filmde heyecan çekmedim. Bilirsiniz ki «Nina Petrovna'nın yalanı» vaktile sessiz olarak çok takdir ettiğim Brigitte Helm tarafından çevrilmişti. Bu filmi görmedim. Rejisör bu filmi görmemi tavsiye etti ise de herhangi bir tesir altında kalmamak için görmek istemedim. Filmin kahramanını kendime göre yaratmak istedim. Zannedersen muvaffak ta oldum. Hükmü kıymetli seyircilerim vermişlerdir elbet..

Yeni şapka modelleri

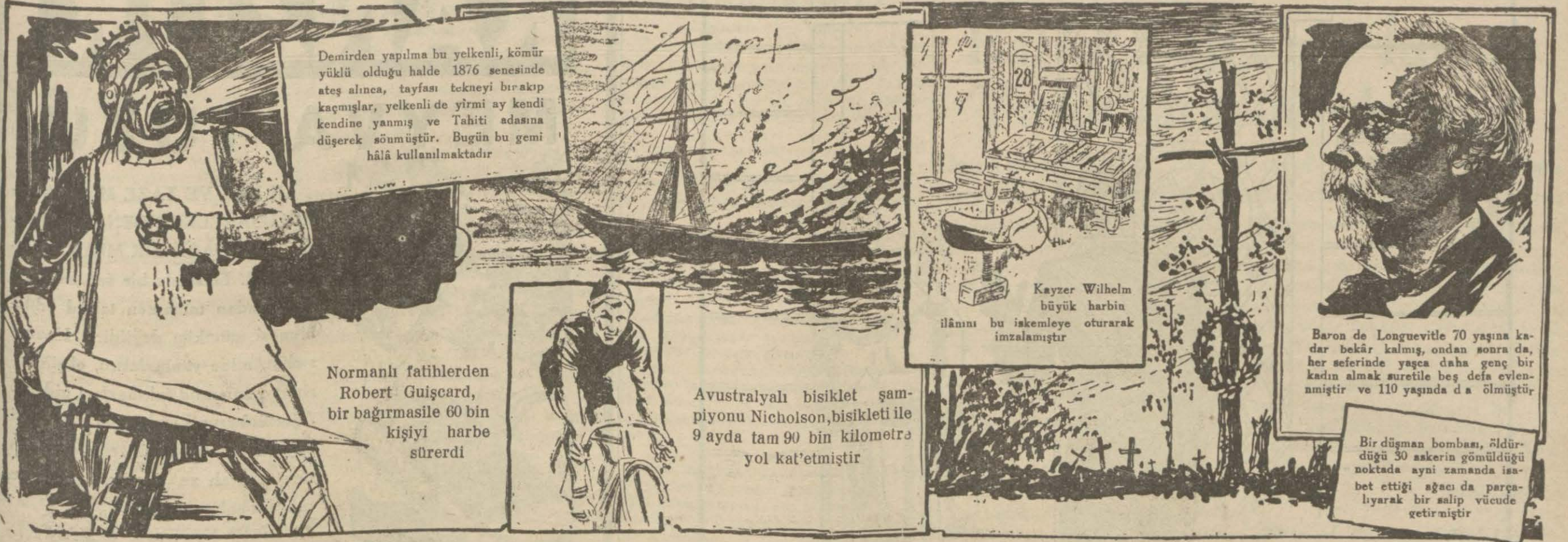

Solda — Bordo renginde fötr şapka. Yeşil grogrenle süslü.

Sağda — Sarı fötrden spor şapka. Kor delâsı kahverengi grogren, kenarlarına yeşil ajürlü jerse geçirilmiştir

Garip ve inanılmıyacak şeyler

Demirden yapılmış bu yelkenli, kömür yüklü olduğu halde 1876 senesinde ateş alınca, tayfası tekneyi bırakıp kaçmışlar, yelkenli de yirmi ay kendi kendine yanmış ve Tahiti adasına düşerek sönmüştür. Bugün bu gemi hâlâ kullanılmaktadır.

Normanlı fatihlerden Robert Guiscard, bir bağırmasile 60 bin kişiyi harbe sürerdi

Avustralyalı bisiklet şampiyonu Nicholson, bisikleti ile 9 ayda tam 90 bin kilometre yol kat'etmiştir

Kayzer Wilhelm büyük harbin ilânını bu iskemleyle oturarak imzalamıştır

Baron de Longueville 70 yaşına kadar bekâr kalmış, ondan sonra da, her seferinde yaşı daha genç bir kadın almak suretile beş defa evlenmiştir ve 110 yaşında da ölmüştür.

Bir düşman bombası, öldürdüğü 30 askerin gömüldüğü noktada aynı zamanda isabet ettiği ağacı da parçalıyarak bir salıp vücuda getirmiştir

Büyük harbin gizli kalmış beş hâdisesi: 3

Harbin ortasında İngiltereyi sulha teşvik eden lord

Eski Hariciye Nazırlarından olan lord Lansdowne'un Daily Telegraph gazetesinde çıkan mektubu hiddet uyandırmış ve zavallı adam çok ağır hakaretlere hedef olmuştu

Yazan: Philip Jordan

Lansdowne sulh mektubu nedir? Ve Lansdowne kimdir? Lansdowne muhafazakar bir aristokrattır. Arthur Balfour'un yakın arkadaşı ve eski hariciye nazırlarından ve «Entente Cordiale» fikrinin bulucusu idi. 1914 de de bütün hücum ve imalara rağmen bu fikrinde sebat etmişti.

Lansdowne 1917 yılında, Londrada çıkan Daily Telegraph gazetesinde, katliama nihayet verilmesini isteyen meşhur mektubunu neşredince, İngiltere matbuatının ekserisinin hücumuna maruz kaldı. Binlerce İngiliz onu vatan haini diye telâkki etti.

Dünya harbinde, hiçbir devlet adamı bu derece küfre ve ta'na maruz kalmamıştı. Bu hal, Lansdowne'u kederlendirdi. İhtiyarlı. Fakat bir kere olsun ağzından tek bir şikâyet bile işitilmedi. Onu tanıyanlar bu hareketinin sarsılmaz ve samimi bir inanış mahsulü olduğunu pek iyi biliyorlardı.

İlk önce Timese verilip te neşrinden imtina edilen, sonra da Daily Telegraph'ta çıkan mektub, inceden incele hazırlanmış, düşünülmüş bir plândı; karardı. Lord Lansdowne, parlâmentoda bir sulh münakaşası seferberliği yapılması için, Balfour'la danışmıştı. Fakat Balfour bu fikre muarız çıkınca, işi gazetelere aktetti.

Lord Lansdowne'nin, 1916 yılı 1 ikinciteşrinde kabineye, daha kat'i ifade mahrem bir lâyiha sunduğunu, bu lâyihasında nihaf zafer hakkındaki şüphe ve tereddüdlerini izhar ettiğini yalnız kabine azasından bazılarile bir iki yakın dostu biliyordu.

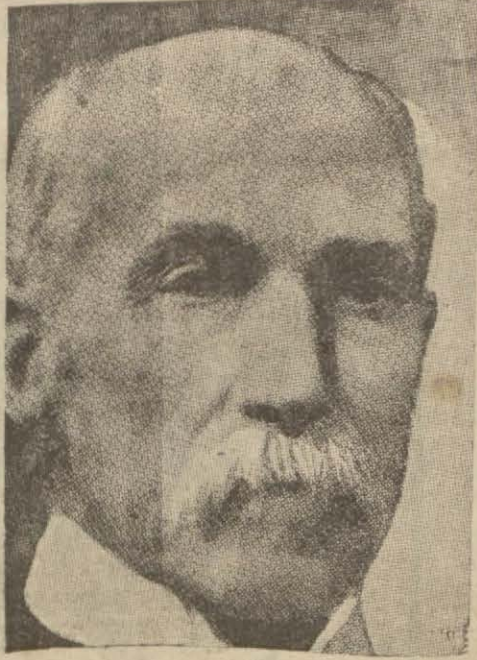
Lloyd George, harb hatıralarında, bu lâyhadan etraflıca bahseder. Kuvvetli delillerle bu lâyhayı çürütmekle beraber, ihtiyar diplomatın yüksek seciyesi-ne karşı duyduğu takdiri de saklamaz.

Lord Lansdowne'nun kabineye verdiği muhtıra şunlar vardı:

- A - Tonaş azlığı,
- B - Filonun kabiliyetsizliği, ve denizaltı gemilerine karşı aczi,
- C - Milletlerin istismarı,
- D - Muazzam harb masrafları «günde vasatî beş milyon İngiliz lirası».

Lord ayrıca, itilâf bloku âkidleri - ne İngilizlerin bel bağlamıyacaklarını, askerî bozgunun Rus ve Roman hududlarını sarstığını, Amerika ve İsveç gibi bitaraf devletler nezdinde İngilterenin karşılaştığı güçlüklerin gitgide arttığını bildiriyor ve netice itibarile:

«İngiltere, bir anlaşma için müzakere-

Lansdowne

ye girmek imkânlarına sed çekmemelidir» diyordu.

Belçika, İskandinavya, Japon ve Rus kaynaklarından, Alman gruplarından teressüh eden ve sulh hareketlerini gösteren vesikalardan da bahseden lord, İngilterenin yakın bir zamanda bu mesele ile muhakkak surette meşgul olacağı kanaatini beslemekte idi.

Lord, «maziyi kâfi derecede tatmin etmeyecek ve istikbal için de emniyet vermeyecek bir sulha razı olamayız» sözile, arzulaştığı anlaşma siyasetinin ana hatlarını da çizmiş oluyordu.

Muhtıra, kabine azasile, o zamanki erkânharbiye reisi General Robertson ile başkumandan General Haig'e dağıtıldı. Generaller, muhtırayı iyi bir görüşle karşıladılar. Asquith hükümeti, vaziyeti inceden inceleye tetkik ve mütaledan sonra, zafersiz bir sulha yanaşmak fikrini kökünden reddetti ve eğer düşman böyle bir sulh niyetini anlayacak olursa «bu muazzam mücadelenin gayesi olan hedeflerden hiç birine ulaşmak mümkün olamayacaktır» kanaat ve neticesine vardı. Sonra böyle bir sulh, Almanyanın galib olarak tanınmasını istilzam edecektir ki buna da imkân yoktu. Aynı zamanda

Mister Asquith'in, sözile:

« Böyle uzun, mahuf, muzlim, iztirab ve zulüm resmi geçidi; şerefsiz bir anlaşma ile neticelendirilemezdi.»

Görünürde, muhtıraya dair afaki sözler söylüyor, sadece o zamanki hariciye nazırı Edward Grey olmuştu. Asquith kabinesinin dağılması, Lord Lansdowne tekaüde, inzivaya çekildi. Fakat aradan bir sene geçtikten sonra Daily Telegraph-

ta sesini yükseltince, itilâf devletlerinin vaziyeti ciddi bir surette bozulmuş ve sarsılmıştı. Denizaltı gemilerinin yaratıldığı tehlike, öyle bir şekil ve hal almıştı ki, İngilterede azami bir korku baş göstermişti. Rusya ihtilâl içinde çöküp gitmişti. İtalya daha hâlâ Caporetto mağlûbiyeti ile çırpınıp duruyordu. İngiliz ordusu Paschendaale'de darmadağın olmuş, bozguna uğramıştı. Fransız ordusunun yarısı isyan etmiş bir halde idi. Bütün Fransada mağlûbiyet hissi meş'um bir tarzda yayılıyordu. Ludendorff zamanla çarpışarak, savaşarak, Amerikadan gelen yardımın tesiri görünmeden evvel harbi bitirmek istiyordu.

Lord Lansdowne, bu anı fırsat bildi ve sulh teklifinin tam sırası olduğunu sandı. Mektubu, ifade itibarile mutedil ve ihtiva ettiği fikirler bakımından da gayet mantıklı idi. Fakat efkârı umumiye-deki aksi, harb zamanlarının kör düşmanlıkları sırasında, halktan mantıklı bir mukabele beklemenin ne kadar abes olduğunu gösterdi.

Lord Lansdowne şunları teklif ediyordu:

1 — Düşman ülkelerinde sulh gruplarını harekete getirmek için, İngilterenin, büyük bir devlet olan Almanyanın izmihlâlini, mahvını istemediğini, bununla uğraşmadığını, ne de, gene Almanyanın istemediği bir hükümeti iş başına getirmek hususunda tazyiklerde bulunmadığını apaçık anlatması icab ederdi.

2 — İngilterenin Almanyayı beynelmilel ticari komonitelerden uzaklaştırmak, çıkarmak niyetinde bulunmadığını, denizlerin serbestisi hususunda lâzım gelen meseleleri konuşmaya, incelemeye amade bulunduğunu ve harb meselesine dönmeden, ihtilâfları halletmek için bir anlaşma yapmaya hazır olduğunu bildirmesi lâzım gelirdi.

İşte bu kanaatlere dayanarak, Lord Lansdowne:

— Tamamile emin olmamakla beraber, yeni yıla şerefli ve ebed müddet bir sulhla girileceğini ümid ediyordu.

Bazı gazetelerde bir takım şahsiyetler bu mesajı hürmetle karşıladılar. Bununla beraber mektub umumiyet itibarile keskin bir muhalefet havası yaratmıştı. Avrupada ise karmakarışık bir hüsnû- kabul gördü. Harbe daha yeni girmiş olan Amerikalılar, mesajı beğenmediler. Onlar bu raddeye ulaştırdıkları harbin devamını istiyorlardı.

(Devamı 12 inci sayfada)

TIYATRO

Şehir tiyatrosunda «Ateş böceği».

Şehir tiyatrosunun komedi ve vodvil kısmında mevsimin üçüncü eserini de seyrettik. Tiyatronun bu kısmı adının ifadesile seyircisini güldürecek. Fakat güldürmek için ne yapacak? Evvelâ bu ciheti tayin etmek lâzım.

★

Senelerdenberi kuvvetli bir varlık halinde yaşayan Tepebaşı tiyatrosunda eser seyrettik, aktör seyretmedik. Orada aktör eseri temsil ediyor. Fakat berkinde iş böyle değil: Aktör birinci plâna çıkıyor, eser ikinci plânda kalıyor. Aktör esere uyacağına; eseri kendine uyduruyor ve oyun eğlenceyle, alayla oynanıyor, seyirci de kahkahalarla gültüp eğleniyor.

Komedi tiyatrosu da aktörünü komedi eserine intibak ettirmeli ve ala alaheyle seyirciyi güldürmeyi bir yana bırakıp komedinin esprilerile seyirciyi tebessüme alıştırmalıdır. Seyirciyi katıla katıla güldürmek maksadile dil çıkarmanın yeri Şehir tiyatrosu sahnesi olmamalıdır. Böyle gülmek, eğlenmek isteyenler için tulûat sahneleri yok değil ki!

★

«Ateş böceği», komedi ve vodvil tiyatrosuna rejisörle birlikte girdi. Piyeste rol alanlardan Şevkiyeyi rejisörün konuşturduğu, Halidenin jestlerini rejisörün idare ettiği pek belli! Sahnede hâkim rejisördür.

İşte bizim istediğimiz komedi ve vodvil tiyatrosu! Madem ki bu tiyatro da bu yola girdi, bundan sonra da yolunu şaşırmasın!

★

K. Necatinin Malnar Frenc'ten tercüme ettiği «Ateş böceği» komedisi dört perdedir. Birinci perdede, sinemalarda yol gösteren bir kız görürüz. Kızın adı Luiz'dir. O bir ateş böceği gibi yamp sene fenerile sinema seyircilerine yol gösteren bir kimsesizdir. Kendisini bir ticaret şirketinin müdürü Konrad'a, avukat karısı olarak tanıtmıştır. Konrad'la yemek yerler. Konrad'ın müsteşar bir arkadaşı vardır. O da gelir, fakat sarhoştur. Luiz'e karşı tuhaf hareket eder. Luiz kızar, kovar. Konrad Luiz'in kocasına iyilik etmek ve bu yoldan Luiz'i rahat yaşatmak ister. Kocasını sorar. Luiz telefon rehberinde Mişka isimli bir avukat bulur. Onun kocası olduğunu Konrad'a söyler. Konrad ertesi gün avukatı müdür olduğu şirkete alacaktır.

İkinci perde avukatın yazihanesinde geçer. Avukat fakirdir. Müşterisi yok, gelecekli çoktur. Luiz bu avukata gelir, işi anlatır. Avukat evvelâ kızar, fakat refaha kavuşacaktır. Kabul eder. Konrad geldiği zaman Luiz'i orada bulur. Avukata iş teklif eder.

Üçüncü perdede avukat yeni girdiği hayata intibak edebilmek için her şeyi değiştirmektedir. Yazhanenin duvarları kâğıdlanmıştı.

Yeni yeni eşyalar gelir. Avukat mem-

Şevkiye

nun.. Fakat bu arada Luiz girer. Luiz, gece Konradla buluşacağı yerde Konrad'ın oturduğu otelin garsonile buluşmuş. Hem onunla evlenecektir. Kendini satmaktansa bu tarzda hareket etmeyi daha doğru bulmuştur. Konrad, avukatı işinden çıkarır. Yeni alınan eşya geri gider.

Üçüncü perdeden sonra tiyatrodan bir sahneye çıkar, ve anlatır: Tiyatroda gösterilen hayattan bir parçadır. Fakat hayat bu değildir. Hayat yürür ve değişir. On sene sonra acaba ne olmuştu?

Dördüncü perde aklıdır zaman on sene sonrayı görürüz.. Avukat bir profesördür. Eski kâtibi Karolün karısıdır. Luiz'in nişanlandığı garson lokanta açmış, iflâs etmiş, tekrar garsonluğa başlamıştır. Konrad gene tüccardır.

Birinci perdede Luiz'in kovduğu müsteşar da bir tüccar olmuştur ve Luiz'in kocası da odur.

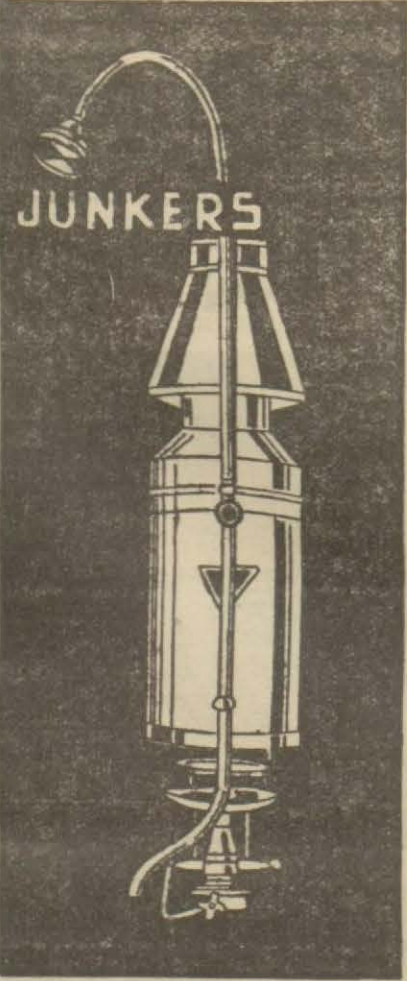
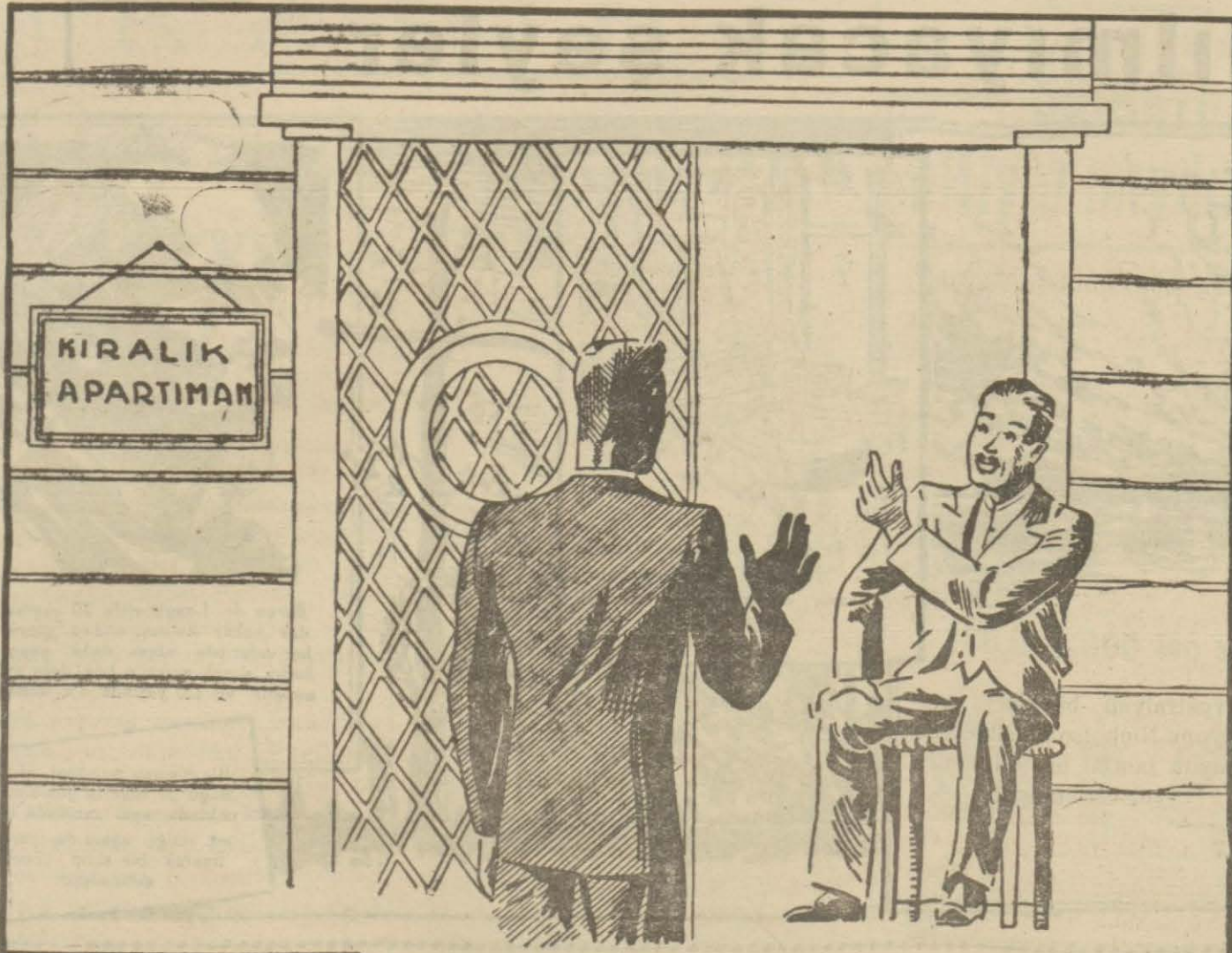
★

Bu mevzu hoş esprilerle süslüdür. Teşadüflerde bir vodvilin mantıksız karışıklığı yoktur. Biraz uzun olmakla beraber sıkıcı da değildir. Oyuncular içinde Halide ile Şevkiye çok muvaffak olmuşlardır. Halide jestleri ve konuşması esere tamamiyle uymuştur. Şevkiye, eserin belki baş rolünü yapıyor. Operetlerde şımarık rollere çıkan o, bu tarzda bir rolü ilk defa üzerine aldı. Şarkısız, danssız ve tulûatsız bir temsilin bütün yükü üzerinde. Şevkiye yadrgamıyor. Aksamiyor. Sahnenin icabına uyuyor ve muvaffak oluyor. Garson rolünde Reşid, müsteşar rolünde Refik Kemal seneden seneye olgunlaşan san'at kabiliyetlerini gösteriyorlar.

Konrad rolile, avukat Mişka rolünü vodvil sahnemizin en usta san'atkarları olan Vasfi ile Hazım yapıyorlar.

İsmet Hulûsi

Müşteri.-Kiralık apartıman kaç odalı?

Kapıcı. -Beş oda ve banyo

Müşteri.-Banyoda havagazı aleti varmı?

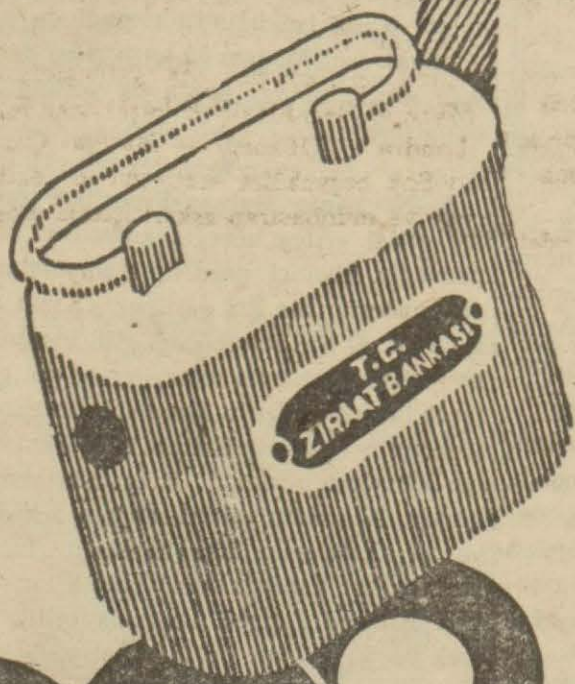
Kapıcı. -Evet efendim malsahibi son sistem JUNKERS banyo aletleri koydurdu.

hava gazı şofbeni

101 İstiklâl Caddesi—İzahat-veresiye satış

Kumbârâ biri

MAYRETTİN ÇİZER

1000 yapâr

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI

KANZUK MEYVA TUZU

EN HOŞ VE TAZE MEYVALARIN USARELERİNDEN İSTİHSAL EDİLMİŞ TABİİ BİR MEYVA TUZUDUR. Emsalsiz bir fen harikası olduğundan tamamen taklid edilebilmesi mümkün değildir. Hazımsızlığı, mide yanmalarını, ekşiliklerini ve muannid inkıbazları giderir. Ağız kokusunu izale eder. Umumi hayatın intizamsızlıklarını en emin surette ıslah ve insana hayat ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdarəsi İhaleleri

Muhammen bedeli 7000 lira olan 20 000 kilo Kloru tutya 22.XI.37 pazartesi günü saat 15 de Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulü ile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 525 liralık muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaik ve Resmi Gazetenin 7.5.36 gün 3297 veya 1.7.37 gün 3645 No. lu nüshasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve teklifleri muhtevî zarflarını aynı gün saat 14 de kadar Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonun parasız olarak dağıtılmaktadır. (7504)

Muhammen bedeli 68250 lira olan 30,000 adet normal hat çam traversi 30/İkinciteşrin/1937 salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 4662,50 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 341 kuruşa Ankara, İzmir, Eskişehir ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7719)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

Malın cinsi	Miktarı	Bulunduğu yer
I — Hurda inşaat malzemesi	—	Toptaşı bakım evi
II — Sandık imalatından çıkan ince talaş.	500 Çuval	Cibali tütün fabrikası
III — Boş benzin tenekesi.	325 Adet	Cibali nakliyat şubesinde
IV — Hurda demirbaş eşya.	23 Kalem	Üsküdar depoları grubunda
V — Salıncaklı çocuk karyolası.	10 Adet	Cibali çocuk yuvasında
VI — Tahta fiç hurda.	35 >	Likör fabrikasında
VII — Küp su için	166 >	Mecidiyeköy

Yukarıda cins ve miktarı yazılı mallar 25/XI/937 tarihine rastlayan Perşembe günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır. İsteklilerin malları hizalarında yazılı mahallerde her gün görebilecekleri ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat paralarıyla birlikte Kabataşda levazım ve mübayaat şubesi müdürlüğündeki satış komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «7636»

İstanbul Orman Başmühendisliğinden:

1 — İstanbul vilâyetinde Şile kazasında hudutları şartnamede yazılı Kuruca dağ devlet ormanından 12201 kental meşe ve 5229 kental karışık olmak üzere ceman 17430 kental odun ve 3486 kental kömür 15 gün müddetle açık arttırmaya konulmuştur.

2 — Arttırma 23/11/937 tarihine müsadir Salı günü saat 14 de İstanbul Orman Başmühendislik muavinliğinde müteşekkil komisyonunda yapılacaktır.

3 — Beher kental odunun muhammen bedeli «5» ve kömürün «16» kuruştur.

4 — Muvakkat teminat 108 lira 70 kuruştur.

5 — Şartname ve mukavelename projelerini görmek isteyenler bu müddet içinde İstanbul Orman Başmühendislik muavinliğine, Ankara Orman Umum Müdürlüğüne müracaat edebilirler. «7593»

Atatürk dün Tuncelini şereflendirdiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lerininz tüzimlerini kabul buyuran Atatürk selâm resmi ifa eden askerî kut'ayı teftiş ettikten sonra istasyon bulvarını iki yakalı dolduran binlerce halkın çoğunun tezahürleri ve yaşa varol sesleri arasında 4 üncü umumî müfettişlik karar-gâhını teftiş buyurdular. Umumî müfettiş kongeneral Abdullah Alpdoğan müfettişliğin mesaisi ve bundan sonraki çalış-na plânları hakkında Atatürke izahat arzemiş ve yeni inşaatın proje, plân ve resimlerini göstermiştir.

Tuncelinde

Bundan sonra Atatürk, maiyetlerinde Başvekil Bayar ve Dahiliye ve Nafia Vekilleri, orgeneral Kâzım Urbay, umumî müfettiş Alpdoğan ve diğer zevat oldu-ğu halde Tunceline gitmişlerdir. Yolda Murat suyu üzerindeki eski köprüden geçerek eski Pertek kalesinin bulunduğu saha önünden Hozat deresi üzerinde inşa edilmiş olan beton köprüye gidilmiş ve Türk tekniğinin yüksek bir eseri olan bu köprünün kordelâsı bizzat Atatürk tarafından kesilmek suretile küşad resmi icra edilmiştir.

Singec köprüsü

Bu köprünün eski adı Soyungeç ve Sungeç olduğu kendilerine vakıf olan maruzat üzerine Atatürk dilimize telâffuz itibarile en kolay şekli olan Singeç adı verilmesini tensib etmişlerdir. Buradan avdette Murat suyu üzerinde kurulmakta olan ve yüz metre tulünde tek bir kemer üstüne istinat ettirilmek suretile yüksek bir kıymeti hâiz bulunan yeni Pertek köprüsünün başına gidilmiştir.

Atatürk, köprünün fenniğ, malîğ ve iktisadî bakımından kıymet ve ehemmiyeti hakkında mütehasşislar tarafından verilen malûmatı dinledikten sonra Pertek kaza merkezini teftiş buyurmuşlardır. Kasaba medhalinden Halkevine ka-

dar giden yol üzerinde Atatürkün kudumuna intizar eden büyük bir kalabalık yüce Önderi candan gelen tezahüratlarla alkışlamışlardır.

Mekteb çocukları arasında

Kasaba medhalinden itibaren yürüyerek gelen Atatürk, minimum mekteb çocuklarının önünde durarak bunlarla ayrı ayrı konuşmuş ve içlerinden bazı-larının yüzünde sivrisinek ısırmasın-dan hasıl olan çiban hakkında kaza doktorundan izahat alarak bunun sebebi ve tedavisi üzerinde esaslı tedkikat yapılmasını emir buyurmuşlardır.

Atatürk Pertek Halkevini ve salonunu gezmişler, kütübhane ve sahnesile diğer tesisatını çok beğenmişlerdir. Pertekten çoğunun uğurlama tezahür-leri arasında ayrılan Atatürk saat 17 de Elâzize avdet buyurmuşlardır.

Elâziz şenlik içinde

Elâziz, 17 (A.A.) — Elâzize ayak basmaları top atılmak suretile selâmlanan Atatürk, istasyondan itibaren uzun bir mesafeyi yürümüşler, halkın ve mektebilerin sevgi tezahürlerine il-tifatla mukabele etmişlerdir.

Umumiğ müfettişlik binasını teftişle-rinde riyaseti cumhur bayrağı keşide edilmiş ve bu esnada halk büyük teza-hüratta bulunmuştur. Resmî ve hususî binalar, mağazalar bayraklarla süslenmiş, taklar kurulmuştur, şehir sevinci içinde kaynaşıyor.

Diyarbakır - Irak - İran demiryolu törenine Çetinkayanın davetilerini ha mil tren de Elâzize gelmiştir.

Bu gece Halkevinde Atatürk şerefine müsameri verilmiştir.

Erzincanlıların tazimleri

Erzincan, 17 (Hususî) — Büyük Önder Atatürkü karşılamak, Erzincanlıların candan bağlılıklarını, tazimleri-arz etmek ve şehrimizi şereflendirmelerini rica etmek için albay Özen Elâzize gitmiştir.

Almanya, İngiltereye 10 senelik bir mütareke tek. if ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfa)

1 — Almanya, Avusturyada serbest seçim veya bir plebisit için harekete geçtiği takdirde,

2 — Almanya, Çekoslovakya'daki Alman ekalliyetlerine bir nevi muhtariyet verilmesi için Prag hükümetine nota verdiği zaman İngiltere müdahale etmemelidir.

Hitler, Avusturyada yapılacak serbest bir seçim Nazi idaresinin galebesile neficeleneceğine inanmaktadır. Almanyanın Çekoslovakya'daki Aman-ları için muhtariyet istemesinin diğer bir sebebi de Prag'daki Sovyet nüfuzunu felce uğratmaktır.

Hitlerin, İngiltere ve diğer demokrat devletlerden İtalyan imparatorluğunun tanınmasını da isteyeceği ümid olunmaktadır.

Berline giden Lord Halifax'a Alman talebelerinin nelerden ibaret olduğunu öğrenmesi için talimat verildiği gibi İngilterenin elinde olmanın taahhüdüle-re de girişmemesi hatırlatılmıştır.

Berlinde temaslar

Berlin, 17 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

Lord Halifax'ın ikamet programı, henüz kat'î surette tesbit edilmemiştir. Maamafih Lord Halifax'ın B. Von Neurath', B. Goering'i ve B. Von Blomberg'i yarın ziyaret etmesi muhtemeldir. Çünkü bugün öğleden sonra beynelmil avcılık sergisini gezecektir.

Lord Halifaxın yarın akşam Münih'e gitmek üzere Berlin'den hareket edeceği söylenmektedir. Kendisi cuma günü Münih'den Eberfelzberg'e giderek orada B. Hitler'e mülâki olacaktır.

Lord Halifax, Berlin'e cuma akşamı dönecektir.

İlk mülâkat

Londra 17 (Hususî) — Bu sabah Berline vâsil olan Lord Halifax, akşam hari-cive nazırı Von Neurath ile ilk bir görüşmede bulunmuştur.

General Georing Berlinde Lordun şerefine bir ziyafet verecektir.

Lordlar Kamarasında müzakereler

Londra, 17 (Hususî) — Lord Halifax'ın Berlin seyahatle Almanyanın müstemleke talebl meselesi, bugün Lordlar Kamarasında hararetli müzakerelere yol açmıştır. İlk olarak söz alan işçi partisi lideri, Av-rupayı meşgul eden siyasi ve iktisadi zorluk-

lara bir nihayet verilmesinin icab ettiğini söylemiş, bütün bu kabil meselelerin Paris paktile Milletler Cemiyeti pakti, geçvece 1-çinde müzakere edilmesini ileri sürmüştür.

Müteakiben söz alan Liberal partisi lideri Lord Samuel, dünya işlerini yeni bir düzen verilmesi için Milletler Cemiyeti paktını Versailles muahedesinden ayırarak lâzım geldiğini söylemiştir.

Avrupa işlerinde Almanyanın da bir mevki olduğunu kabul eden Lord Samuel, İngilterenin bazı fedakârlıklara katılmasının icab ettiğini ileri sürmüş, fakat bu fedakârlıkların yalnız İngiltereye tahmil edilmemesini istemiştir.

İngiliz gazeteleri ne diyor?

Londra, 17 (A.A.) — Lord Halifax'ın Berlin ziyaretini mevzuubahseden Times gazetesini, bunun Almanya ile iyi bir münasebet devresi açabileceğini yazmaktadır.

«Daily Telegraph», İngilterenin Hitler-Halifax mülâkatından şimdilik müsbet bir netice beklediğini kaydediyor.

Almanlara göre

Berlin, 17 — «Völkischer Beobachter» gazetesi, bugün Berline gelen Lord Halifaxın bu ziyareti hakkında diyor ki:

Alman - İngiliz münasebetleri bütün dünyayı alâkadar eder bir ehemmiyete sahiptir. Önümüzdeki günlerde yapılacak müzakerelerden kat'î bir hal tarzı ve hattâ herhangi bir tebliğ neşrinin çıkması beklenemez. Bunlar Alman ve İngiliz noktalarının vuzuh bulmasına yardım edeceklerdir.

Fransızlar nasıl tefsir ediyorlar?

Paris, 17 — Lord Halifax'ın Berlin seyahati gazetelerde uzun komanterlere mevzu olmaktadır.

«Epoque» diyor ki: «İngiltere tecrübelerle bilmelidir ki, Almanyaya yapılan her taviz onun istihasını artırır. Bismark'ın meşhur bir sözü vardır: Hiçbir kimse muarızını satın alacak derecede zengin değildir.»

Parisde siyasi bir Suikast teşkilâtı Meydana çıkarıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

dana çıktığını ve Seine polisinin bütün Fransada araştırmalar yapmakta olduğunu yazıyorlar. Bu gizli suikast teşkilâtının on binlerce adamı vardır. Polis Paris civarında Reuil'de hakiki bir istih-kâm haline konan bir villâ bulmuştur. Bu villanın içi silâh ve mühimmat ile dol-durulmuştur.

«Oeuvre» gazetesi, Boulogne ormanı ci-varında da bir silâh ve mühimmat depo-sunun meydana çıkarıldığını haber ver-mektedir.

Bu isim kalkmalıdır!

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Kadınları Esirgeme Derneğinin böyle davrandığı da isminden anlaşılıyor. Bir «Çocukları Koruma» birliği kurulsun. Ben de beraberim. Bir «Körleri, Sağırları, Dilsizleri Koruma Birliği» kurulsun. Ben de beraberim.

Fakat kadınlar, ne çocukları, ne de sakatlarıdır. Fitrat onlara, hiçbir kabiliyeti, erkeklerden eksik vermek hasıslığında bulunmamıştır.

Zaten kendilerinin de ötedenberi, her yerde, her vesileyle iddia ettikleri hakikat budur.

Şu halde: «Kadınları Esirgeme Birliği» ne oluyor?

Kadınlar... Hem düşünün bir kere... Fakir, âciz, sakat, ihtiyar kadınları bile değil de, «Kadınları Esirgeme Derneği!»

Benim, kadınları, esirgenmeye muhtaç görmeye, kadınlara olan hürmetim manidir. Ve bu hürmettir ki, beni, bu cemiyetin mevcudiyetine makul bir mana vermekten menediyor!

Daimî Encümen âzalarından, muharrir Selâmi İzzet de şunları söylemektedir:

«— Bana sorarsan, ben bu cemiyetin sadece adını değiştirmesinden faydalı bir netice alınabileceğine kanî değilim. Bu cemiyetin, adından anlaşılmanan kurtulması, yani kalbini, kıyafetini değil, ruhu-nu ve gayesini değiştirmesi lâzım!»

Gene Şehir Meclisi âzalarından kimyager Edhem Akif'in fikri şudur:

«— Yazdıklarınıza, dikkatle, alâkayla, ve zevkle okuyorum! İddialarınızda da çok haklısınız... Dilerim ki anketiniz, lâyk olduğu alâkaya kavuşsun da münevver bayanlarımız, bu mevcudiyetinin ve isminin manasından hoşlanmadıkları bu birlikten kurtulsunlar...»

«Kadınları Esirgeme Birliği» ne demek? Artık bir kadın-erkek farkı kaldı mı?

Eğer ortada, esirgenilecek bir derd, bir sefalet, bir felâket varsa, söylesinler, elele verelim elimizden geldiği kadar ve elbirliği korunalım!

Böyle değilse kadınlar, neden, nelerini esiriyorlar? Siz o bayanlara söyleyin, şefkatlerini, erkeklerden esirgemesinler!.. Çünkü erkekler, onlardan, hiçbir şeylerini esirgemiyorlar. Türk erkekleri, kadınlara karşı fedakâr, feragatkâr, hürmetkâr ve her hususta cömert davranmakta, çok şerefli rekörlere sahiptirler. Böyle mes'ud bir cemiyet içinde, bir «Kadınları Esirgeme Birliği» kurub da, kadınlarımızı esirgenmeye muhtaç göstermek, haksızlık olur!

Bir mektub ve bir düşünce

Doktor Fahreddin Kerimden bir mektub aldık. Kendisi bu mektubunda, Kadınları Esirgeme Derneği hakkında hiçbir gazeteye beyanatta bulunmadığını yazıyor.

Ben Fahreddin Kerim'in Kadınları Esirgeme Derneği hakkındaki fikirlerini kendisiyle yaptığımız hususî bir konuşma esnasında öğrenmiştim. Bu mektubundan anlaşılıyor ki, doktor, bu husustaki düşüncelerinin nakilde renk değiştirdiğine hükmetmiş. Filhakika, ben, yazmış yazdıktan sonra, kendisine bir daha göstermek ihtiyatını fuzulî bulmuştum. Üstad bu gafletimi aynı kalemin, kendisinden birçok defalar teşekkürler kâzanan nâçiz âsarına bağışlasın!

N. S.

Müftülere dair Bir kanun Teklifi yapıldı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Dünya işlerinde göklerden emir almayan ve teşkilâtı esasiyesinde lâik olduğunu söyleyen ve işlerini o yolda yürüten bir devlet teşkilâtı esasiyesi içinde müftü adının da yeri ve manası kalma-mıştır.

Şimdi bu adın ve bu mevkiin devlet teşkilâtı içinden silinmesi mantiki bir zaruret olmuştur. Binaenaleyh bu ilişik olarak sunduğum kanun teklifinin kanu-nîyet kazanmasını dilerim. Kanun teklifi şudur.

1 — Vilâyet kaza ve nahiyelerdeki müftü odaları başıamamlığa çevrilmiştir. 2 — Başıamamların görevleri işler bir talimatname ile tesbit edilmiştir. 3 — Bu kanunu Başvekil yürütür. 4 — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Diyanet işleri teşkilâtı

Ankara 17 (Hususî) — Diyanet işleri reisliği teşkilâtının vazifelerini gösteren nizamname Devlet Şûrasından geçerek mer'iyete kondu.

Evkaf bir devlet Müessesesidir

Ankara, 17 (Hususî) — Maliye encümeni Evkaf teşkilâtı kanununu görüşme-ğe başladı. Encümende evkafın bir âhme müessesesi mi, yoksa bir devlet müessesesi mi olduğu üzerinde münakaşa cereyan etti. Neticede evkafın bir devlet müessesesi olduğu, hükümetin görüşüne uygun olarak tesbit edildi.

S P O R

Bafra, Balıkesir İdman Yurdu arasındaki maç

Oyun zevksiz oldu, her iki taraf da bir çok fırsatları kaçırdılar. Fırsatlardan istifade eden Bafra'lılar kazandı

Ankara (Hususî) — Milli küme haricinde kalan şehirlerimiz arasındaki futbol turnuvasının dövizini karşılaması Bafra spor ile Balıkesir İdman birliği arasında yapıldı. Şehir stadında oynanan bu oyunun seyircisi gayet azdı. Hakem, Saim, oyuna tam 13 de başladı.

Takımlar: Bafra spor: Mitat, Necati, Ahmed, Ali Muhlis, Kâzım, Şakir, Ahmed, Şerif, Çakır, Osman Fethi.

İdman Birliği — Refet, Münir, Şevket, Ali, Turgut, Hilmi, Necati, Suphi, Salâhaddin, İbrahim, Hakki.

Maç başladı, Bafra'lılar, Balıkesir kalesini sardılar, sağaçık Fethi topu ortalamadı, Şerif önü boş olduğu halde gol atamadı, avut oldu. İlk on dakikada Bafra'lılar biraz hâkim oynadılar, lakin bir müddet sonra oyun mütevazın bir hal aldı. Müsabaka nisbeten seri cereyan ediyor. Fırsatlar karşılıklı kaçıyor, iki tarafta da klâs oyuncu olmadığı belli. Çünkü güzel paslaşma ve kombinezon görmüyoruz.

Bir aralık Balıkesir'li Bafra kalesi önüne yerleştiler. Lakin fırsatlardan istifade edemiyorlar. Bafranın beki Mehmed, uzun bir vuruşla topu Fethiye geçirdi. O da ortalamadı, top Şerife geçti. Top gene Fethiye geldi. Fethi muhakkak bir gol kaçırdı. Zaman zaman iki kale de sıkışıyor, tâbir caizse iki taraf da âdeta rastgele bir oyun oynuyorlar. Hele favuller, haddi hesabı yok. Hakem sık, sık oyunu kesiyor, maçın zaten mevcut olmanın tadı büsbütün kaçıyor. Devre sonu yaklaşıyor, iki taraf ta gol çikarmıyor.

Top nihayet Bafra'lı Çakıra geldi. Balıkesir sıkıştı, iki ofsayt oldu, top Balıkesir kalesi önünde. Bir faul, uzun bir vuruş... ve nihayet Bafra'lıların birinci golü oldu.

Oyunun 35 inci dakikasındayız, gol üzerine Balıkesir'li Bafra'lılar açıldılar. Ve birinci devreyi berabere bitirmek için çok uğraştılar. Lakin beceremediler ve böylece birinci devre 1-0 Bafra'lıların galibiyetiyle sona erdi. İkinci devreye Balıkesir'li pek canlı başladılar. Ve hemen gol yapacaklardı. Fakat Bafra müdafaası bu tehlikeyi de atlattı. Bafra'lılar bir aralık

Balıkesir kalesini sardılar. Lakin Fethi bir çok sayı fırsatları kaçırıyor.

Onuncu dakikada Balıkesir'li bir korner kazandılar, ve çok güzel çektiler. Bir kafa vuruşu, vaziyet 1-1 berabere.

Bir aralık Balıkesir aleyhine bir fuvul oldu. Top Balıkesir kalesi önünde. Dakika 15, soluçin bir şüti, vaziyet 2-1 Bafra lehinde. Bundan sonra Balıkesir'li beraberliği temin için çok çalıştılar. Bu arada otuz birinci dakikada Bafra'lıların bir a-kını Şakirin bir şüti gol vaziyetini 3-1 e çevirdi. Ve oyun böylece bitti.

Selim Tezcan

İkinci küme klubleri Fikstürü çekildi

İkinci küme klubleri, dün akşam toplanarak bir devrelik fikstürlerini çektiler. Evvelâ sahalar üzerinde uzun münakaşalar oldu. Nihayet itilâfa varıldı. Çekilen fikstüre göre maçların programı şunlardır:

- 21 Teşrinisani:
Hilâl - Galata Gençler - Karagümrük - Kasımpaşa: «Fener sahasında».
- 28 Teşrinisani:
Ortaköy - Karagümrük: «Şeref sahasında». Beylerbeyi - Sümer: «Fener sahasında».
- 4 Kânunuevvel:
Altınordu - Doğanşpor: «Şeref stadında», Hilâl - Kasımpaşa: «Fener stadında».
- 5 Kânunuevvel:
Feneryılmaz - Galata Gençler: «Fener stadında», Davudpaşa - Karagümrük: «Şeret stadında».
- 8 Kânunuevvel:
Anadoluhisar - Sümer - Ortaköy - Doğanşpor: «Şeref stadında».
- 12 Kânunuevvel:
Beylerbeyi - Sümer - Hilâl - Feneryılmaz: «Şeref stadında».
- 19 Kânunuevvel:
Sümer - Galata Gençler - Davudpaşa - Doğanşpor.
- 25 Kânunuevvel:
Anadoluhisar - Altınordu - Ortaköy - Beylerbeyi.

İstanbul atletizm ajanlığı

Münhal bulunan İstanbul atletizm ajanlığı için, eski heyet reislerinden Beşiktaşlı Ali Rıza ile eski yüz metre şampiyonlarından Galatasaraylı Enis namzed gösterilmiştir. Federasyon, bunlardan birini ajan olarak seçecektir.

Çinliler Nankini şiddetle müdafaa için sivilleri şehirden çıkardılar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

çin Çinliler payitahtı boğaltmaya koyulmuşlardır. Maliye ve sıhhiye nezaretleri şimdiden Hankou'ya nakledilmişlerdir.

Mareşal Şan-Kay-Şek başkumandan Londra 17 (Hususî) — Mareşal Şan-Kay-Şek başvekilâle vazifesinden çekilmeğe ve münhasıran askerî işlerle meşgul olmağa karar vermiştir.

Çin ordusunun başkumandanlığını deruhde etmiş olan Mareşal, diğer hükümet erkânının Nankinden çekildiğinden sonra dahi kendisi payitahtta kalarak, mukavemet işini organize ve idare edecektir.

Nehre mayn döküldü

Şanghayı Nankine bağlayan Yang-Tze nehri Çinliler tarafından büyük miktarda mayn dökülmüştür. Bu suretle Japonların askerî nakliyatı güçleşecektir. Japon hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyyetler bir zat, Japonların Şanghaydaki beynelmil mntakayı ısgal etmeyeceklerini beyan etmiştir.

Vaziyet güçleşti

Diğer taraftan, şimalî Çinde ilerlemekte olan Japonların vaziyetinin de güçleşmiş olduğu bildirilmektedir. Sarinehir kıyılarında tahşüd eden Çin kuvvetleri büyük bir mukavemet göstermekte ve Japonlara hayli zayıf verdirilmektedirler.

Nankin'in müdafaası

Londra 17 (Hususî) — Sivil halkın Nankinden tahliyesi işine başlanmıştır. Bu ameliye cuma gününe kadar ikmal edilecektir.

Diğer taraftan müdafa teşkilâtı kuv-

vetlendirilmektedir. Yeni Çin k'ı'aları Suçaz koyunda tahşüd etmektedirler.

Pazar günündenberi düşman tayyareleri Suçova 700 den fazla bomba yağdırmışlardır. Gerek insanca, gerek bina itibarile çok mühim zayıf verdirmişlerdir. Yıkılan binalar arasında kızılhaça aid müesseseler de vardır.

74 Japon harb gemisi Yantze nehrinin ağzına gelerek demirlemiştir. Askerî ih-racına mâni olmak için icab eden tedbirler alınmıştır.

Şiddetli muharebeler

Şanghay, 17 (A.A.) — Şanşov'un şarkında çok şiddetli muharebeler olmaktadır. Japonlar piyadelerinin ileri yürüyüşünün yolları dolduran Çin öfileri yüzünden teahhüre uğradığını bildiriyorlar. Çinliler Kulsan'dan çekilince harb yerinde biri general olmak üzere beş bin ölü bırakmışlardır. Beynelmîlel Kızılhaç delegesi albay Watville Çin ordusunun bütün cebhelerle muhasamatın başında biri ölü veya yaralı olarak tahminen 800 bin asker kaybettini söylemiştir.

İmparatorluk umumî karargâhı

Tokyo, 17 (A.A.) — İmparator, Çindeki askerî harekâtın yüksek kontrolünü eline alacak olan imparatorluk umum karargâhının tesisi kararını tasdik etmiştir.

200 bin Japon askeri

Şanghay, 17 (A.A.) — Şanghay mntakasına Japon takviye kıtaatı gelmiştir. Yalnız Şanghay mntakasında şimdî 200 bin Japon askeri tahşüd etmiş bulunmaktadırlar.

Fransaya ultimatom verildi

Tokyo, 17 (A.A.) — Salâhiyyetler mahafil, ecebî bir membadan gelen ve Japonyanın Fransaya bir ultimatom vererek Hindi Çin yollu Çine silâh gönderilmesine nihayet verilmesini ihtar etmiş ve aksi takdirde Hainan adasının ısgal edileceği tehdidinde bulunmuş olduğunu tekbiz etmektedir.

Büyük harbin gizli kalmış beş hâdisesi

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

Müteakib senenin şubat ayında bir Lansdowne komisyonu toplandı ve bu komisyon bir konferans teşkil etti. Bu konferanstan hiçbir netice çıkmadı. Zira bu hareketin arkasında hakkile, lâyikile bir piston bulunmamıştı. Martta Lansdowne, gazetede ikinci bir mektub neşretti ve Lordlar Kamarasında da gayet ciddi bir hitâbede bulundu. Diğer taraftan harb bütün şiddet ve zulmle devam ediyordu.

«Lord Lansdowne ve yahut herhangi bir kimse bu sıralarda harbi durdurabilir miydi, acaba?» diye sorulabilir. Ben zannetmiyorum.

Hakikat şu idi: Kont Czernin'in «Dünya harbinde» isimli kitabında söylediği gibi her iki taraf ta «şiddet» e dayanan bir sulhu dikte ettirmek istiyorlardı. Almanya'daki ilerde gelen devlet adamlarına, bilhassa Ludendorff'a gelince, onun siyasi ve iktisadî manada Belçikayı tah-

liye etmek veya herhangi diğer bir fedakârlıkta bulunmağa kat'iyen niyeti yoktu.

Bu raddeye gelmiş olan bir harbde muhakkak olan şey, taraflardan biri galib geldiğini anlayınca, müstakbel bir galib sıfatından başka herhangi bir ünvanla sulh müzakerelerine yanaşmak istemez, mağlûb olduğunu sanan taraf ta, harb meydanında savaşı kaybettiğini kabul etmek ve yahut ta sonuna kadar dövüşmek mecburiyetindedir.

Bir harbi ortalarında durdurmak bir rüyadan, hülyadan başka bir şey değildir. Asıl marifet onu başlamadan evvel önlemektir.

Bununla beraber Lansdowne, temiz, açık bir vicdan ve huzuru kalble ölmüş olmalıdır. Zira fırtınaya karşı durdu. Kütleye göğüs gerdi. Bu namuslu ve şerefli adamın bıraktığı vasiyetten insanlığın, doğru, fakat zayıf mantık sesi daha hâlâ yükselmektedir.

İ. Ho.

Fotoğraf tahlilleri

Azimkâr bir genç

Mecidiye gemisinde küçük zabıt Nevres fotoğrafının tahlilini istiyor:

Kendisini göstermek ve kıymetlendirmek ister. Bir şeyi parmağına doladığı zaman

netice alınca kadar üzerinde tevaküf eder. Amirlerine karşı muti olduğu kadar madunlarına karşı ciddi davranır. Parayı israf etmez, daha ziyade tutumlu hareketlerde bulunur.

Cömertliği israfı vurdurmak lâzımdır

Malatya okuyucularımızdan Faikin suali de şu:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?
Sevimli ve iyi kalbli olmak muvaffakiyet âmillerinden biri ise de rikkati, sinir za-

yıflığı mertebesine, cömertliği de israfı vurdurmak lâzımdır.

Bir de dikkat edilecek taraf:

Temiz ve sık giyinmek ve giyindiğini yakıştırmak selim bir zevke delâlet eder, ancak sevgi ve heyecan maceralarına fazla yer verilmemesi lâzımdır.

Uzağı gören bir tip

Adapazarından İ. Karakulak'ın suali şudur:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Uzağı görme muhtemel zorluklara karşı tedbir almağa fırsat ve -receği için muvaffakiyet esaslarından biri elde edilmiş olur. Tedbirleri, fena tesadüfler bozmadıkça muvaffakiyetler emniyet altına alınmış olur.

Adapazarından İ. Karakulak'ın suali şudur:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Uzağı görme muhtemel zorluklara karşı tedbir almağa fırsat ve -receği için muvaffakiyet esaslarından biri elde edilmiş olur. Tedbirleri, fena tesadüfler bozmadıkça muvaffakiyetler emniyet altına alınmış olur.

Adapazarından İ. Karakulak'ın suali şudur:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Uzağı görme muhtemel zorluklara karşı tedbir almağa fırsat ve -receği için muvaffakiyet esaslarından biri elde edilmiş olur. Tedbirleri, fena tesadüfler bozmadıkça muvaffakiyetler emniyet altına alınmış olur.

Adapazarından İ. Karakulak'ın suali şudur:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

Uzağı görme muhtemel zorluklara karşı tedbir almağa fırsat ve -receği için muvaffakiyet esaslarından biri elde edilmiş olur. Tedbirleri, fena tesadüfler bozmadıkça muvaffakiyetler emniyet altına alınmış olur.

Adapazarından İ. Karakulak'ın suali şudur:

— Hayatta muvaffak olacak mıyım?

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarınızı derhal keser. İcatında günde üç kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınınız ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz.

İstanbul Sıhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Eksiltmeye konulan iş: Heybeliada Verem Sanatoryomu ara pavyonunun kalorifer tesisatı.

Muhammen fiat: 7978 lira 4 kuruştur.

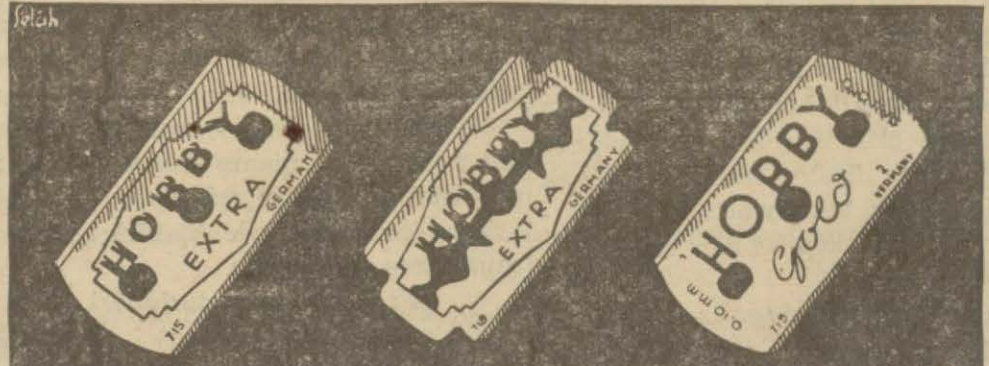
Muvakkat garanti: 598 lira 36 kuruştur.

Heybeliada Verem Sanatoryomu ara pavyonunun kalorifer tesisatı açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme Çağaloğlunda Sıhhat ve İctimai Muavenet Müdürlüğü binasında kurulu komisyonunda 24/11/1937 Çarşamba günü saat 15 de yapılacaktır.

2 — Mukavele, bayındırlık işleri genel hususî ve fennî şartnameleri proje ve keşif hülâsasıle buna müteferri diğer evrak hergün komisyonunda görülebilir.

3 — İstekliler cari serîyeye aid Ticaret Odası vesikasıyle 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektubu ile birlikte bu işe benzer 7000 liralık iş yaptığna dair Nafta Müdürlüğünden almış oldukları müteahhitlik vesikasıyle birlikte belli gün ve saatte komisyona gelmeleri. «7535»

HOBBY

İstanbul Belediyesi İlanları

Cerrahpaşa hastanesine lüzumu olan 8000 metre amerikan bezile 1000 metre şilte yüzü açık eksiltmeye konulmuştur. Bunların hepsine 4110 lira bedel tahmin edilmiştir. Nümunesile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 No. 1 kanunda yazılı vesika ve 308 lira 25 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 19/11/1937 Cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (7462)

Hepsine 1000 lira bedel tahmin edilen Şehzadebaşında Kalenderhane mahallesinin Bozdoğan kemeri sokağında 13-15 kapı ve 7 harita No. 1 evin enkazı satılmak üzere açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 75 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 19/11/1937 Cuma günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (7508)

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Adalar - Anadolu - Yalova hattında 20/İkinciteşrin/1937 Cumartesi gününden itibaren kış tarifesi tatbik olunacaktır. Yeni tarife iskelelere asılmıştır. «7768»

REKTA

P A T I

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder.

Yüksek Mühendis Mektebi Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Mektebimiz malzeme laboratuvarı için 24 adet granit taşlarının kesmeğe mahsus şartnamesi mucibince destere alınacaktır. Beherinin muhammen bedeli 28 lira olup ilk teminatı 51 liradır. Eksiltmesi 27/12/1937 tarihine ratslıyan Pazartesi günü saat 14 de yapılacaktır. İsteklilerin şartnamesini görmek için hergün ve eksiltme ye girmek için de belli gün ve saatte Gümüşsuyundaki mekteb binası dahilinde müteşekkil komisyona müracaatları ilân olunur. «7507»

İstanbul Beşinci İcra Memurluğundan:

Sirkecide Silivri otelinde mukim Maksud tarafına.

Muzaffer Kılıç vekili avukat Nazmi Nuri Köksal tarafından istihsal kılınan İstanbul Asliye Birinci Hukuk Mahkemesinin 937/125 numara ve 21 haziran 1937 tarihli haczi ihtiyatî kararile 7600 liranın temini istifası zımında Çorlu Ziraat Bankasında mevcut (2000) liranın haczine karar verilmiş ve haczi ihtiyatî kararı yukarıdaki adresinize tebliğ edilmek üzere gönderilmiş ise de ikametgâhınızın belli olmamasından dolayı tebliğ edilmeksizin geri gelmiştir. Bu kere haczi ihtiyatî kararının (30) gün müddetle ve

İstanbul Birinci İflâs Memurluğundan:

Müflis Veli Zade Mustafa Faikin dosyası yenilenmektedir. Alacaklıları 19/11/1937 Cuma günü saat 15 de dairede hazır bulunarak yenilemeye aid muameleyi tetkik ve teyid etmeleri, gelmedikleri takdirde yenileme muamelesini kabul etmiş addolunacağı ilân olunur. (1978)

İflânen tebliğine icra hâkimliğince karar verilmiş olmakla tarihi ilândan itibaren bir itirazınız var ise bu müddet içinde şifahen veya tahriren icra dairesine bildirmeniz lüzumu tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. (974)

* Son Posta * nın edebî romanı

Yazar Halid Fahri Ozansoy

— 34 —

SULARA GİDEN KÖPRÜ

Bu ses ona:

« — Ölüm bir kere bir eve dadanmasın yoksa?.. » diyor ve o zaman Beylerbeyindeki yalı, gözlerine, içerisi can çekişenlerle dolu kocaman bir lâhid gibi görünür. Sanki evvelce ölüp gidenlerden, anasından, babasından, dedesinden ve daha dünkü ölü belediye çavuşundan sonra Gülsüm, Fatma, Mahmure hepsi ölecekler ve Adnan, kendisi, bunların hepsini gömdükten sonra son nefesini sonsuz bir inilti ile verebilecek!

Şehvet ve ölüm.. şimdi Adnan bu iki kardeş dehşetini korkusu içinde sayıklıyor, daha kaç gün, kaç gece, kaç saat sayıklayabilecekse...

Bu son düşünce ile ürpererek yüzükoyun yatağına kapanıyor ve uzun uzun kalbinin çarpıntılarını dinlerken ölüm kadar kuvvetli bir ihtirasın gergin sınırlarına alev saldığını hissediyor.

Şehvet ve ölüm.. ikisi de karanlıkla-

rın ucunda Adnana tuzak kurmuşlardır.

Bu iki tuzaktan kim kurtulmuş ki Adnan kurtulsun!

O da, başkaları gibi, herkes gibi, saatini bekliyor.

Bari ikincisi, ilkinden evvel gelmesi idi.. ölüm şehvetten evvel...

III

Bu sabah Beylerbeyine uğrıyan ilk vapurdan çıkanların en yaşlısı değilse bilen en bitkin ve düşüncelisi hiç şüphesiz ki Adnan'dı. Yanından biletini vererek geçen altmışiki ihtiyar, kolunun bir çarpması onu az kalsın devirecekti. Geceki uykusuzluğu ve sinir buhranı işte o kadar vücudunu sarsmıştı!

Adnan, şimdi, solda, iskele camisi tarafına yürürken, hâlâ, vapurdaki gibi, son yirmi dört saat içindeki macerasını düşünüyordu. Dün bu saatte yalı da idi. Uykudan yeni kalkmış, Mahmurenin odasına getirdiği kahvaltısını iş-

tahsızca yiyordu. Mahmure aynanın ve konsolun tozunu silerken, bir aralık onu konuşturmak istemiş, bilhassa «Yeni elbiseni ne renk yapacaksın?» diye sormuş, fakat kız, başını bile çevirmeyen, işile meşgul, sadece «Bilmem, bakalım, her halde koyu bir renk!» demiş, fazla söylemeden tepsiyi alıp çıkmıştı.

Bugün de, yarın da öyle mi olacaktı? Mahmure, bu görünüşte basit kız, hakikatte Adnan için hep bu kadar muammalı, bu kadar kapalı mı kalacaktı? Bilhassa dün Neriman görmüş olması ve -büşbütün de çocuk değil ya - Adnanla o kadının arasındaki münasebeti anlamış bulunması acaba kızın üzerinde ne tesir yapmıştı? Herhalde Adnanın Mahmureye karşı vaziyeti bundan böyle büsbütün güçleşiyordu. Adnan düşüncesinin bu noktasında birden durdu ve Mahmurenin yazıhaneye geldiği günü hatırladı. Neri-man telefon ettiği sırada, neden Mahmurenin gözleri yaşarmıştı? Neden öyle ansızın kederlenmişti?

« — Anlattıklarım sinirlerime dokundu da.. » demişti. Bu söze o zaman pek inanmamıştı Adnan... Kız acaba doğru mu söylemişti? Yoksa, telefonda ki sesin bir kadın sesi olduğunu anlamıştı da bir kıskançlığa mı kapılmıştı? Eğer öyle ise Mahmurenin Adnana karşı bir sempatisi olmak gerekti. Halbuki

Beylerbeyine geldiğindenberi kendi -sinden hep uzak durmak, söz arasında en küçük açılmayı hemen kapamak istiyordu. Bunda muhakkak ki o sandallı gencin tesiri vardı. Adnan şimdi Nerimana karşı dün akşamki hiddetini unutmmuş, adeta nedametli bir hisle Nerimanı acıyordu. Fakat bütün kını, gittikçe, Mahmurenin komşusu olan o sandallı gencin üstünde toplanıyordu.

Camiye varmadan, deniz kenarındaki açık kahvenin önüne gelince, sanki o genci arıyormuş gibi, akasyalarla iri çınarın altında tektük oturanlara baktı. Kimi sessizce kahvesini içiyor, kimi daha yeni gelen gazetesini okuyor, bazı gençler şakalaşarak güllüşüyor ve başı kasketli, kırıl sakallı bir ihtiyarlar torunu yaşındaki bir genç, tâ dibteki masada tavla oynuyorlardı.

İhtiyar galiba karşısındakinin açık bıraktığı tek kapağı üstüste gele atıyordu ki hiddetinden söyleniyor, genç de gülmekten kırılıyordu. Adnan bir lâhza hayretle onlara baktı, sonra Mahmure ile kendisi ve bu iki oyuncu arasında ruh ürpertici, garib bir benzerlik buldu. Bunlar ne kadar gülünçtü! Ya kendisi, Mahmurenin karşısında daha mı az gülünç bir oyuncu idi!

Bu anda gözleri camiye ilişti ve sokaktan dış avluya geçilen demir par-

maklıkları kapıda bir lâhza durub arkadaki iç kapağı baktı. Bu camiye çocukluğundanberi kimbilir ne zamandır hiç girmemişti. Şimdi değil, başka bir gün - şimdi Mahmureyi görecekti!, fakat yarın, yahud öbür gün şu camiye tek - rar gireyim dedi. Çocukluğunda gördüğüm renk renk kandiller ve mihrabın iki yanındaki büyük sarı şamdanlara dikili kocaman mumlar gene aynı ilâhî dekor içinde bana aynı tesiri yapacaklar mı diye düşündü. Artık, vaktile babasından aldığı en eski mukaddes duygularından bile şüphe etmeğe başlamıştı.

Döndü, caminin karşısındaki küçük kahveye de baktı. Bunların kapısında, arkalıksız, küçük, alçak yer iskemlelerinde yalnız ihtiyarlar oturmuş, yabani bir kestane ağacı altında okkalı fincanlarla sabah kahvelerini içiyorlardı. Adnan kendi kendine:

« — Beylerbeyinde ne kadar da ihtiyar var! »

Diye söylendi. Sonra düşündü:

« — Yaşasa idim, ben de ileride sabah kahvelerimi bunlar gibi bu yan kaldırımındaki iskemleler üstünde mi içecektim? »

Artık yaşamaktan da ümidini kesiyordu.

(Arkası var)

İstanbulda gömülü milyarlar etrafındaki gizli harb

Bizansın Defineleri

Birdenbire kompartımanın kapısı açıldı, içeriye koridordaki açık pencerenin rüzgârı doldu ve bir kâğıt parçası uçtu

Hatlarını şimdi iyice seçebildiğim bu yüzü memurlardan biri olması ihtimalle dikkatle, helecanla tetkik ettim: Hayır bizim memurların yüzü değildi. Hem tanımadığım bir yüz.

Müstehzi bir tebessümle dişleri sıyrıldı ve yüz camdan kayboldu.

Bir müddet olduğum yerde donmuş gibi kaldım. Kaç saniye geçti bilmiyorum. Tamamile kendimi toparladığım zaman elması mihaniki bir sür'atle yelek cebimden aldım, ayakbalarımın içine soktum. Bu iri elmas artık benimdi. Yabancı adam, belki de, belki değil, muhakkak benim onu yerden aldığını görmemişti. O gece bulunmuş bir elmas - hakiki olup olmadığına kat'i surette emin de olunamayacağı halde - bana niçin bu kadar büyük bir hirs vermişti? Bunu hâlâ anlamıyorum, bir takım karışık hisler... Belki, treni soyanların gecedemberi temas halinde olduğumuz büyük hırsırları beynimde farkında olmadan meçhul hırs-ler uyandırmıştı.

İtiraf ederim ki o vakitler korkak ve iradesi zayıf denilebilecek bir adamdım. Korkak bir adam olmak, demek ki hayatta, bir gün en müthiş cür'etler arasında cirid oynayan haydutların sergüzeştlerine karışmaya bir mâni teşkil etmiyor.

Serveti, zenginliği, hattâ günlük rızıkından maada para kazanabileceğimi uzak bir hayal gibi düşündüm. Belki bunun içindir ki çalışmış olmasa bile, sırf bulunmuş olsa dahi, cinayet lekesi olan ve nihayet olsa olsa 500, veya 1000 lira kıymetinde bulunan bir pırlanta taşta bir saniye içinde sahip olmak bana garib ve derin bir lezzet vermişti.

Kompartımanda hiçbir şeyden haberi olmadan uyuyan Hüsrev beyin masum, bir kız yüzü gibi lekesiz ve pembeleşmiş yüzüne bakıyor, içinden bu adamcağzın ekmek parası için çektiği meşakkatlerin mükâfatının asla ödemişceğini düşünerek, hakkını almış bir adam gibi, kendini mes'ud hissediyordum.

Haydutlar, süpşesiz peşinde kostukları bir servet uğrunda uzun uzadıya hazırlanmış plânlara ve bunca gayretler, maharetler sarfederek trenler soyuyorlardı. Öbür tarafta tren kumpanyası gene peşinde kostuğu servetler için, bütün bu cinayetlerin üstünden, yalnız trenini gecirmeye bakıyordu.

Vakiâ, belki bulduğum elmas düğmeyi teslim etsem haydutların hüviyetlerini aydınlatmaya bir sebep teşkil edebilirdi. Belki elmasın üzerindeki işaretler mühim bir hakikati meydana çıkarabilirdi. Fakat bu benim vazifem mi? Görmüşüm ki vazifesi olanlar bile bunu arzu etmiyor gibi yapıyorlardı. O halde?

Çorlu istasyonuna kadar bütün bunları düşünerek vicdanımın kıpırdayışlarını yatıştırmağa çalışmışım ve hiçbir zaman bu elmas parçasının bana saadetler veya felâketler getirecek garib bir tılsım olduğunu aklımdan bile geçirmemişim. Halbuki, hiç bilmeden, başımın üstünde uçan bir yıldırım tutmuşum!

Çorlu istasyonunda Hüsrev beyi uyarıdırıp telgraf basına çağırıldım. Kompartımanda yalnız kalmışım. Pencere camının arkasından Çorlu istasyonunun gece gayet hazin bir mezarlık gibi görünen karlı manzarasına bakıyordum. Birdenbire kompartımanın kapısı açıldı. Henüz cürüm fikirlerinden kurtulmamış olduğum için korkuyla yerimden fırladım. İçeriye koridorda açılmış bir pencerenin şiddetli rüzgârı doldu, bir kâğıd parçası uçtu.

O kadar... İçeri kimse girmemişti. Bunun için, yüreğim birdenbire kısılmışken, rahat bir nefes aldım, kimse yoktu, kapı her halde rüzgârdan açılmıştı. Fakat, sinirlerim gecedemberi yerinde olmadığı için, rüzgârın içeriye attığı kâğıd parçasına bile bir insanmış gibi korkuyla bakmaktan kendimi alamamışım.

Kâğıda korkarak uzandım. Kâğıdın üzerinde iri bir takım yazılar vardı. Hayret ve dehşetle okudum: Öleceksiniz. Fakat eğer bulduğunuz düğmeyi teslim ederseniz vaziyet değişir. İşlerimize karışmayınız. Yarın ek-

Kâğıdın üzerinde iri bir takım yazılar vardı. Hayret ve dehşetle okudum

"Son Posta"nın sergüzeşt romanı

- 6 -

şam Sirkeci istasyonu saati altında mavi otomobile gekinmeden bininiz. Büyük mükâfatınızı alacaksınız.»

Kâğıdı anlamamış gibi bir daha, sür'atle okudum.

Birdenbire garib, müthiş bir korku hissettim: Görülmüştüm! Bana o anda cinayet romanlarındaki gibi esrarengiz cinayetlere karışmışım gibi geldi. Alıklaşmışım. Sonra birdenbire kâğıdı parçaladım, pencereyi açtım, kâğıd parçalarını rüzgârın suratına savurur gibi savurdum ve hemen pencereyi kapadım. Şaşkın bir haldeydim. Arkama döndüğüm zaman, içeriye şışmış, uykulu ve şaşkın gözlerle Hüsrev bey giriyordu. Fakat kapının önünde birdenbire durdu, hayretle yüzüne bakmağa başladı. Tren kalkmıştı.

Hüsrev beyin, bir baba şefkatile gözlerimin içine bakan hayret dolu gözleri-

ni görüyordum. Bana derin bir hayretle: — Ne o? Hayrola, neye suratın böyle karışmış? Ağlıyor musun? dedi.

DEFİNE GANGSTERLERİNİN KUCAĞINA DOĞRU..

Evet, sebebini ben de tamamen bilmeden gözlerimden yaşlar geliyordu. İçimden birdenbire bir ağlamak hissi kaynamıştı. Bu, gözümde pek büyüttüğüm bir vicdan azabının birden patlaması gibi bir şey mi? Birdenbire büyük bir alçaklık irtikâb etmiş olmanın duygusu mu? Yoksa, böyle alçakça bir tehdide karşı hissettiğim müthiş bir öfkeden, korkudan mı ağlıyordum? Sarih surette bilmiyorum. Yalnız bütün hayatım, Kosuvadan muhacirliğimiz, sefaletle geçirdiğim uzun seneler, ölen karımın solgun, hastalıklı yüzü; dünyada biricik sevgiyle bağlı olduğum kızımın hayali, onun benim eve yoksul dönüşlerime boynunu bükerek o hazin tevekkülleri gözlerimin önüne gelmişti. (Arkası var)

Kadın gözile Avrupa

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

Kaç kişi, İstanbula birkaç saat mesafede olan Uludağa değil, hattâ şehir içindeki Çamlıca veya İcadiye tepelerine kadar çıkmak zahmetine katlanıyor? Halbuki her türlü sporları yapabilmek için bizim memleketimizden daha müsaid bir ülkeye ender tesadüf edilir. Bunun kıymetini bilip istifade edememek her bakımdan çok yazık oluyor.

Sporun sihat ve neşe kaynağı olduğunu bir defa daha gençlerimize hatırlatmak isterim.

M. Berkand

Satılık Konforlu Ev

Ayaspaşa Alman sefarethanesi yanında Çifte Vav sokağında No. 5 kalorifer, sıcak su, havagazi, elektrik ve telefonu, kuyu, sarnıç, terkos ve karşısında Hamdiye memba suyunu havi altı oda, iki sofa, mermer iki taşlık, alafanga ve alaturka mutfak, çamaşırılık, kurnalı, banyolu gayet lüks hamam, çiçekli ve ağaç bahçe ve her türlü konforu ve nezareti kâmileyi havi bir ev satılıktır. İçinde adam vardır. Tel: 20711

"Son Posta"nın Hikâyeleri

Sana Varacağım!

Yazan: İsmet Hulûsi

Uğraşıyor, uğraşıyor, fakat bil meceyi bir türlü bulamıyordu

Ahmed Niyazi, Melihayı ilk gördüğü anda sevmişti. Saçları gür, koyu kumral, vücudu beyaz, yanakları gamzeli bu kızı kim sevmezdi ki Ahmed Niyazi sevmesin. Ahmed Niyazi bekardı. Paralı idi. Sevdiği gibi, sevillebilecek te bir insandı. İlk işi Melihaya sokulmak oldu. Dereden, tepeden anlattı, şundan bundan dem vurdu, sözü evirdi, çevirdi; sevgiye intikal ettirdi, oradan da evlenmeye kadar vardırı.

— Ben, dedi, sizi almak isterim.
Meliha:
— Hayır!
Demedi. Fakat:
— Evet!
De diyemedi.
— Size bir bilmece söyleyeceğim, bu bilmeceyi halledebilirsiniz...

— Halledebilsem ne olacak?
— O zaman evlenip evlenemeyeceğimizi anlayacaksınız.
— Öyleyse hemen bilmeceyi söyleyin.
— Söylüyorum, dikkat edin? Sappap vaprapcapğım! Bunun manasını öğrenirseniz her şey olmuş demektir.

Ahmed Niyazi cümleyi aynen defterine yazdı. Ezberledi. Acaba bu hangi lisandı, manası ne idi, kime sormalıydı? Günlerce düşündü; bir Fransızca sordu: — No.

Cevabını aldı. Bir Almanca sordu; Almanca:
— Nayn.
Dedi. Araba sordu; Arab:
— Lâ!
Dedi. Ruma sordu, Rum:

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL

18 İkinciteşrin 937 Perşembe

Öğle neşriyatı:

12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Havadis. 13.05: Plâkla Türk musikisi. 13.30: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:

18.30: Plâkla dans musikisi. 19: Bayan İnci: Piyano ve keman refakatle türkçe şan. 19.30: Hava raporu. 19.35: Spor müsahabeleri: Eşref Şefik tarafından. 19.55: Borsa haberleri. 20: Cemal Kâmil ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. 20.30: Ömer Rıza tarafından arabca söylev. 20.45: Fasil saz heyeti. Okuyanlar: Küçük Safiye, İbrahim, Ali; keman: Cevdet, Tanbur: Salâhattin, Ut: Cevdet Kozan, Kanun: Muammer, Viyolonsel: Mes'ut Cemil, Klarinet: Hamdi.

ANKARA

18 İkinciteşrin 937 Perşembe

Öğle neşriyatı:

12.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 12.50: Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları. 13.15: Dahli ve harici haberler.

Akşam neşriyatı:

18.30: Muhtelif plâk neşriyatı. 19: Türk musikisi ve halk şarkıları (Makbule Çakar ve arkadaşları tarafından) 19.30: Saat ayarı ve arabca neşriyat. 19.45: Türk musikisi ve halk şarkıları (Servet Adnan ve arkadaşları tarafından), 20.15: Kâzım Nami Duru: Terbiye. 20.30: Plâkla dans musikisi. 21: A-jans haberleri. 21.15: Stüdyo salon orkestrası 21.55: Yarınki program ve İstiklâl marşı.

Kayıp — 331 senesinde Düzce rüşdiyesinden alıyülülâ derecede aldığım mekteb şaha detnamemi zayı ettim Yenisini çıkartacağından eskisinin hükmü yoktur.
Kocaeli inhisarlar memurlarından Düzce'nin cedid ma. 141 No. evde Musa oğlu Faik Doğru

— Ohi.
Dedi.
Yetmiş iki buçuk milletin de diline uymuyordu.

Ahmed Niyazi gene düşündü: Herhalde türkçe idi. Halledilmesi lâzımdı. Halletmek için de uğraşmak şarttı. Ahmed Niyazi gününün iki saatini buna hasretti. Her sabah dokuzdan on bire kadar mütemadiyen uğraştı. Ah bir halledebilse, hemen gidecek, Melihaya:

— İşte, diyecek, bilmeceyi hallettim. Benimle artık evlenirsin değil mi?

O gün nişanlanacaklar, hemen nikâh muamelesini yaptıracaklar, ve karı koca olacaklardı. Ne saadetti bu, Ahmed Niyazi bu saadetin hayalle adeta mestoluyor, kendinden geçiyordu. Ah bir halledebilse..

Uğraşıyor, uğraşıyor, fakat bir türlü bulamıyordu. Halledemedim, demek te işine gelmiyordu. Öyle ya, bir bilmeceyi halletmekten âciz bir budala olduğunu itiraf etmek kimin işine gelir ki!

Bir gün gene masasının başına geçmiş, meşhur tılsımlı cümleyi yazmış, halline çalışıyordu. Arkadaşlarından biri odaya girdi. Ahmed Niyazi o kadar dalmıştı ki onun odaya girdiğini, yanına geldiğini hattâ önündeki kâğıdı okuduğunu görmedi. Omuzuna bir el dokunduğunu hissettiği zaman arkasına döndü:

— Ne o dostum, çok meşgulsün!
— Evet bir şey hallediyordum da..
— Önündeki kâğıd mı?
— Evet!
— O da ne, içinde bir alay «p» harfi olan bir satır yazı.

Ahmed Niyazi tekrar yazıya baktı. Hakikaten bir alay «p» sıralanmıştı. Gözetuhaf geliyordu. Acaba bu «p» ler ne olsa gerekti? Bilmececi tılsımı «p» lerde mi idi? Arkadaşına yer göstermeden kâğıdı yakaladı. Cümleden «p» leri kaldırarak, kâğıdın bir tarafına «p» siz şekilde yazdı. Yazdığı okudu. «Sana varacağım.»

— Buldum!
Dedi ve Arşimed gibi:

— Buldum!
Diye sokağa fırladı. Çok şükür ki Arşimed gibi hamamda değildi de sokağa çıplak fırlamadı. Dosdoğru Melihanın evine gitti. Kapıyı açan hizmetçi onu bir salona aldı. Biraz sonra içeri güzel bir genç kız girdi. Meliha idi, hiç te değişmemişti.

Ahmed Niyazi ayağa kalktı:
— Meliha!

Dedi. Genç kız şaşırıldı:
— Benim adım Meliha değildir. Meliha annemin adıdır.

Ahmed Niyazinin gözü duvardaki aynaya ilişti. Buruşmuş yüzünü, beyaz saçlarını gördü. Düşündü: Melihanın bilmeceyi kendisine söylediği zamandan o ane kadar tam yirmi beş sene geçmişti. Nasıl olmuştu da bunu şimdiye kadar hiç hatırlamamıştı.

— Affedersiniz, yanlış bir yere gelmişim!

Dedi ve asıl Melihayı görmeden evden çıktı.

Yarınki nüshamızda:

Dört gün

Yazan: Mih. Zaşçenko

Ruşçadan çeviren: H. Alaz

Son Posta'nın tefrikası: 47

Son Postanın tefrikası: 102

Yıldız Sarayında 33 sene Bir Haremağasının Hatıraları

Yazan: Ziya Şakir

Abdülhamid, dördüncü kadını Müşfika kadından başka, hiçbir kadını, sürekli bir muhabbetle sevmemiş, onunla 22 sene bir yastığa baş koymuştu

Vakıâ Abdülhamid; oğullarını serbest bırakmıştı. Fakat bu serbestlik de bir çerçeve içinde idi. Kendisinden izin almadıkça, hiçbir efendi çıkıp gezemezdi. Her hangi bir sebeble gezme çıkma isteyen efendi, derhal lâlasını mabeyn dairesine göndererek başmabeynci vasıtasıyla Abdülhamidden izin isterdi. Abdülhamid, evlâdlarını çok sevdiği için hiçbir zaman istenilen izni diriğ etmezdi. Şunu da ilâve edelim ki; Abdülhamid çok zaman oğullarını da takib ettirirdi. Bundan maksadı da, halk ile temas edip etmediklerini öğrenmekti.

En büyüğünden en küçüğüne kadar efendiler, tenbihli idi. Yollarda, kendilerine selâm duran askerlerden başka, hiç kimsenin selâmına mukabele etmezlerdi. Halktan kim olursa olsun, hiçbir sebep ve bahane ile efendilere tekrâr edemez; bir tek söz söyleyemezdi.

Bazan sokaklarda ve seyir yerlerinde, efendilerin arabalarına dilenciler yaklaşıp; hattâ bunlardan bazı kurnazları, fazla para koparmak için arabanın önüne atılırdı. Efendilerin maiyetinde bulunan ağalar, bunların bir an bile efendi ile temasına müsaade etmezler; hemen ellerine beş on kuruş vererek arabanın yanından uzaklaştırılırdı.

Efendilerden birkaçı müstesna o'mak üzere, hemen hepsi askerdî. Bunlar, evvelâ birer alaya nefer olarak kaydedilirler; sırasile onbaşı, çavuş, başçavuş rütbelerini ihraz ederlerdi. Cuma selâmlıklarında bu efendilerden bazıları, resmî elbiselerle Hamidiye camiinin binek taşına dizilirlerdi. Taburları selâmlık resmine iştirak eden efendiler de, yalnız Abdülhamidin geçtiği esnada kıt'alarına iltihak ederek, tabur kumandanının üst başında kılıçlarını çekerek selâm vazifesini ifa ederlerdi.

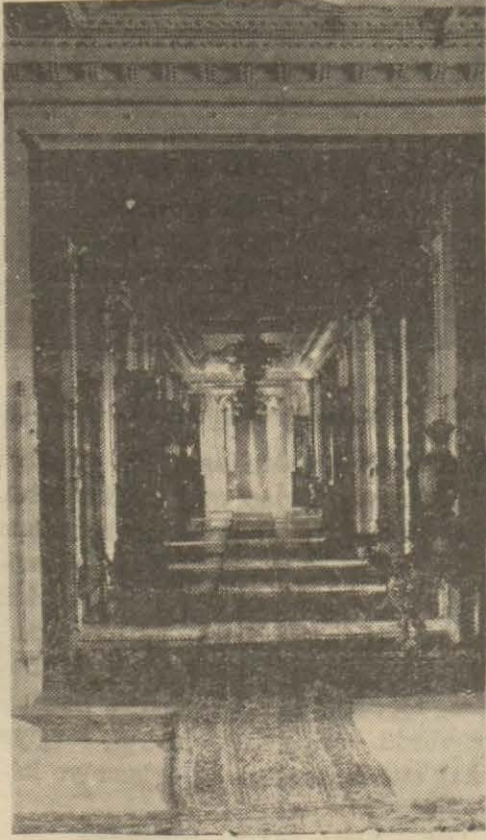
Binek taşında, rütbe ve boy sırasile dizilen efendiler, garib bir manzara teşkil ederlerdi. İçlerinde, beş yaşında çocuk bile bulunan bu sunî askerler; giydikleri bahriye, süvari, berriye, hattâ tüfekci sınıflarının üniformasıyla, vitrinlere sıralanan yalancı bebeklere benzerlerdi.

Abdülhamidin en çok ehemmiyet verdiği bir şey varsa, o da şehzadelerin tahsili meselesi idi. Hattâ bu maksadla, Yıldız sarayında bir de Şehzadegân mektebi tesis edilmişti. Efendilerin çoğu, bu mektebe devam ederlerdi. Fakat bunlardan hiçbirisi, ilme heves istidadı göstermemiş ve hiçbirisi, esaslı bir mesleğe aid tahsilini ikmal etmemişti. Efendilerin, hepsi de tembeldi. Hepsisi de havaî idi. Ve hepsi de, ciddi şeylerden hazzetmezlerdi. Az çok istidad eserî gösterdikleri bir şey varsa, o da musiki idi. Bilhassa Abdülhamidin oğlu Bürhan efendi, zevk ile dinlenecek derecede piyano ve viyolonsel çalmak maharetini elde etmişti.

Abdülhamid, en büyük oğlu Mehmed Selim efendi ile senelerce dargın kalmıştı. Saray ahvaline vakıf geçinlerden bazıları, baba ile oğul arasındaki dargınlık hakkında, muhtelif efsaneler söylerler. Güya, Mehmed Selim efendi müfrit hürriyetperver imiş de, onun için müstebid babası sevmemiş, Güya, bir gün baba ile oğul, bir haritayı tedkik ediyorlarmış. Selim efendi, (93-Rus) harbinden sonra Ruslara terk edilen ve istiklâl kesbeden yerleri göstererek:

— Ecdadınızın bin meşakkatle zabettikleri bu kadar yerleri, düşmana nasıl verdiniz...

Demiş, Abdülhamid de bu sözleri hazmedemiyerek oğlunun suratına şırak diye, bir tokat indirmiş, artık ondan sonra, baba ile oğul arasında şiddetli bir nifak girmiş. Yalan, bunlar, kâmilan yalandır. Ben size içinde bu

Abdülhamidin içinde hal'edilinceye kadar oturduğu Yıldız sarayın koridorlarından biri

lunduğum, ve bizzat şahid olduğum pek acı bir hakikati nakledeyim:

Abdülhamid; dördüncü kadını Müşfika kadınefendiden başka, hiçbir kadını sürekli bir muhabbetle sevmemişti. Kendisine, son derecede sadakat gösteren ve tamamiye emniyet bahşeden Müşfika kadınefendi ile tam 22 sene bir yastığa baş koymasına rağmen diğer zevcelerine geçici bir muhabbet beslemişti. Fakat bunları sevdiği zamanlarda, daima o aşklarına sadakat göstermiş, sevgilerinin pek kısa sürmesine rağmen, sevdiği kadını bütün kalbi ile sevmişti. İşte bu arada, adı lâzım değil, haznedarlardan da birini sevmişti. Ve bu sevgisi dolayısıyla bu genç kadın günün birinde Başıkbal oluvermişti.

Abdülhamid; Başıkbalı hakikaten ciddi ve samimî bir muhabbetle sevmişti. Mabeyn dairesindeki işlerini bitirib de harem dairesine geçer geçmez; daima:

— Nerede, Başıkbal?

Derdî. Ve onu derhal karşısında görmek isterdi. Fakat her defasında da kendisine:

— Aslanım!.. Başıkbal, Selim efendinin dairesine geçti. Haber gönderib getirtelim.

Diye cevap verirlerdi; Ve derhal ağaları koşturarak Başıkbalı Selim efendinin dairesinden getirtirlerdi.

İk zamanlar; Abdülhamidin içine bir şüphe girmemişti. Başıkbalı, oğlundan kıskanmak için hiç bir sebep görmemişti. Fakat bu kadının, Selim efendiye adetâ düşkünlük gösterdiğini hissedince, içine bir şüphe girmişti.

Günün birinde, Başıkbal hastalanmıştı. Belli başlı bir rahatsızlık âsarı göstermediği halde, yataktan çıkmamaya başlamıştı. Abdülhamid, sevdiği kadının bu esrarengiz hastalığından endişe ve telâş etmiş; derhal doktorlar getirtmişti.

Doktorlar, Başıkbalı muayene etmişler; Abdülhamide giderek:

— Efendimiz! Başıkbal hazretleri, hâmiledir, demişlerdi.

Bu sözler Abdülhamidin kalbine bir yıldırım indirmişti. Oğul Selim efendiye karşı olan şüpheler artık büsbütün kuvvetlenmişti. Büyük bir hidde-te kapılarak o günden itibaren daire hümayundan, şehzadeler dairesine hiç bir kadının geçmemesini emretmiş; ve bu iki daire arasındaki geçidlere, kâmilan demir parmaklıkları kapılar yaptırarak kendi dairesi ile oğullarının dairesi arasındaki irtibatı tamamiye kesmişti. Ve, fevkalâde bir lüzum olmadıkça

oğullarının da harem dairesine girmelerini menetmişti.

Başıkbal, uzun sürmeden bir kız dünyaya getirmişti. Abdülhamid, bu çocuğu huzuruna getirmiş; evvelâ kendisi uzun uzadıya onun çehresini tedkik etmişti. Sonra, kendi hususî bendegânını birer birer çağırarak:

— Bu çocuk, kime benziyor? Bana mı, yoksa Selim efendiye mi? demişti. Çocuğu görenler, tamamiye Selim efendiye benzetmişlerdi. Buna ben de kendi reyimi ilâve edeyim ki; bu küçük sultan, hakikaten Selim efendiye benzemekte idi. Hattâ, büyüdüğü, bu benzeyiş, bir kat daha tebarüz etmiş. Hepimizin şüphelerini kuvvetlendirmişti. İşte Abdülhamid, o tarihten itibaren Selim efendiye Yıldız sarayından uzaklaştırdığı gibi, beş yaşını tecavüz etmiş olan şehzadelerden niç birinin, hiç bir sebep ve bahane ile kendi dairesine girmemesini kat'iyetle irade etmişti.

(Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Perşembe

(*)

Verem'in sırayet ve İrsiyet meselesi

Son zamanlarda verem irsî olduğunu ve sırayet meselesinin zannedildiği kadar tehlikeli olmadığını iddia eden bazı müellifler vardır.

Bunların fikrine verem sırayeti daha ziyade irsî yollarla oluyor. Esasen veremli olanın bir insanın veremliyle temas etse bile kolay kolay hastalığı kapmadığı görülmektedir. Bunun en büyük misalini hastabakıcılar ile hastane hademelerinde gösteriyorlar. Filhakika gece gündüz veremliyle düşüp kalkan hastabakıcılarda verem sırayeti olmuyor. Buna mukabil evlerde zevce veyahud zevceden birisinin verem olması dolayısıyla onun ile en yakın temas eden zevcesi veya zevci olduğu halde esasen bunların müteverrim olmaması sebebiyle hastalığı kapmadıkları görülmüyor. Sonra o has tadan gelen çocukta o kadar sık sık temas ettirilmediği halde birdenbire verem inkişaf ediyor. Mesele çok mühim ve ciddi bir mevzudur. Fakat bu iddialar ne kadar cazib olursa olsun, bugün umumiyetle kabul edilen şekil, verem'in sırayeti muhakkak olduğundan bilhassa küçük çocuklarda bir yaşına kadar verem mikroplarının çocuğa savletli ve hücumu çok seri ve tehlikelidir.

Yeni doğan çocukların evde müteverrim insan varsa mümkün mertebe uzak bulundurulmaları ve o muhitte uzaklaştırılmaları en lüzumlu bir şarttır. Küçük iken yutulmuş mikroplar hiç beklenmedik bir anda akciğerlerde veyahud beyin zarında verem tezahüratı yapar.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıp toplu koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi

Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Ziya Nuri). Alemdarda: (Eşref Neş'et). Beyazıdda: (Haydar). Samatya'da: (Teofilos). Eminönünde: (Salih Necati). Eyübd: (Arif Beşir). Feninde: (Hüsameddin). Şehremininde: (Nâzım). Şehzadebaşında: (Üniversite). Karagümrükte: (Kemal). Küçükpazarda: (Hulusî). Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Kanzuk). Galatada: (İsmet). Taksimde: (Nizameddin). Kurtuluşta: (Necdet). Yenisehirdede: (Parunakyan). Bostanbaşında: (İttihad). Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Üsküdüarda: (İttihad). Sarıyerde: (Asaf). Kadıköyünde: (Sihat), (Rifat). Büyükdada: (Şinasi Rıza). Heybelide: (Tanaş).

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum - Bum

Çeviren: Ahmed Cemalettin Saraçoğlu

İhtilâlciler sivil halka saldırıyor, kendilerine iltihak eden zabıtları hapse atıyor ve şimendifer istasyonunu berhava ediyorlardı

Küçük zabıtlardan birisi beni görünce selâm verdi ve:

— Kumandan, dedi, biz sizi alıp gemiye götürmek için geldik. Sizi şehirde böyle müdafaasız bir halde bırakamayız. Bütün efrad sizi istiyorlar. Aramızda üç dört tane sütü bozuk var ama onlara da bizlerden hiçbir kimsenin ehemmiyet verdiği yok. Sizi alıp gemiye götüreceğiz...

Ve cesaret verici bir tebessümle ilâve etti:

— Hiçbir kimse sizin apuletlerinizi sökemiyecektir. Bundan emin olunuz. Zira bunu yapabilmek için evvelâ hepimizin birer birer cesedlerimizin üzerinden geçmeleri lâzım...

— Pekâlâ, geliyorum! dedim ve karımı haberdar ettikten sonra onlarla beraber yola çıktım. Vakit henüz pek erken olduğundan sokaklarda kimse-cikler yoktu. Bir hâdise çıkmadan işkelaye vardık. Orada motörbotun beni beklemekte olduğunu gördüm ve birkaç dakika sonra kendimi «Möve» nin güvertesinde buldum.

Gemi zabıtlarıyla yaptığım bir müzakerede de «Möve» deki vaziyetin tıbbî evime gelen zabıt vekilinin söylediği gibi sakin ve emin olduğu neticesine vardım. Bunun üzerine efradımı güverteye toplayarak kendilerine şu nutku irad ettim:

«Siz, çocuklar bu gemi ile harikalar yarattınız, efsaneler yaşattınız! Denizde cesaret, gemicilikte kahramanlık ve feragat denilince ilk evvel sizler aklıma gelirsiniz. «Möve» nin birinci ve ikinci aynaları yalnız biz Almanları değil, hattâ düşmanları bile hayrette bırakmış yavuzluklardır. Siz bunları unuttunuz mu? Zannetmem. Şayed unuttunuzsa, sizlerden evvel ben buna: «Eyyvah!» derim.

İşittiğime göre aranızda birkaç kişi burada karışıklıklar çıkarmak istiyorlarmış. Şayed gemide hoşla gitmiyeycek, kanun ve nizama uygun olmayan bir şey varsa açıktan söyleyiniz. «Möve» de karışıklıklar çıkarmak isteyenler kim olurlarsa olsunlar, gemiden hemen çıkıp gitsinler. Bunlardan hiçbirisinin ismini öğrenmek istemiyorum. Yalnız onlara diyorum ki daima şerefile yaşamış, şerefi için dövüşmüş ve bin kere ölümlü göze aldırılmış bu gemide onları işi yoktur. Bir şampavya hazırlatacağım. Onlar ve şayed onlardan başka gemide kalmak istemiyenler varsa hemen çıkıp gitsinler. «Möve» biraz sonra demir alarak limanı terkedecek. Kararınızı veriniz evlâdlarım.....

Yalnız şurasını tekrar ederek ve yeniden sizlere hatırlatırım ki «Möve» şimdiye kadar misli görülmemiş ve artık bir daha da görülmesine imkân kalmamış hırçık korsan gemimizdir. Şerefine hâlel getirmemiş, ismini kirletmemiş bir korsan gemisi. Hiç bir harbde bu gemi sancağını arya etmek küçüklüğünü göstermedi. O sancağı siz daima şerefle, vakarla yüceselerde dalgalandırdınız. Şimdi bugün onu siz kendi ellerinizle çapulcular karşısında mı indireceksiniz? Kararınızı bekliyorum çocuklar!..»

Bu açık ve samimî sözlerim onların kalbine işlemişti. «Möve» de efradıyla küçük bir müşkülle bile karşılaşmadım, aramızda en hafif bir anlaşmazlık bile olmadı.

Şehirde kızillar vaziyete hâkim buluyorlardı. İhtilâlcilere iltihak etmiş olan tek tük zabıtlar de gene ihtilâlciler tarafından hapse tıkdılar. İhtilâlciler şimdi sivil halka saldırıyor. Çapullara, gasb ve garetlere cür'et ediyorlardı. Hattâ bir aralık «König» hattı harb zırhının hafif topları şehre tevcih edildi ve kızillar şimendifer istasyonunu berhava etmek istediler. Yalnız bir kaç hususî ikametgâhla bunlarda oturan bir kaç masum vatandaşın kanına girmekten başka bir şey muvaffak olamadılar.

İşte 9 ikinciteşrinde imparatorun istifasına kadar geçen günler zarfında «Kiel»de vaziyet bu merkezde idi. Harb artık hitama ermişti. Biraz sonra yeni sosyal demokrat nazırlardan Her «Noske» Berlinde «Kiel»e geldi ve amiralle görüştüğünden sonra şehirde asayiş ve in-

tizamı iade etmek için bir takım tedbirler aldı.

İkinciteşrin ayının ortalarına doğru amiralden telsizle bir emir aldım. Bu emirde «Möve»nin «Letonyada»daki Alman bahriye efradını alıp getirmek üzere «Libau»a hareketi isteniyordu. «Libau»a kayda değer bir hâdise olmadan vardık ve «Möve» harb bandırasını şerefle taşımakta devam etti.

Kızillar «Letonya»da vaziyete hâkim olmuşlardı. Mahaza küçük ve ehemmiyetsiz çarpışmalardan başka büyük vakalara şahid olmadık. Çünkü zabıtlar de açıkğöz davranmışlar, onlar da kendi hususî komitelerini teşkil etmişlerdi. Eskî erkânıharb zabıtlarından mürekkep bir grup gemiye geldi ve liman kaptanı Almanya hükûmetine aid bütün erzak ve malzemenin gemiye nakline müsaade etti. Biz de hemen işe başlıyoruz limanda bize aid ne varsa «Möve»ye yüklemeye başladık. Aman yarabbi! Neler yüklemiyorduk? Torpil ve mühimmattan tutunmuş erzak, motörlü küçük tekneler, tayyareye kadar her cins ve nevi malzeme birer birer ambarlarımızı iniyordu.

Biz bu yüklemeye işle meşgul iken limana bir İngiliz kruvazörü girdi. «Libau» o sırada «Letonya» cumhuriyeti arazişine dahildi ve Letonyalılar da İngiliz amiraline müracaat ederek yüklemekte olduğumuz malzemeyi Almanya nakletmesinde mani olmasını istemişler.

Bu adamlar İngiliz amiraline:

— Alıp götürmeğe teşebbüs ettikleri bil'ümum malzeme bugün bilfiil Letonya kızı cumhuriyetine aiddir, demişler. İngiliz amiralinin kulduğuna «Kızıl Letonya cumhuriyeti» cümlesi hiç de hoş gelmemiş olacak ki:

— Dünyada kızıl bir Letonya cumhuriyetinin mevcudiyetinden haberdar değilim! cevabını vermiş. Yalnız görüyorum ki orada «Möve» hakikî Alman harb bandırası dalgalanıyor. Bu da bana kâfi. Sizlere yardım edemem.

«Libau»da kalmış olan bir kaç bölük Alman askerini de aldıktan sonra memleketimize müteveccihen yola çıktık. Askerlerden bir kısmını «Danzig»e, bir kısmını da «Dresden»e çikardık. Biz de «Möve» ile «Kiel»e döndük. Bu suretle şerefli ve kahraman «Möve» ile sonuncu seferimi yapmış oluyordum.

«Libau» da iken enfloenzaya yakalanmış ve tedavi edilme için de «Kiel» bahriye hastanesine girmek mecburiyetinde kalmıştım. Nihayet doktorları evimde daha çabuk iyi olacağıma, müşkülâtla ikna ederek hastaneden çıktım ve evime geldim.

Hastaneye girmeden evvel amiralle görüşmüştüm. Şimdi «Kiel» şehri artık asayiş ve sükûnetine yeniden kavuşmuştu ama kızıl bandıra gene gözde, komünizm bertutad revacda idi.

Amirale:

— Deniz zabıtlığı mesleğini terkedeceğim amiral!.. dedim.

Amiral bu kararımı itiraz etti ve:

— Lauterbah, dedi, burada kalsanız daha iyi edersiniz. Yeni hükûmeti teşkil etmek için hüsnüniyet sahibi bütün meslekdaşlarına ihtiyar var.

Başımı sallıyarak cevap verdim:

— Hayır amiral!.. Ben vazifemi yapmaya gayret ettim ve elimden geldiği kadar yaptım da, imparatorumla vatanıma hizmet için dünyanın bir ucundan diğer ucuna kadar dövüşmekten yılmadım. Fakat şimdi vazifemin artık hitama ermiş olduğunu hissediyorum. Ve başka bir bayrak altında çalışmayı istemiyorum amiral!.. Ben kanaat değiştirecek bir adam değilim.

Karım «Neulirandenburg» da bulunan ebeveyninin ikametgâhına gitmişti. Hastaneden çıkınca trenle çıktım ve «Neulirandenburg» un yoluna tuttum. Ah! Kızillar tuhaf ve acıba damlardı. (Arkası var)

...Üç hayırlı memleket işinin bir tek bile, insani hislerimizi ve vazife duygularımızı harekete getirmeğe yeteceği için, üç mühim dava bir araya gelince bir yurd adamının, fitre yardımına karşı kayıtsız kalmasına ihtimal vermez.

T. Cumhuriyet Merkez Bankası

13 ikinci teşrin 1937 Vaziyeti

AKTİF

KASA :

Altın : Safi kilogram	19.623.242	27.601.659,79
BANKNOT		11.597.443,—
UFAKLİK		842.922,21

Dahildeki Muhabirler :

Türk Lirası		579.723,06

Hariçteki Muhabirler :

Altın : Safi kilogram	6.482.909	9.118.729,50
Altına tahvil kabil Serbest dövizler		8.605,81
Diğer dövizler ve Borçlu kliring bakiyeleri		25.056.087,97

Hazine Tahvilleri :

Deruhte edi. evrakı nakdiye karşılığı		158.748.563,—
Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev-fikan hazine tarafından vaki tediyat		13.577.480,—

Senedat Cüzdanı :

HAZİNE BONOLARI		3.000.000,—
TİCARİ SENEDAT		38.279.847,18

Esham ve Tahvilât Cüzdanı :

(Deruhte edilen evrakı nakdi-		
A — (yenin karşılığı Esham ve Tah-		
vilât (itibarî kıymetle)		37.636.556,02
B — Serbest esham ve tahvilât		3.602.032,32

Avanslar :

Altın ve Döviz üzerine		104.937,56
Tahvilât üzerine		8.646.028,43

Hissedarlar

Muhtelif

Yekün

Lira

40.042.025,—

579.723,06

34.183.423,34

145.171.083,—

41.279.847,18

41.238.588,34

8.750.965,99

4.500.000,00

17.002.951,16

332.748.607,07

PASİF

Lira

Sermaye . . . . .

15.000.000,—

İhtiyat Akçesi . . . . .

6.621.180,10

Adi ve fevkalâde . . . . .

2.105.172,40

Hususî . . . . .

4.516.007,70

Tedavüldeki Banknotlar :

Deruhte edilen evrakı nakdiye . . . . .

158.748.563,—

Kanunun 6 ve 8 inci maddelerine tev-fikan hazine tarafından vaki tediyat . . . . .

13.577.480,—

Deruhte edi. evrakı nakdiye bakiyesi.

145.171.083,—

Karşılığı tamamen altın olarak ilâve-

19.000.000,—

ten tedavüle vaz edilmiş . . . . .

13.000.000,—

Reeskont mukabili ilâveten ted. vazd.

177.171.083,—

Türk Lirası Mevduatı :

11.749.695,67

Döviz Taahhüdâtı :

Altına tahvil kabil dövizler . . . . .

320.323,99

Diğer dövizler ve alacaklı kliring ba-kiyeleri . . . . .

31.188.017,60

Muhtelif :

31.508.341,59

90.698.306,71

Yekün

332.748.607,07

2 Mart 1933 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 5½ Altın üzerine avans % 4½

ZARIF ve DÜRÜST ARLON SAATLARINI HER YERDE ARAYINIZ

Belediye Sular İdaresinden :

İdaremizin Feriköy deposunda mevcut 6000 adet boş çimento çuvalı açık arttırma ile satılacaktır.

1. — Satış şartnamesi levazım servisiinden parasız olarak verilir.
2. — Taliblerin 22/11/937 Pazartesi günü saat 15 de Taksimdeki idare binasında müteşekkil komisyona müracaatları. «7701»

TÜRK TİCARET BANKASI A. Ş.

MERKEZİ: ANKARA

HER NEVİ BANKA MUAMELÂTI

Her ay faizleri ödenen:

KUPONLU VADELİ MEVDUAT

ŞUBELER:

ANKARA :
Adapazarı
Bandırma
Bartın
Bolu
Telefon: 2316

Bozöyük
Bursa
Düzce
Eskişehir

Gemlik
izmit
Safranbolu
Tekirdağ

İSTANBUL:
Telefon: 22971

Türkiyenin her tarafında muhabirleri vardır.

TELGRAF ADRESİ:

Umum Müdürlük: **TÜRK BANK** — Şubeler: **TİCARET**

Eski HAYDEN Yeni BAKER

mağazalarını ziyaret ediniz. Mobilya hususunda «EMSA-Lİ ARASINDA» en iyi ve zengin çeşidler bulacaksınız. SALON, YEMEK ve YA-TAK ODASI takımlarını HER YERDEN İYİ ve UCUZ ŞERHİT ve FİATLARLA te-darik edebilirsiniz.

ESKİŞEHİRDE

Ses - Işık Kitap Evi

ilk, Orta Lise mektep Kitaplarının Satış Merkezidir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi
Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindedir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Kayıp — Maltepe Askeri lisesinin doku-zuncu sınıfından 31/12/936 tarihinde aldı-ğım tasdiknamemi kaybettim. Yenisini ala-cağımdan eskisinin hükmü yoktur. (979)
Sirkeci Elâziz otelinde: Hüsameddin

Dünya diş doktorları ve diş macunları arasında en büyük mükâfat ve zafer nişanlarını diplom donör ve altın madalyalar kazanan ve bu suretle birinciliği kat'iyetle sabit olan ve Fransa sefarethanesinde tasdik olunan

DANTOS

HASAN diş macunu

Günde yalnız

1

defa

Dişlere ebedî

HAYAT

verir

iki misli 12 1/2
Dört misli 20

kuruştur

DANTOS diş macunu kullananlar hiç diş ağrısı çekmezler. Diş etleri kanamaz, dişleri çürümez. İnci gibi beyaz, sağlam olur ve bu suretle iyi çignendiği için mide rahatsızlığı gelmez. Mutlaka Hasan DANTOS diş macunu markasına dikkat.

GRİPİN

Kaşelerini tesirini öğrenenler baş, diş, adale ağrılarını unuturlar

NEZLE, KIRIKLIK, ROMATİZMA, GRİP VE EMSALİ HASTALIKLARA KARŞI BİLHASSA MÜESSİRDİR

Terkibi ve tesirindeki sür'at itibarile emsalsiz olan GRİPİN'in 10 tanelik yeni ambalajlarını tercih ediniz. Geceleri tutacak olan ağrılara karşı ihtiyatlı bulunmuş olursunuz.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

Taklitlerinden sakınınız. Ve her yerde ısrarla Gripin isteyiniz

T. C. Ziraat Bankasından :

Bu ayın sonunda tedavülden kaldırılacak olan nikel 25 ve bronz 10 kuruşluklar bütün şube ve ajanslarımızca değiştirilmektedir. Kumbaralı tevdiat sahiblerinin kumbaralarındaki bu kabil paralarını da değiştirebilmek üzere ay sonundan evvel gişelerimize müracaat etmelerini rica ederiz. 4260. 7779.

PUL Mustafa Evren
İSTANBUL - BEYAZIT
HAKKÂKLER
No, 51 - 53

Kullanılmış **POSTAPULU** alınır
Her çeşit **satılır**

Belsoğukluğu
ve **FRENGİYE** yakalanmamak için
en iyi ilâç ancak
PROTEJİNDİR

İlan Tarifemiz

Birinci	sahife	400	kuruş
İkinci	sahife	250	»
Üçüncü	sahife	200	»
Dördüncü	sahife	100	»
İç	sahifeler	60	»
Son	sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlası mikdarda ilân yaptırılacaklar ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve gayrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İhâncuk Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası

Negriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

S. Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIGİL

Öksürenlere ve göğüs nezlelerine **KATRARN HAKKI EKEM**

EVEREADY
ELEKTRİK FENER ve PİLLERİ

Emniyetle satın aldığınız markadır.

BOURLA BİRADERLER VE Ş.
İSTANBUL - ANKARA - İZMİR